

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2017

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W maju 2017 r. koniunktura w rolnictwie nieznacznie pogorszyła się wyłącznie pod wpływem spadku wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,2 pkt. proc. do 100,9 punktu pod wpływem spadku wyrównanego indeksu potencjalnego popytu o 0,7 pkt. proc. do 100,5 punktu. Wskaźnik ten był jednak o 0,5 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem o tej porze. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał w maju o 0,7 pkt. proc. do 100,5 punktu, głównie pod wpływem sezonowego spadku wyrównanego wskaźnika sprzedaży przemysłu spożywczego (o 1,6 pkt. proc. do 100,4 punkty), a w niewielkim stopniu także pod wpływem relatywnego podrożenia żywności na poziomie detalu. W przeciwnym kierunku działało wyraźne ożywienie obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi w marcu br., a w mniejszym stopniu także wzrost wynagrodzeń.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w analizowanym miesiącu o 0,4 pkt. proc. do 101,3 punktu. Jednocześnie był on o 0,7 pkt. proc. wyższy niż w maju 2016 r. Wpłynęła na to kontynuacja podwyżek cen skupu większości surowców rolniczych. W kwietniu spośród surowców monitorowanych przez GUS podniosły się ceny większości zbóż (o 0,4-3,5%), ziemniaków (o 1,0%), bydła (o 0,8%) i trzody chlewnej (o 8,0%). Staniał tylko drób (o 3,0%), mleko (o 0,4%) oraz pszenica (o 0,1%). W sumie uśredniony wzrost wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu wyniósł w maju o 0,8%. Jednocześnie zaczęły rosnać ceny środków produkcji. Wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji wyniósł w maju br. 100,2 punkty, a więc tyle samo co w poprzednim miesiącu, ale o 0,4 pkt. proc. przekroczył jego poziom sprzed roku.

Zmiany cen jakie dokonały się w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2017 r. w porównaniu z grudniem 2016 r. były korzystne dla rolnictwa. Ceny koszyka skupu wzrosły bowiem o 4,2 pkt. proc., podczas gdy środki produkcji zdrożały o 0,7 pkt. proc. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 103,5 punktu, podczas gdy przed rokiem wynosił nieco ponad 99 punktów.

W najbliższych miesiącach można spodziewać się niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Sprzyjać temu powinny rosnące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów ceny detaliczne żywności, poprawa koniunktury na światowych rynkach surowcowych, a także sezonowe spadki podaży większości produktów roślinnych i możliwe sezonowe wzrosty cen skupu trzody chlewnej i drobiu.

2. Ostatnie prognozy światowych zbiorów przewidują zmniejszenie produkcji o 3%. Nie zmieni to jednak zasadniczo relacji podaży i popytu, mimo zwiększonego zapotrzebowania, ze względu na rekordowy poziom zapasów. Zapasy na koniec sezonu 2017/18 wprawdzie będą mniejsze, ale i tak będą bardzo wysokie i będą stabilizować ceny światowe. Dla krajowego rynku zbóż będzie to oznaczać kolejny rok relatywnie niskich cen, które prawdopodobnie będą wahać się w granicach cen bieżącego sezonu. Zwłaszcza, że także w Polsce zbiory

mogą być większe niż przed rokiem. Być może pozwoli to odbudować częściowo bardzo niskie zapasy. O tym zadecyduje jednak wielkość eksportu.

3. Znacznie większy od przewidywanego przez KE eksport wieprzowiny do krajów trzecich przy spadku podaży spowodował silny wzrost cen zarówno w UE-28, jak i w Polsce. Reakcją jest wzrost pogłowia świń w Polsce po ich głębokim spadku. Przy utrzymaniu się niskich cen zbóż po zbiorach w 2017 r. można oczekiwać dalszego powiększenia pogłowia i podaży, na co wskazuje przyspieszenie wzrostu cen psiań.

4. Ptasia grypa, która dotarła także do Polski kilka miesięcy temu nie spowodowała większych skutków dla eksportu i funkcjonowania rynku drobiu w Polsce. Eksport zwiększył się, zwłaszcza do krajów członkowskich UE, do których eksport jest łatwiejszy, ale także do krajów trzecich. Przewagi cenowo-kosztowe polskiego drobiarstwa nie maleją, co umożliwia eksportowanie rosnących nadwyżek podaży. Ceny krajowe zaczęły rosnać z początkiem 2017 r., po ich wcześniejszym spadku w czwartym kwartale roku poprzedniego.

5. Zahamowane zostały spadki cen na światowym rynku mleka. Utrzymuje się dobra koniunktura na światowym rynku mleka. Ceny masła w Unii Europejskiej osiągnęły rekordowe poziomy. Znacząco wzrosły ceny serwatki, zaczęły rosnać także ceny proszków mlecznych. Zapowiada to dobrą koniunkturę na krajowym rynku mleka i wysoką dynamikę skupu, co może hamować dynamikę wzrostu cen skupu.

6. Wiosenne ożywienie popytu skutkowało wzrostem cen środków produkcji. Podniosły się przede wszystkim ceny środków plonotwórczych, w tym głównie nawozów azotowych oraz środków ochrony roślin. Na ceny materiałów budowlanych ożywiająco zadziałało zwiększenie inwestycji, po ubiegłorocznej zapaści. Podniosły się także ceny maszyn i urządzeń, mimo przedłużających się opóźnień w uruchomieniu wsparcia inwestycji w ramach PROW 2014-2020.

7. Po spadku cen żywności w marcu ceny detaliczne żywności w kwietniu nie zmieniły się. Może to wskazywać, że wzrost cen detalicznych żywności w 2017 r. nie będzie tak dynamiczny jak się spodziewano, po długotrwałym procesie relatywnego jej tanienia. Zimna i deszczowa wiosna doprowadzi do zmniejszenia produkcji owoców z drzew i roślin wcześniej kwitnących, nie tylko w Polsce. Może to skutkować znacznym wzrostem cen owoców i przyspieszyć dynamikę cen całej żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

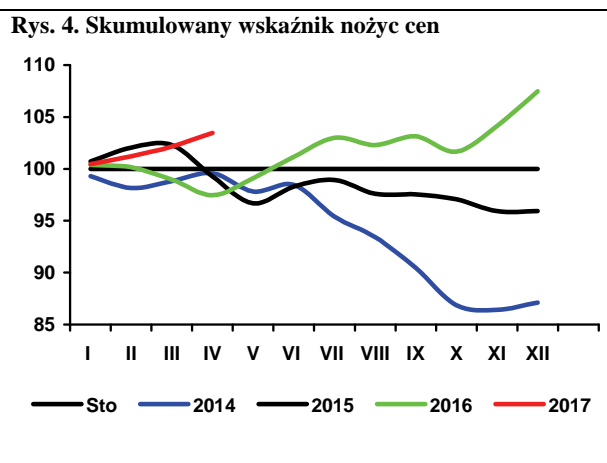
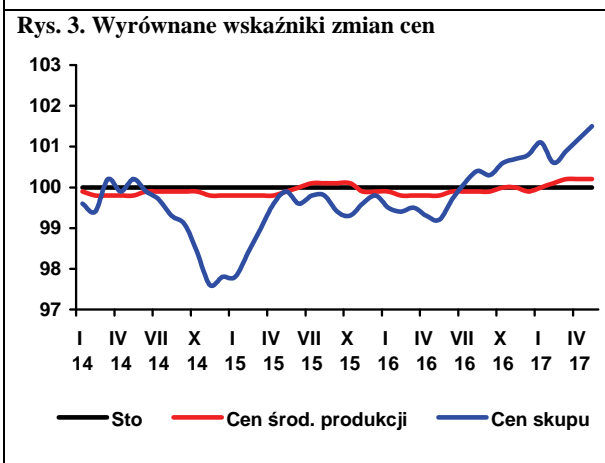
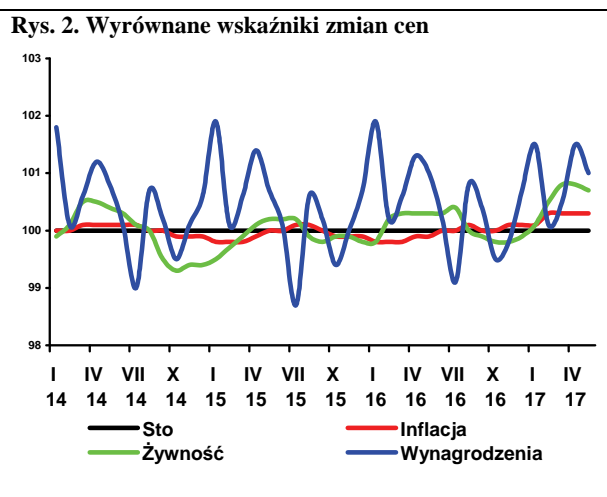
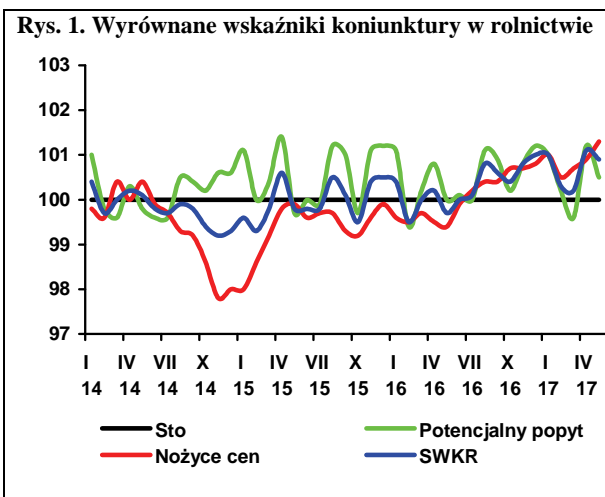
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	V 17	IV 17	III 17	II 17	I 17	XII 16	V 16
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,9	101,1	100,2	100,3	101,0	101,0	99,7
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	101,2	99,6	100,2	101,0	101,2	100,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,3	100,9	100,7	100,5	101,0	100,8	99,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,5	101,2	100,9	100,6	101,1	100,8	99,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,6	99,6	99,7	100,1	100,2	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,3	100,7	99,7	99,5	101,4	100,8	100,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,4	102,0	99,1	100,3	100,9	101,5	99,5

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż w 2016 r. osiągnęły rekordowe 2,12 mld ton, wobec 2,01 mld ton w poprzednim sezonie. Dzięki największym w historii zapasom początkowym, podaż całkowita w sezonie 2016/17, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 5,3% do 2,60 mld ton. Zużycie szacowane jest na poziomie o 5,0% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych osiągnie nienotowany wcześniej poziom – 513 mln ton (481 mln ton w poprzednim sezonie).

W 2017 r. zbiory zbóż mogą być o ponad 3% niższe (2,05 mld ton). Spadek bieżącej podaży ze zbiorów częściowo skompensują duże zapasy początkowe i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 może się zmniejszyć tylko o 1,3%. Zużycie prognozowane jest na 2,09 mld ton, tj. tyle samo ile w poprzednim sezonie. Zapasy końcowe mogą się zmniejszyć o 6,6% do 479 mln ton, ale nadal będzie to bardzo wysoki poziom.

W maju 2017 r., ceny zbóż na światowych rynkach powoli rosną. Index cen GOI², w porównaniu z kwietniem 2017 r. zwiększył się o 2,5%, na co złożył się głównie wzrost cen pszenicy, jęczmienia i ryżu. Wzrost cen odzwierciedlał rosnący popyt, niekorzystne warunki pogodowe na północnej półkuli oraz deprecjację dolara USA. W porównaniu z majem 2016 r. indeks ten był mniejszy o 6,2%.

W kwietniu 2017 r. na krajowym rynku nadal obserwowano, zapoczątkowany przed trzema miesiącami, sezonowy wzrost cen większości zbóż. Nieznacznie staniała jedynie pszenica, która kosztowała 687 zł/t (o 0,1% mniej niż w marcu 2017 r.). Za kukurydzę płacono 653 zł/t (o 3,5% więcej), za żyto 584 zł (o 0,7% więcej), a za jęczmień 622 zł/t (o 0,4% więcej).

W ciągu dziesięciu miesięcy sezonu 2016/17 (lipiec 2016 r. – kwiecień 2017 r.) do skupu trafiło 7,4 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 0,5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,5 mln ton pszenicy (5,1 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 515 tys. ton żyta (587 tys. ton), a także 1,9 mln ton kukurydzy (1,3 mln ton).

W marcu 2017 r. z Polski wyeksportowano 736 tys. ton ziarna zbóż wobec 537 tys. ton w poprzednim miesiącu, w tym 517 tys. ton pszenicy, 20 tys. ton żyta, 211 tys. ton kukurydzy oraz niewielkie ilości pozostałych zbóż.

W porównaniu z poprzednim miesiącem eksport zbóż był o 60,2% większy. Import ziarna wyniósł 137 tys. ton, wobec 95 tys. ton w lutym 2017 r. W stosunku do poprzedniego miesiąca, przywóz zbóż zwiększył się o 44,1%.

W marcu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zwiększył się eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż, w tym szczególnie mąk i siodu. Wzrost także eksport produktów przetworzonych. W imporcie także zanotowano dynamiczny wzrost obrotów.

Przemysłowe przemiały zbóż, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły o 16,7%, skutkiem czego zwiększyła się produkcja mąk oraz pozostałych produktów zbożowych. Więcej wyprodukowano również pasz dla zwierząt.

W kwietniu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem nieznacznie wzrosły ceny zbytu większości produktów zbożowych z wyjątkiem kaszy jęczmiennej (spadek) i chleba (bez zmian). W handlu detalicznym spadły ceny mąki, ceny chleba nie zmieniły się, a ceny pozostałych produktów minimalnie wzrosły. Ceny większości pasz nieznacznie spadły (z wyjątkiem mieszanki dla kurcząt i bydła dorosłego).

Ceny zbóż na większości europejskich rynków cechowała tendencja wzrostowa. Potaniał jedynie jęczmień paszowy w Niemczech.

Wiesław
Łopaciuk

1. Grain Market Report nr 477, 25.05.2017 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	X
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	X
2016	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
	V	625,4	538,0	667,6	594,3	753,0	593,8	699,2	608,6	446,5
	VI	633,6	545,1	689,3	590,9	750,7	599,8	702,3	613,9	446,0
	VII	618,8	518,9	699,8	570,1	753,4	600,4	699,5	619,5	445,4
	VIII	595,4	491,3	673,1	558,8	736,0	569,1	662,8	600,1	435,7
	IX	611,9	501,6	532,3	631,7	742,6	603,8	678,7	599,4	438,2
	X	610,1	512,7	452,8	593,2	736,1	586,2	673,0	595,2	436,5
	XI	615,0	530,5	479,4	585,1	738,6	594,4	679,4	600,2	444,1
	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
Zmiana w %										
	IV 2017 III 2017	-0,1	0,7	3,5	0,4	0,8	1,0	0,4	1,3	-1,2
	IV 2017 IV 2016	10,1	7,5	-0,5	5,4	2,1	5,2	1,2	5,0	-1,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
VII 2013-VI 2014		5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4
2016	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	49,3	511,4	221,8	77,4
	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	52,1	543,9	266,8	60,2
	V	435,5	164,7	25,0	27,9	21,3	42,4	533,9	241,3	67,5
	VI	425,4	182,7	35,7	20,5	16,0	40,8	524,8	262,7	81,8
	VII	518,0	168,2	64,0	154,7	64,8	64,8	804,1	332,1	64,2
	VIII	1186,8	478,9	130,0	164,7	91,5	187,3	1695,7	832,0	43,0
	IX	723,4	227,0	65,7	109,2	31,8	77,3	986,8	376,8	153,2
	X	440,0	129,5	50,6	55,5	28,9	51,6	604,6	240,5	592,3
	XI	395,4	122,9	41,0	32,5	19,2	51,8	524,0	218,5	449,7
	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	41,0	696,1	221,6	192,0
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	43,0	536,4	210,4	108,7
	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
Zmiana w %										
	IV 2017 III 2017	-40,2	-30,7	-26,7	-26,1	-21,2	-30,5	-38,2	-28,8	-34,3
	IV 2017 IV 2016	-27,4	-30,6	-22,6	-1,0	4,0	-60,5	-29,6	-34,3	21,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1
2016 ^a	III	171,6	129,3	10,7	84,8	12,6	681,3
	IV	165,4	129,1	12,8	83,8	12,3	674,6
	V	146,0	111,5	12,6	84,4	11,6	681,6
	VI	179,3	140,3	14,3	84,3	13,3	695,6
	VII	151,8	119,8	11,7	84,5	11,1	649,7
	VIII	173,7	137,1	12,1	85,6	12,2	675,1
	IX	184,8	145,6	12,7	85,2	13,7	725,7
	X	191,6	153,1	12,1	88,0	13,2	703,5
	XI	187,4	148,1	12,4	84,4	14,1	702,2
	XII	183,0	143,6	12,6	86,3	12,6	700,2
2017 ^a	I	179,8	142,7	12,4	80,0	12,5	705,0
	II	173,0	135,7	13,1	75,1	12,4	662,6
	III	202,0	163,0	14,5	84,4	15,1	800,6
Zmiana w %							
III 2017 II 2017		16,7	20,1	11,4	12,3	21,8	20,8
III 2017 III 2016		17,7	26,1	35,9	-0,5	19,6	17,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2015	XII	480,4	49,5	5,4	40,3	636,2	40,0	0,2	8,6	89,2	146,3
2016	III	448,4	21,2	1,1	22,6	525,9	68,3	0,1	6,9	63,8	144,3
	IV	380,4	30,0	0,9	20,8	469,4	79,1	0,0	12,7	38,0	136,3
	V	348,6	21,3	1,0	33,5	430,8	65,4	0,1	19,1	33,7	124,0
	VI	260,2	39,5	0,8	56,7	385,7	81,6	0,1	11,7	8,8	106,8
	VII	458,7	27,7	34,5	41,4	588,9	46,9	2,1	21,3	3,2	77,5
	VIII	294,2	56,8	8,9	54,5	508,6	73,8	3,0	8,0	2,5	96,2
	IX	403,4	42,4	6,4	77,6	595,6	105,8	3,1	11,0	14,5	138,9
	X	414,9	45,6	5,4	151,2	671,7	89,6	0,9	16,3	16,3	127,8
	XI	290,8	46,7	1,0	199,4	591,3	83,2	0,0	24,4	10,2	121,5
	XII	452,2	41,6	6,3	155,3	697,3	57,3	0,3	9,4	7,5	78,5
2017	I	331,6	31,8	6,4	155,2	559,8	63,2	0,8	10,7	24,1	101,8
	II	321,0	23,7	1,2	137,8	518,3	54,7	0,6	17,1	14,7	92,3
	III	516,7	19,8	1,0	210,7	735,9	82,2	0,6	17,7	30,6	137,2
Zmiana w %											
III 2017 II 2017		60,2	-26,4	-22,3	39,0	37,1	40,5	4,9	13,5	100,0	44,1
III 2017 III 2016		15,2	-6,6	-11,5	834,3	39,9	20,4	500,0	156,1	-52,1	-4,9

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2016	III	10,5	1,8	3,9	2,4	5,8	4,5	1,8	2,9	3,1	18,1
	IV	10,7	1,6	4,5	2,7	5,8	4,4	1,8	3,7	3,1	20,4
	V	10,3	1,3	3,4	2,5	6,1	3,9	1,6	2,9	2,9	22,8
	VI	10,8	1,6	4,5	2,2	9,7	4,9	1,5	3,0	2,5	22,8
	VII	10,0	1,8	3,9	2,4	6,8	4,3	1,3	2,8	3,1	22,7
	VIII	11,3	1,9	3,9	2,4	7,1	4,2	1,2	3,1	2,5	16,8
	IX	11,7	1,6	4,2	2,2	6,7	3,9	1,6	3,0	2,5	17,1
	X	12,8	1,4	4,6	1,9	6,6	5,0	1,5	3,1	2,6	16,3
	XI	13,1	1,6	4,4	1,9	4,4	4,7	1,8	3,2	2,3	16,3
	XII	10,3	1,4	3,4	2,2	6,0	4,5	0,9	4,0	2,8	13,7
2017	I	12,8	1,5	4,7	3,0	6,5	4,3	1,9	2,9	3,2	7,9
	II	7,9	1,5	3,4	2,3	4,2	3,7	1,5	3,6	2,5	9,1
	III	9,7	2,0	4,1	2,3	5,5	5,2	1,9	4,2	2,8	12,2
Zmiana w %											
	III 2017 II 2017	18,3	34,4	17,1	0,0	0,0	44,4	28,5	20,0	12,0	43,5
	III 2017 III 2016	-7,4	13,4	5,2	-6,0	-4,5	16,5	6,0	46,6	-9,3	-32,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2016	III	3,2	10,0	41,9	14,3	24,1	6,0	2,1	10,7	14,3	24,1
	IV	2,6	10,0	53,5	14,4	22,3	5,8	2,2	11,8	14,4	22,3
	V	2,2	10,3	42,0	14,3	18,5	6,6	2,0	12,3	14,3	18,5
	VI	2,9	10,6	45,9	9,8	15,6	6,6	2,4	14,2	9,8	15,6
	VII	2,5	9,4	39,6	.	.	7,0	2,5	12,1	.	.
	VIII	3,2	10,1	44,2	.	.	6,1	1,9	12,0	.	.
	IX	3,0	10,8	45,8	.	.	6,9	2,3	14,6	.	.
	X	3,2	10,6	45,5	.	.	6,1	2,4	12,7	.	.
	XI	3,4	9,6	44,6	.	.	6,6	2,1	12,6	.	.
	XII	3,3	7,7	37,2	.	.	6,6	1,9	9,8	.	.
2017	I	2,7	10,0	39,5	.	.	6,1	2,0	10,6	.	.
	II	3,1	7,0	37,2	.	.	5,5	3,0	8,5	.	.
	III	3,7	11,3	45,2	.	.	7,8	2,3	12,8	.	.
Zmiana w %											
	III 2017 II 2017	19,4	59,2	12,7	x	x	18,2	-25,8	8,5	x	x
	III 2017 III 2016	17,1	13,1	8,0	x	x	30,5	11,4	20,1	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2016	IV	0,98	2,48	2,25	4,40	3,95	4,42	4,90	5,88
	V	0,97	2,48	2,31	4,42	3,96	4,42	4,89	5,90
	VI	0,96	2,47	2,24	4,44	3,97	4,40	4,90	5,92
	VII	0,96	2,47	2,28	4,42	3,97	4,40	4,93	5,94
	VIII	0,99	2,49	2,30	4,40	3,97	4,40	4,94	5,97
	IX	0,96	2,50	2,31	4,38	3,97	4,40	4,95	5,97
	X	0,96	2,50	2,28	4,42	3,98	4,42	4,95	5,93
	XI	0,95	2,47	2,24	4,44	3,98	4,44	4,95	5,97
	XII	0,96	2,42	2,22	4,44	3,98	4,42	4,95	5,93
2017	I	0,98	2,50	2,12	4,44	3,98	4,44	5,01	5,94
	II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
Zmiana w %									
	IV 2017 III 2017	1,0	-2,8	-2,4	0,5	0,0	0,0	0,2	0,7
	IV 2017 IV 2016	2,0	-0,8	-8,4	1,4	1,0	0,9	3,9	2,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2016	IV	1625,3	1728,1	2284,9	1368,1	1796,4	1596,8	2544,7
	V	1633,6	1734,0	2280,5	1365,9	1799,0	1594,0	2529,6
	VI	1638,1	1719,8	2288,6	1373,0	1805,4	1594,8	2530,6
	VII	1639,0	1722,8	2292,3	1373,1	1810,0	1601,4	2534,6
	VIII	1639,8	1716,5	2287,2	1373,6	1810,4	1607,7	2539,8
	IX	1635,1	1714,2	2277,2	1363,1	1809,4	1603,3	2541,7
	X	1633,5	1722,6	2285,4	1372,1	1807,8	1600,5	2528,9
	XI	1617,3	1700,9	2282,7	1358,2	1803,0	1600,2	2522,5
	XII	1618,5	1725,9	2287,7	1388,7	1792,5	1595,4	2515,4
2017	I	1612,5	1727,0	2300,1	1388,5	1791,4	1594,0	2516,4
	II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
Zmiana w %								
	IV 2017 III 2017	0,0	-1,0	-0,1	-1,4	0,1	0,0	-0,1
	IV 2017 IV 2016	-0,4	-0,4	1,6	0,8	0,0	0,7	-0,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2015	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,997	2,015
	V	2,300	2,389	4,260	0,613	1,779	3,295	2,068
	VI	2,289	2,405	4,219	0,610	1,936	3,569	2,077
	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,818	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,815	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

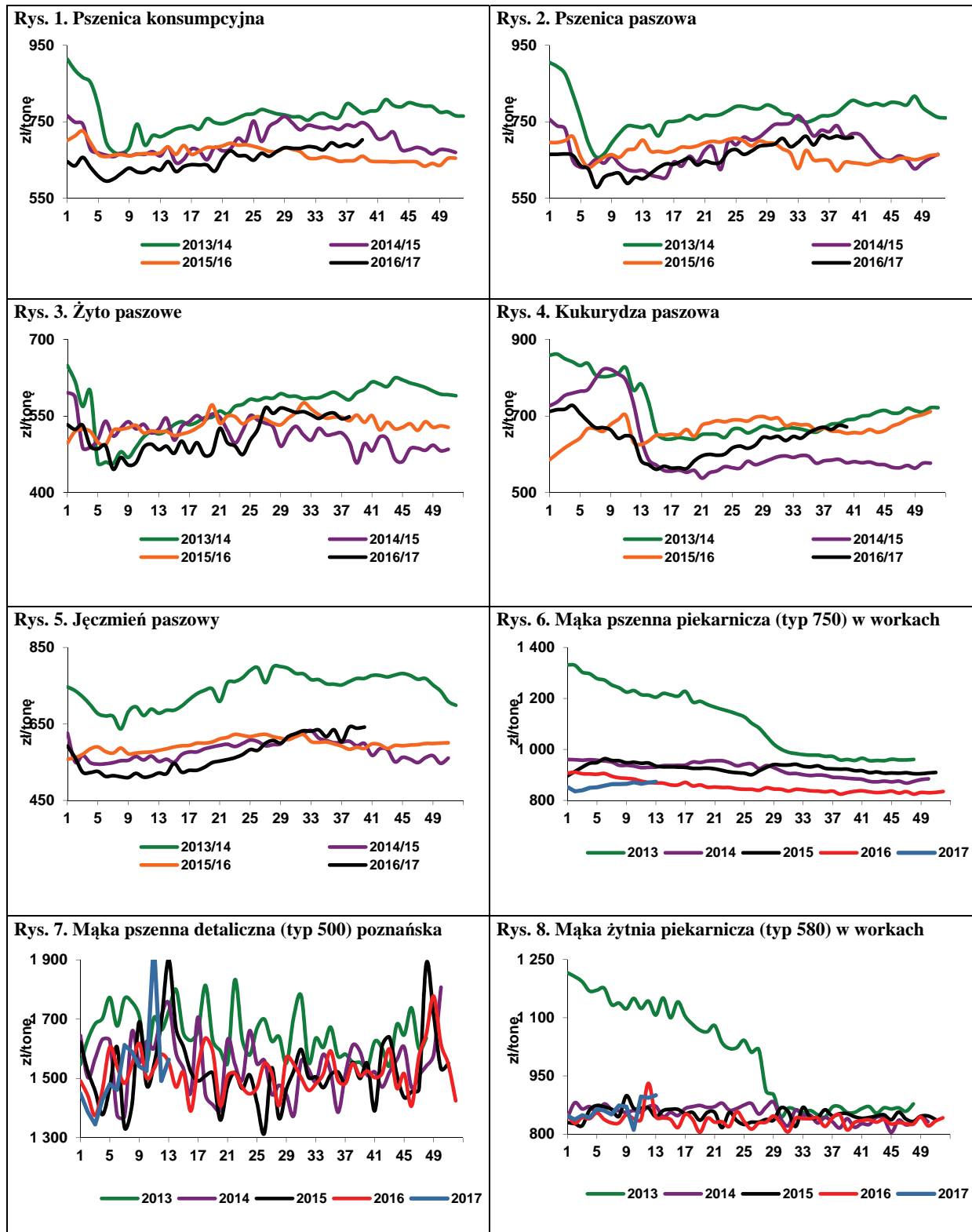
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Niemcy	
2016	I	163	158	156		151	126	149	144	186
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	180
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	180
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	184
	V	160	146	138	144	137	125	144	159	188
	VI	161	146	133	139	137	119	144	147	189
	VII	163	147	128	135	137	112	145	136	189
	VIII	168	136	.	135	142	110	.	133	182
	IX	161	141	133	129	137	107	.	128	154
	X	163	139	134	133	140	118	110	124	163
	XI	167	139	133	134,1	146	.	112	131	.
	XII	168	141	133	139	149	.	116	137	.
2017	I	174	140	133	148	149	.	118	138	.
	II	176	145	133	149	150	.	121	138	.
	III	173	149	150	152	153	.	137	142	.
	IV	171	154	150	152	153	.	137	142	.
	V	175	155	.	149	151	.	138	142	.
Zmiana w %										
	V 2017 / IV 2017	1,7	0,3	x	4,9	-2,2	x	1,5	1,7	x
	V 2017 / V 2016	9,4	6,2	x	3,5	10,5	x	-4,2	-10,9	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W sezonie cukrowniczym 2017/2018 powierzchnia zasiewów buraków cukrowych została zwiększona do ok. 220 tys. ha, z 205,6 tys. ha w sezonie poprzednim. Powodem wzrostu areалу uprawy są zmiany systemu regulacji rynku w UE, w tym głównie likwidacja kwot produkcji cukru. Istotny wpływ na większe zainteresowanie uprawą buraków cukrowych ma także relatywnie dobra koniunktura na światowym i krajowym rynku. Siewy i wschody przebiegały

w optymalnych terminach agrotechnicznych i korzystnych warunkach pogodowych. Przymrozki i obfite opady na przełomie kwietnia i maja nie miały negatywnego wpływu na rozwój roślin i tylko niektóre plantacje musiały zostać ponownie przesiane. Jeżeli średni plon korzeni wyniesie ok. 630 ton/ha, a zbiory ok. 13,9 mln ton, to produkcja cukru może zwiększyć się do 2,2 mln ton. Produkcja będzie większa od zapotrzebowania rynku wewnętrznego, które jest szacowane na ok. 1,75 mln ton. W rezultacie konieczny będzie duży eksport cukru.

Na krajowym rynku utrwaliła się spadkowa tendencja cen. Ceny zbytu cukru w workach spadły w kwietniu br. o 0,4% do 2,60 zł/kg, były jednak o 15% wyższe niż przed rokiem. Powodem spadku cen była duża podaż, przy niewielkich zmianach popytu ze strony przemysłu przetwórczego oraz spadek cen na świecie. Ceny zbytu cukru paczkowanego w kwietniu br. spadły o 1,5% do 2,64 zł/kg, ale nadal były o 6% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna w kwietniu br. wyniosła 3,17 zł/kg i była o 0,6% niższa niż w marcu, ale nadal o 15,7% wyższa niż kwietniu 2016 r. Dalszy spadek cen na krajowym rynku będzie miał negatywny wpływ na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego i dochodowość uprawy buraków cukrowych, gdyż ceny skupu w umowach kontraktacyjnych są uzależnione od cen cukru.

Wysokie ceny detaliczne spowodowały, że 2016 r. bezpośrednio spożycie cukru (bez artykułów spożywczych zawierających cukier) w gospodarstwach

domowych spadło o 6,5% do 12,2 kg/osobę. Utrzymały się duże różnice w poziomie konsumpcji w poszczególnych typach gospodarstw domowych. Największa konsumpcja wystąpiła tradycyjnie w gospodarstwach domowych rolników (ok. 20 kg/osobę) oraz emerytów (16,5 kg/osobę). Najmniej cukru konsumują gospodarstwa domowe osób pracujących na własny rachunek (8,5 kg/osobę) i pracowników (10,2 kg/osobę).

W pierwszym kwartale 2017 r. eksport cukru wyniósł 104,7 tys. ton, w tym 80,6 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (33 tys. ton), Włochy (13 tys. ton), Belgia (7 tys. ton), Litwa (5 tys. ton) i Łotwa (4 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio ok. 500 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (6 tys. ton) oraz Mołdawii (4 tys. ton) i Gruzji (3 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich wyniosły 493 EUR/tonę. Import wyniósł 28 tys. ton cukru, w tym 22 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były: Litwa (8 tys. ton), Niemcy (5 tys. ton) i Holandia (2 tys. ton). Średnia cena importowa z UE wyniosła 545 EUR/tonę. Cukier importowano także z Ukrainy (4 tys. ton) po 530 EUR/tonę. W pierwszym kwartale 2017 r. nie importowano cukru do rafinacji, a zdecydowała o tym długa kampania cukrownicza 2016/2017.

Od lutego br. światowe ceny cukru maleją. Według danych USDA ERS światowe ceny cukru białego spadły w kwietniu br. do 467 USD/tonę, a ceny cukru surowego do 360 USD/tonę. Spadek cen cukru jest wynikiem dużej podaży, przy niewielkich zmianach popytu oraz relatywnie niskich cen paliw (ropy naftowej). Jeżeli spadkowa cen tendencja utrwali się w kolejnych miesiącach, to krajowi eksporterzy będą uzyskiwali niskie ceny, które negatywnie wpłyną na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import			
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2015	III	418,88	448,92	377,34	589,43	582,54	624,53	
	IV	418,65	444,97	357,70	406,73	463,59	398,55	
	V	431,56	463,48	371,98	561,55	535,78	873,82	
	VI	456,64	470,23	388,10	539,17	495,59	796,38	
	VII	467,22	463,79	403,69	397,58	450,15	378,78	
	VIII	489,97	476,80	373,61	494,96	475,37	801,02	
	IX	507,03	500,13	360,53	519,57	488,06	789,55	
	X	436,04	485,68	350,48	636,66	584,01	838,81	
	XI	403,76	454,69	368,28	499,93	468,62	829,73	
	XII	423,34	473,35	384,49	569,34	523,79	794,60	
	2016	I	474,95	515,83	370,79	536,67	504,33	764,04
		II	463,15	491,06	373,59	409,95	465,55	387,62
III		466,08	501,12	368,66	494,44	464,10	722,21	
IV		478,85	510,90	417,39	416,41	484,28	407,62	
V		486,79	547,04	399,09	653,33	617,95	702,06	
VI		485,13	521,99	417,31	457,43	576,30	455,68	
VII		479,40	527,39	422,79	528,41	503,14	671,24	
VIII		478,95	546,75	432,30	405,11	504,26	387,69	
IX		478,23	537,91	412,76	611,45	603,90	624,77	
X		524,27	551,51	425,05	642,26	625,65	688,98	
XI		525,95	557,03	464,47	579,33	562,11	817,17	
XII		510,03	547,47	460,35	599,40	652,74	594,80	
2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73	
	II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75	
	III	543,38	569,60	466,04	545,63	518,09	839,45	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

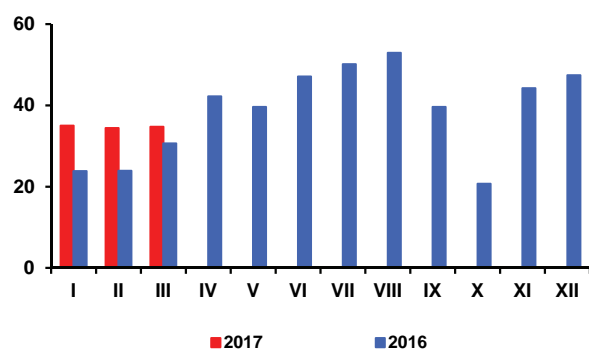
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
		Workowany	paczkowany			
2015	III	1,81	1,88	1,67	2,10	
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12	
	V	1,80	1,81	1,70	2,13	
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10	
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19	
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29	
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39	
	X	2,03	2,11	1,73	2,43	
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44	
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50	
	2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
		II	2,25	2,48	1,78	2,58
III		2,21	2,51	1,74	2,70	
IV		2,26	2,49	1,78	2,74	
V		2,31	2,47	1,78	2,77	
VI		2,31	2,46	1,78	2,78	
VII		2,33	2,50	1,74	2,80	
VIII		2,40	2,88	1,74	2,97	
IX		2,42	2,86	1,73	3,12	
X		2,54	2,71	1,75	3,17	
XI		2,55	2,74	1,75	3,16	
XII		2,55	2,75	1,76	3,17	
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17	
	II	2,61	2,74	1,76	3,18	
	III	2,61	2,68	1,75	3,19	
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17	

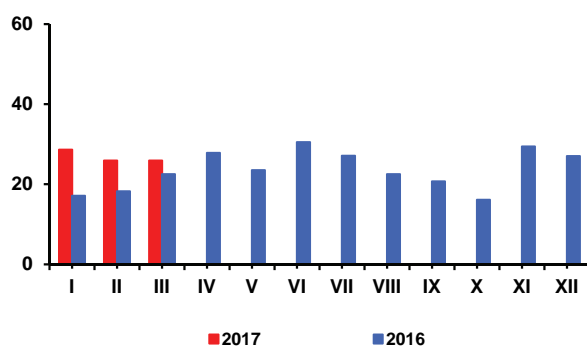
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

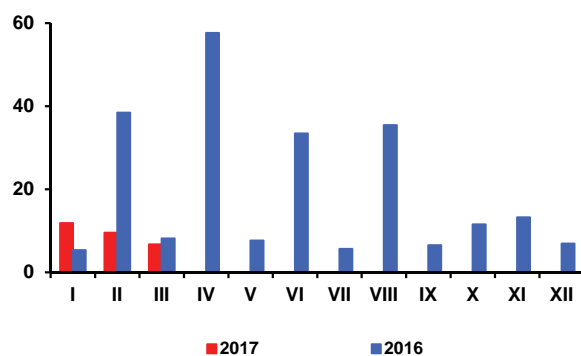
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

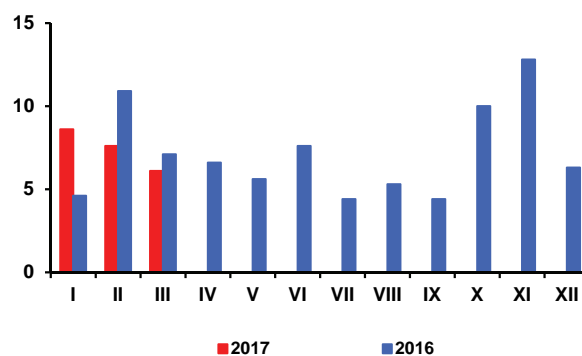
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

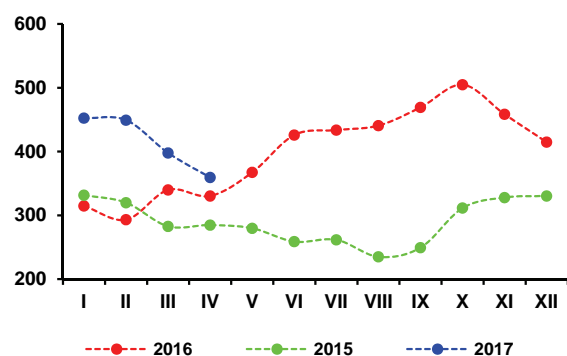
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

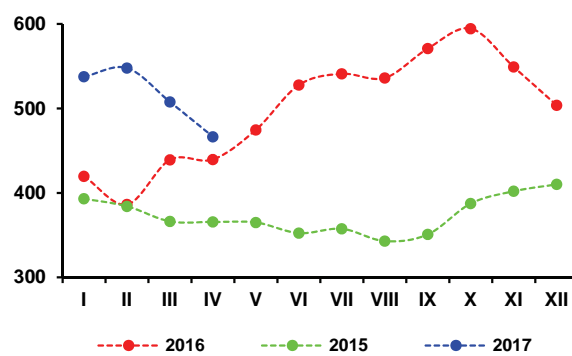
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

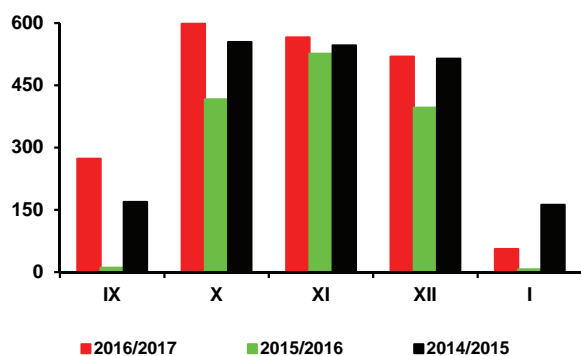
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS

Z wstępnych prognoz opublikowanych przez Oil World, Strategie Grains i USDA wynika, że po trzech latach spadków, w 2017 r. nastąpi wzrost zbiorów rzepaku w UE-28, ale nie będzie on bardzo znaczący. Jednocześnie spodziewany jest wzrost zbiorów nasion słonecznika i soi.

Według majowej prognozy Oil World zbiory rzepaku w UE-28 zwiększą się w 2017 r. do 21,0 mln ton (o ok. 3%), w wyniku wzrostu plonów do 3,23 t/ha (o ok. 4%), przy niewielkim spadku areału uprawy do 6,51 tys. ha (o poniżej 1%). W grupie czterech kluczowych producentów wzrost zbiorów rzepaku spodziewany są w Niemczech (o ok. 4% do 4,8 mln ton), Polsce (o ok. 26% do 2,7 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (o ok. 5% do 1,9 mln ton), przy spadku zbiorów we Francji (o ok. 3% do 4,6 mln ton).

Strategie Grains w raporcie opublikowanym pod koniec maja prognozuje zbiory rzepaku w UE-28 na 21,3 mln ton (o 0,1 mln ton mniej niż przed miesiącem), tj. o ok. 5% więcej niż w roku poprzednim. Według Strategie Grains zbiory w Niemczech zwiększą się o ok. 8% do 5,0 mln ton, w Polsce o ok. 27% do 2,8 mln ton, w Wielkiej Brytanii o ok. 7% do 1,9 mln ton, a we Francji będą mniejsze o ok. 3% i wyniosą 4,6 mln ton.

Wzrost zbiorów rzepaku w UE-28 w 2017 r. do 21,3 mln ton (o ponad 4%) przewiduje też Amerykański Departament Rolnictwa (USDA) w najnowszym raporcie opublikowanym pod koniec maja. Według USDA, przy niewielkim wzroście zbiorów, Unia utrzyma wysoki import rzepaku (ok. 4 mln ton), a jego eksport będzie równie niski jak w sezonie poprzednim (0,4 mln ton). Zużycie rzepaku wzrośnie niewiele (poniżej 1% do 24,9 mln ton). Niewiele też wzrosną jego zapasy na koniec sezonu (poniżej 1% do 1,3 mln ton).

W maju 2017 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 432 USD/tonę i była o 0,2% wyższa niż przed miesiącem i o 4,3% wyższa niż w maju poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 844 USD/tonę i był droższy niż przed miesiącem o 2,4% i o 4,5% niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 238 USD/tonę, tj. o 0,4% mniej niż przed miesiącem i o 9,2% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w maju 2017 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1794 zł/t i była o 2,4% niższa niż przed miesiącem, ale o 2,1% wyższa w porównaniu z majem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmalała do 3636 zł/t (o 3,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a cena śruty rzepakowej zwiększyła się do 905 zł/t (o 1,3%). W porównaniu z majem 2016 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 9,5% i 3,9% więcej.

W pierwszym kwartale 2017 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 276 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o ok. 7% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 209 tys. ton i była tylko o ponad 1% większa, bowiem przy wzro-

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

ście produkcji oleju rzepakowego na cele techniczne (o ok. 19% do 90 tys. ton), zmalała jego produkcja na cele jadalne (o ok. 9% do 119 tys. ton). Produkcja margaryn wyniosła 79 tys. ton i była o ok. 3% mniejsza niż w pierwszym kwartale 2016 roku.

W marcu 2017 r. eksport nasion oleistych i margaryn był większy niż przed miesiącem, zmalał natomiast wywóz olejów roślinnych i śrut oleistych. W imporcie odnotowano wzrost przywozu śrut oleistych, olejów roślinnych i margaryn, przy spadku przywozu nasion oleistych. Łącznie w pierwszym kwartale br. wywieziono: 76 tys. ton nasion oleistych, w tym 58 tys. ton rzepaku (o 2% mniej niż w I kwartale poprzedniego roku), 32 tys. ton olejów roślinnych, w tym 28 tys. ton oleju rzepakowego (o 79% mniej), 159 tys. ton śrut oleistych, w tym 137 tys. ton śruty rzepakowej (o 9% więcej) i 30 tys. ton margaryn (o 24% mniej). Przywieziono: 684 tys. ton śrut oleistych (o 15% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem), 158 tys. ton olejów roślinnych (o 5% mniej), w tym 29 tys. ton oleju rzepakowego (o 25% mniej), 197 tys. ton nasion oleistych (2,6 razy więcej), w tym 121 tys. ton rzepaku (4,6 razy więcej) oraz 20 tys. ton margaryn (o 13% mniej).

W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. na rynku olejów roślinnych i „pozostałych tłuszczów zwierzęcych (słoniny, smalcu i innych) przeważały wzrosty cen. Na początku roku drożały też margaryny i masło, ale w marcu i kwietniu ich ceny malały. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych czterech miesiącach 2017 r. był o 1,9% wyższy. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (3,3%), w tym znacznie mniejszy niż cen tłuszczów zwierzęcych, który wyniósł średnio 18,4%. W porównywanych okresach margaryny podrożały średnio o 2,0%, oleje roślinne o 1,8%, a oliwa z oliwek o 2,7%, natomiast ceny masła zwiększyły się o 19,8%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 3,7%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 III	81 096	57 296	47 731	90 661	2,35	58,9	89,4
IV	87 490	51 814	42 097	97 207	2,52	48,1	90,0
V	91 822	53 758	38 932	106 648	2,77	42,4	86,1
VI	47 919	59 524	71 159	36 284	0,94	148,5	132,1
VII	68 485	46 254	39 553	75 186	1,95	57,8	91,1
VIII	116 927	54 958	36 676	135 209	3,51	31,4	86,5
IX	108 614	57 127	27 976	137 765	3,58	25,8	78,8
X	109 970	51 437	30 131	131 276	3,41	27,4	83,8
XI	100 954	54 942	33 763	122 134	3,17	33,4	82,7
XII	72 424	47 300	20 556	99 168	2,57	28,4	73,0
2017 I	89 862	42 450	8 559	123 753	3,21	9,5	72,6
II	94 231	46 261	11 856	128 636	3,34	12,6	73,3
III	91 806	59 087	11 502	139 392	3,62	12,5	65,9
Zmiany w %							
<u>III 2017</u> II 2016	-2,6	27,7	-3,0	8,4	8,4	x	x
<u>III 2017</u> III 2016	13,2	3,1	-75,9	53,7	54,0	x	x
<u>III 2017</u> XII 2016	26,8	24,9	-44,0	40,6	40,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 III	81 096	18 771	46 340	53 527	1,39	57,1	151,5
IV	87 490	13 341	40 894	59 937	1,56	46,7	146,0
V	91 822	13 759	37 531	68 051	1,77	40,9	134,9
VI	47 919	15 632	69 754	-6 203	-0,16	145,6	-772,5
VII	68 485	9 535	37 971	40 049	1,04	55,4	171,0
VIII	116 927	12 760	35 409	94 279	2,45	30,3	124,0
IX	108 614	16 944	26 604	98 954	2,57	24,5	109,8
X	109 970	10 282	28 616	91 636	2,38	26,0	120,0
XI	100 954	8 066	32 245	76 774	1,99	31,9	131,5
XII	72 424	6 304	19 660	59 068	1,53	27,1	122,6
2017 I	89 862	4 505	7 560	86 807	2,25	8,4	103,5
II	94 231	7 500	10 455	91 276	2,37	11,1	103,2
III	91 806	16 729	10 298	98 236	2,55	11,2	93,5
Zmiany w %							
<u>III 2017</u> II 2016	-2,6	123,0	-1,5	7,6	7,6	x	x
<u>III 2017</u> III 2016	13,2	-10,9	-77,8	83,5	83,5	x	x
<u>III 2017</u> XII 2016	26,8	165,4	-47,6	66,3	66,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych ^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	756 921	4 304 259	40,1	43,8
2015 I-XII	1 914 950	3 116 534	812 865	4 218 619	42,4	45,4
2016 III	121 644	238 170	43 085	316 729	35,4	38,4
IV	131 235	177 108	46 613	261 730	35,5	50,1
V	137 733	328 654	47 128	419 259	34,2	32,9
VI	71 879	253 879	32 900	292 858	45,8	24,5
VII	102 728	204 686	25 663	281 751	25,0	36,5
VIII	175 391	155 608	77 314	253 684	44,1	69,1
IX	162 921	167 466	91 880	238 507	56,4	68,3
X	164 955	186 290	91 366	259 879	55,4	63,5
XI	151 431	286 932	95 444	342 919	63,0	44,2
XII	108 636	190 611	60 691	238 557	55,9	45,5
2017 I	134 793	314 180	48 351	400 622	35,9	33,6
II	141 347	144 338	70 388	215 297	49,8	65,7
III	137 709	225 951	40 376	323 284	29,3	42,6
Zmiany w %						
III 2017 / II 2016	-2,6	56,5	-42,6	50,2	x	x
III 2017 / III 2016	13,2	-5,1	-6,3	2,1	x	x
III 2017 / XII 2016	26,8	18,5	-33,5	35,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej ^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	71 267	641 804	1 316 663	34,0	1847,5
2015 I-XII	1 914 950	54 380	762 518	1 206 812	39,8	2219,2
2016 III	121 644	2 698	37 816	86 526	31,1	140,6
IV	131 235	3 337	40 860	93 712	31,1	140,0
V	137 733	2 192	43 869	96 056	31,9	143,4
VI	71 879	2 607	30 750	43 735	42,8	164,4
VII	102 728	1 448	23 546	80 630	22,9	127,4
VIII	175 391	4 454	75 717	104 127	43,2	168,4
IX	162 921	6 118	88 773	80 266	54,5	203,0
X	164 955	3 336	89 082	79 209	54,0	208,3
XI	151 431	1 173	93 794	58 810	61,9	257,5
XII	108 636	928	58 750	50 814	54,1	213,8
2017 I	134 793	478	43 473	91 798	32,3	146,8
II	141 347	592	60 591	81 348	42,9	173,8
III	137 709	347	32 700	105 356	23,7	130,7
Zmiany w %						
III 2017 / II 2016	-2,6	-41,4	-46,0	29,5	x	x
III 2017 / III 2016	13,2	-87,1	-13,5	21,8	x	x
III 2017 / XII 2016	26,8	-62,6	-44,3	107,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 III	30 599	10 536	19 340	21 794	0,57	63,2	140,4
IV	23 446	6 717	10 142	20 021	0,52	43,3	117,1
V	24 244	6 582	8 747	22 079	0,57	36,1	109,8
VI	26 097	5 940	8 981	23 057	0,60	34,4	113,2
VII	16 537	4 620	6 746	14 412	0,37	40,8	114,7
VIII	21 242	7 235	9 873	18 604	0,48	46,5	114,2
IX	24 316	6 426	10 272	20 470	0,53	42,2	118,8
X	24 245	7 486	10 949	20 782	0,54	45,2	116,7
XI	24 453	8 224	12 929	19 748	0,51	52,9	123,8
XII	26 648	7 962	10 517	24 093	0,63	39,5	110,6
2017 I	23 954	6 819	9 321	21 452	0,56	38,9	111,7
II	24 520	5 491	9 376	20 636	0,54	38,2	118,8
III	30 861	8 120	11 119	27 863	0,72	36,0	110,8
Zmiany w %							
<u>III 2017</u> II 2016	25,9	47,9	18,6	35,0	33,3	x	x
<u>III 2017</u> III 2016	0,9	-22,9	-42,5	27,8	26,3	x	x
<u>III 2017</u> XII 2016	15,8	2,0	5,7	15,6	14,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2014 I-XII	1320	684	1,93
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 IV	1695	624	2,72
V	1757	625	2,81
VI	1769	634	2,79
VII	1566	619	2,53
VIII	1576	595	2,65
IX	1629	612	2,66
X	1698	610	2,78
XI	1771	615	2,88
XII	1835	639	2,87
2017 I	1874	656	2,85
II	1893	662	2,86
III	1882	688	2,74
IV	1839	687	2,68
Zmiany w %			
<u>IV 2017</u> XII 2016	-2,3	-0,1	x
<u>IV 2017</u> IV 2016	8,5	10,1	x
<u>IV 2017</u> XII 2016	0,2	7,5	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

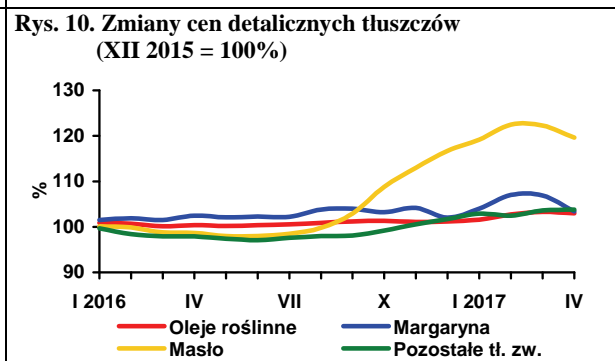
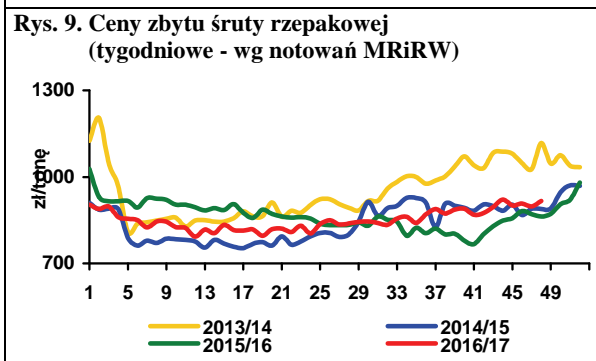
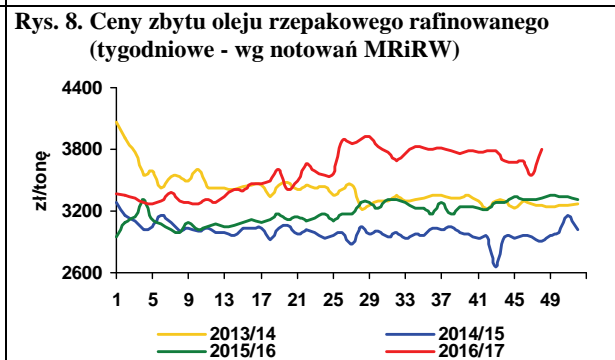
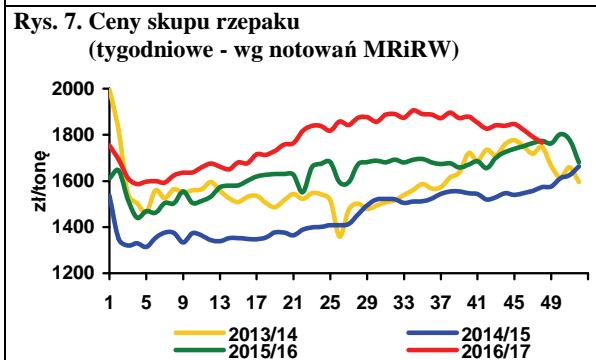
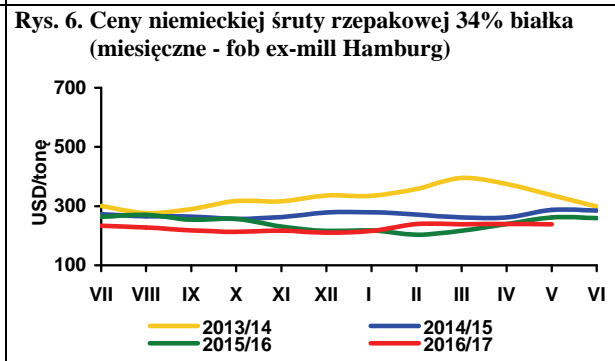
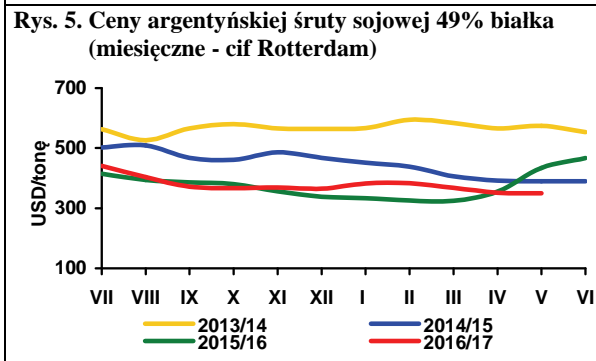
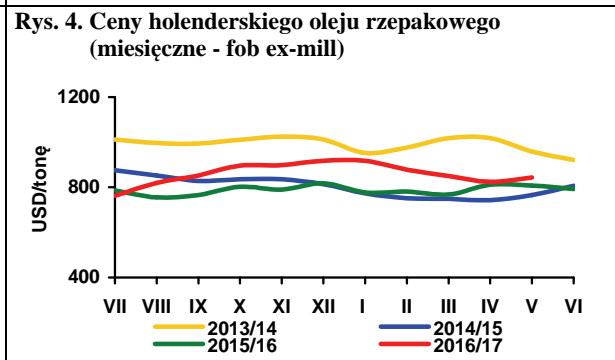
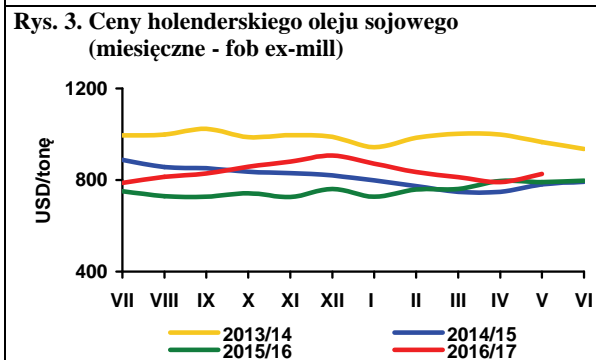
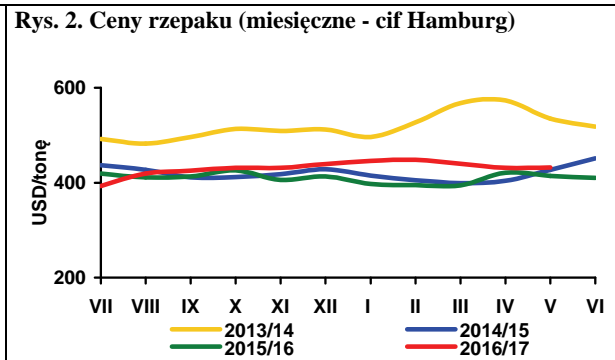
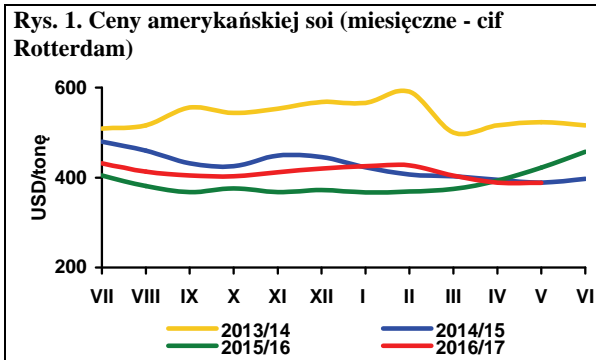
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2016 IV	4,75	6,15	13,82	5,46	5,81	12,95	19,20	6,60
V	4,68	6,23	13,71	5,45	5,79	12,95	19,10	6,64
VI	4,97	6,30	14,30	5,50	5,81	12,93	19,15	6,52
VII	4,88	6,27	15,48	5,54	5,82	12,93	19,45	6,48
VIII	4,95	6,17	16,33	5,60	5,83	12,88	20,15	6,48
IX	4,87	6,28	17,81	5,64	5,90	12,95	20,95	6,48
X	4,82	6,48	19,05	5,64	5,91	12,98	22,55	6,56
XI	4,96	6,54	19,71	5,66	5,88	13,03	23,50	6,60
XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
2017 I	5,14	6,57	20,06	5,77	5,95	.	25,10	6,64
II	5,20	6,53	19,12	5,8	6,10	.	25,15	6,52
III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	.	24,95	6,60
IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	.	24,90	6,60
Zmiany w %								
<u>IV 2017</u> <u>XII 2016</u>	98,1	100,0	101,7	100,2	98,2		99,8	100,0
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	107,4	106,0	141,8	107,0	104,5		129,7	100,0
<u>IV 2017</u> <u>XII 2016</u>	100,0	99,1	96,9	101,7	103,2		101,6	99,4

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Na zachodnioeuropejskich rynkach, z powodu dużych niedoborów ziemniaków, ceny utrzymywały się na bardzo wysokim poziomie przez cały sezon 2016/17. Z powodu niskiej podaży oraz cen przekraczających 250 euro/t w ostatnim okresie zawiera się stosunkowo niewiele transakcji i dotyczą one jedynie mniejszych przetwórców i handlowców.

Odpowiedzią rolników na wysokie ceny jest zwiększenie arealu uprawy ziemniaków pod zbiory w 2017 r. Według ostatnich doniesień World Potato Markets powierzchnia uprawy ziemniaków konsumpcyjnych w Belgii jest o ponad 6% większa niż w 2016 r. i wynosi 94,7 tys. ha. Plony są przewidywane na poziomie 520 dt/ha (453 dt roku poprzednim), a zbiory 4,91 mln ton, wobec 4,05 mln ton w 2016 r., co będzie stanowić wzrost o 21,7%. Średni poziom cen ziemniaków do przetwórstwa w obrocie wolnorynkowym na rynku belgijskim w sezonie 2016/17 szacowany jest na 222 euro/t, wobec 122 euro/t w sezonie poprzednim i zaledwie 25 euro/t w sezonie 2014/15.

Ziemniaki z nowych zbiorów do przetwórstwa spożywczego w Belgii i Holandii trafiają zwykle już w drugiej dekadzie lipca. W bieżącym sezonie, z powodu nieprzychylnych warunków pogodowych w okresie wegetacji (najpierw niskie temperatury i opóźnione sadzenie, a obecnie bardzo wysokie temperatury i brak opadów) dotrzymanie tego terminu może być problematyczne. To z kolei powoduje, że ceny ziemniaków wysokiej jakości do przetwórstwa na frytki i chipsy w końcu sezonu mogą osiągnąć nawet 300 euro/t.

W ostatnich tygodniach ceny ziemniaków do przetwórstwa wzrosły również na rynku holenderskim. W końcu maja ziemniaki z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki kosztowały 250-300 euro/t, wobec 200-260 euro/t w analogicznym okresie 2016 r. i 45-65 euro/t dwa lata wcześniej. Ceny ziemniaków jadalnych oferowanych na eksport były w przedziale 150-200 euro/t, wobec 125-158 euro/t w końcu maja 2016 r. Znacznie tańsze są bulwy z przeznaczeniem na susze (40-45 euro/t, wobec 70-80 euro/t w roku poprzednim).

Także we Francji rynek jest pod presją popytu, a ceny ziemniaków do przetwórstwa wynoszą ok. 250 euro/t. Nieco inaczej kształtuje się sytuacja na rynku ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem do bezpośredniej konsumpcji, gdzie ceny były dość stabilne w ciągu całego bieżącego sezonu, a ich obecny poziom jest nawet nieznacznie niższy niż przed rokiem. Ceny ziemniaków jadalnych najbardziej popularnych, tańszych odmian w końcu maja wynosiły 350-360 euro/t, tj. o 5-8% mniej niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 640 do 690 euro/t i były ok. 20% tańsze niż przed rokiem.

W Niemczech w ciągu ostatniego miesiąca ceny ziemniaków jadalnych wzrosły o ponad 10% i w końcu maja wynosiły średnio 236 euro/t, wobec 255 euro/t

w analogicznym okresie 2016 r. Ceny ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki i chipsy oraz na płatki wzrosły przynajmniej o 15% i w zależności od regionu i kierunku wykorzystania, wynosiły 220-250 euro/t, wobec 170-190 euro/t, w analogicznym okresie poprzedniego sezonu i zaledwie 27-38 euro/t dwa sezony wcześniej.

Według ostatecznych szacunków niemieckiego urzędu statystycznego z końca maja zbiory ziemniaków w tym kraju wyniosły 10,7 mln ton, tj. o prawie 4% więcej niż w roku poprzednim, podczas gdy wcześniejsze doniesienia mówiły o 2% spadku produkcji. W 2017 r. areal ich uprawy ma zwiększyć się o ponad 5%, do 255 tys. ha, plony mogą wzrosnąć o 3% do 458 dt/ha, a zbiory osiągną 11,67 mln ton, tj. o 8,4% więcej niż w 2016 r.

Na polskim rynku pierwsza połowa maja przyniosła wzrost cen „starych” ziemniaków lokalnie nawet do 0,80 zł/kg i wraz z tym wzrosły też oczekiwania producentów i handlowców, że wysoki poziom cen utrzyma się do końca sezonu. Jednak wraz z poprawą pogody i wyższą temperaturą oraz zwiększeniem dostaw ziemniaków wczesnych z importu, przy jednocześnie niskim popycie wewnętrznym i eksportowym, ceny obniżyły do 0,60 – 0,70 zł/kg, a bulwy gorszej jakości nawet do 0,40 zł/kg.

Tanieją też ziemniaki młode. Dominuje import z Cypru i Grecji. Jest też coraz większa podaż młodych ziemniaków krajowych.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnim tygodniu maja wyniósł 0,77 zł/kg wobec 1,27 zł/kg w analogicznym okresie ubiegłego roku. W Broniszach w tym okresie ziemniaki z ubiegłorocznych zbiorów oferowano w cenie 0,70-1,00 zł/kg, w Lublinie 0,80 zł/kg, w Poznaniu 0,60-0,80 zł/kg, we Wrocławiu 0,60-0,80 zł/kg, w Łodzi 0,73-1,07 zł/kg, a w Kaliszu jak zwykle było najtaniej, bo zaledwie 0,40-0,53 zł/kg. Na giełdach towarowych krajowe młode ziemniaki kosztowały 1,33-3,00 zł/kg, a importowane (głównie z Cypru) oferowano w cenie 1,70-2,50 zł/kg.

W pierwszych trzech miesiącach 2017 r. eksport ziemniaków wyniósł 8,9 tys. ton i był o 2,4 tys. ton większy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Jednocześnie import ziemniaków zmalał do zaledwie 8,4 tys. ton w I kwartale br., z 32,7 tys. ton przed rokiem. Podobny jak przed rokiem był przywóz ziemniaków wczesnych (3,3 tys. ton wobec 3,5 tys. ton w I kw. 2016 r.), nieco mniejszy sadzeniaków (spadek z 6,8 do 5,1 tys. ton). Praktycznie zaniechano natomiast importu ziemniaków z głównego (jesiennego) zbioru, podczas gdy w okresie pierwszych trzech miesięcy 2016 r. jego wolumen wyniósł 22,5 tys. ton.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	50 300	64 000	62 500	63 700	140	184	221	1 230
II	48 400	59 400	69 800	60 600	141	182	274	185
III	61 000	75 600	69 500	76 600	100	270	248	267
IV	58 900	74 800	71 800	62 100	198	257	143	.
V	48 300	62 600	45 500		268	160	168	
VI	56 700	58 300	58 800		77	187	233	
VII	55 900	54 900	48 700		114	100	52	
VIII	92 500	86 100	138 800		2 369	2 673	10 030	
IX	318 100	289 000	349 800		39 274	36 562	48 727	
X	350 200	328 100	356 000		46 459	52 406	55 531	
XI	260 800	238 400	321 200		38 522	38 997	51 152	
XII	113 100	83 800	178 900		8 527	3 636	23 291	
RAZEM	1 514 200	1 475 000	1 771 300	263 000	135 808	135 614	190 070	1 682

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2016 I	46	23	1 320	5 465	834	3 768	716	10 497	2 891	2 172
II	77	23	2 471	5 891	781	4 421	788	11 165	3 067	2 094
III	541	277	1 755	6 543	959	4 775	772	13 748	3 644	1 865
IV	672	301	1 789	9 025	1 069	3 880	939	12 230	3 161	1 369
V	475	3	826	7 965	1 416	3 801	735	14 948	3 806	1 495
VI	557	2	473	7 767	1 521	220	571	16 547	3 138	1 193
VII	125	2	319	6 438	1 399	3 369	821	16 191	3 377	1 044
VIII	54	1	627	5 667	2 055	5 177	825	16 927	3 701	1 366
IX	52	6	1 138	9 466	2 115	6 361	1 596	14 354	3 506	1 850
X	36	2	3 464	11 579	2 211	5 434	873	13 678	3 056	1 773
XI	46	1	4 752	16 725	1 958	7 207	864	13 425	3 198	2 154
XII	125	422	3 882	12 323	2 540	5 521	948	14 306	2 293	1 718
2017 I	26	1	2 636	14 352	1 620	7 140	683	12 874	2 816	2 083
II	48	67	2 671	13 319	2 430	6 567	882	13 863	3 370	1 807
III	52	240	3 179	12 848	3 087	5 756	1 086	16 321	2 971	1 561

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016	I-XII	37 330	21 438	90 645	14 391	148 066	196 658	78 484	74 531	8 235	14 990
2016	I	114	743	7 365	1 249	13 023	13 772	5 622	4 889	580	1 265
	II	910	911	6 507	1 741	12 997	14 119	6 186	4 097	496	1 357
	III	2 429	5 109	8 583	1 447	14 538	17 185	6 936	5 863	523	1 712
	IV	11 105	12 045	15 940	1 150	14 420	17 914	6 566	6 377	729	983
	V	19 644	1 435	22 667	1 068	14 242	16 325	6 909	6 075	809	1 246
	VI	2 859	25	15 457	1 087	8 819	18 377	6 309	6 539	658	581
	VII	9	0	6 456	1 294	14 104	19 604	6 143	7 652	953	1 552
	VIII	16	0	1 514	1 655	14 154	15 602	6 505	6 794	1 094	1 972
	IX	14	0	150	1 151	10 984	14 619	7 284	6 613	607	1 126
	X	38	0	221	828	11 100	15 247	6 520	7 256	576	1 586
	XI	145	502	2 268	844	9 051	17 121	6 593	5 428	744	1 404
	XII	45	667	3 518	876	10 636	16 772	6 912	6 947	467	205
2017	I	142	735	24	1 260	10 850	14 750	6 852	6 881	467	1 977
	II	474	387	-	1 133	12 300	14 778	6 198	6 220	254	1 016
	III	2 689	3 971	-	1 025	11 521	17 962	7 700	6 966	445	1 850

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

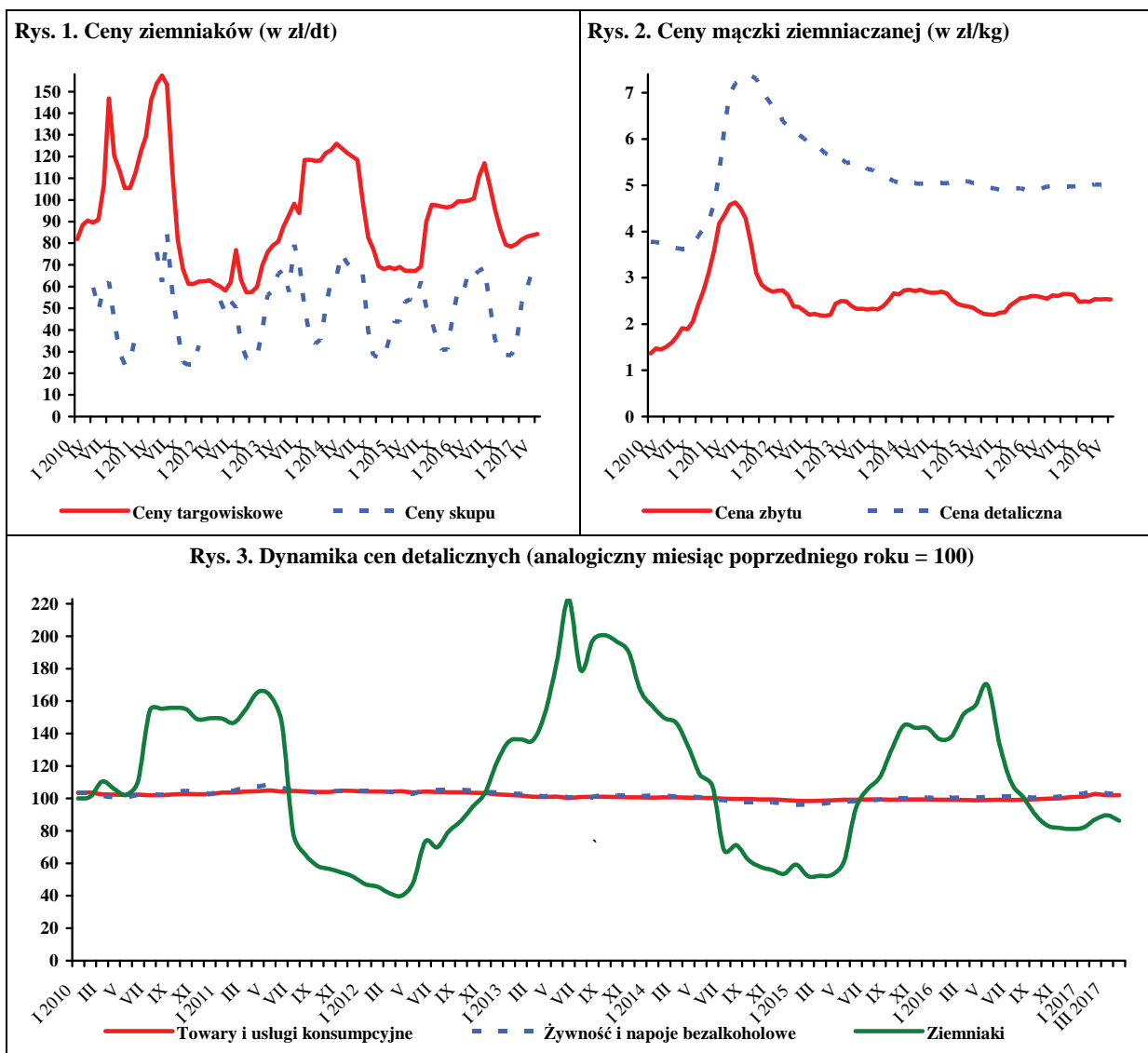
Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2016	2017	2017	2017	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	64,9	59,1	66,9	67,6	104,2	101,0
	targowiskowa	100,7	83,0	83,6	84,2	83,6	100,7
	detaliczna (zł/kg)	1,28	1,07	1,11	1,12	87,5	100,9
	importowa	135,7	138,1	166,7	.	134,7	120,7
	eksportowa	137,3	71,9	78,2	.	70,9	108,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,64	0,71	0,80	0,80	124,6	100,3
	targowisko / detal	0,79	0,78	0,75	0,75	95,6	99,8
	skup / detal	0,51	0,55	0,60	0,60	119,0	100,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,58	2,53	2,54	2,53	98,1	99,6
	detaliczna (zł/kg)	4,93	5,01	5,01	4,98	101,0	99,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,36	8,40	8,36	8,38	100,2	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,10	34,90	35,00	34,70	98,9	99,1
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,80	9,90	9,92	9,96	101,6	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2016		2017		wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	105,1	99,1	101,7	98,7	93,9	97,1
2	Kujawsko-pomorskie	98,3	85,6	87,7	88,1	89,6	100,4
3	Lubelskie	94,5	68,4	72,8	75,2	79,6	103,3
4	Lubuskie	99,6	94,2	98,5	95,2	95,6	96,7
5	Łódzkie	92,0	72,1	77,7	78,7	85,5	101,3
6	Małopolskie	89,6	71,9	75,6	79,0	88,2	104,5
7	Mazowieckie	110,7	73,5	74,9	74,7	67,5	99,8
8	Opolskie	109,7	94,4	91,2	95,0	86,6	104,2
9	Podkarpackie	87,6	92,9	89,9	85,9	98,0	95,6
10	Podlaskie	119,2	74,1	75,0	72,5	60,8	96,7
11	Pomorskie	99,9	88,7	88,8	86,4	86,5	97,3
12	Śląskie	99,8	81,9	87,1	86,9	87,1	99,9
13	Świętokrzyskie	78,8	62,7	70,5	65,2	82,8	92,5
14	Warmińsko-mazurskie	114,7	95,8	93,5	100,0	87,2	107,0
15	Wielkopolskie	98,9	88,0	87,6	89,6	90,6	102,3
16	Zachodniopomorskie	109,8	98,5	96,0	103,4	94,2	107,8
	maksimum	119,2	99,1	101,7	103,4	X	
	minimum	78,8	62,7	70,5	65,2		
	różnica w %	51,2	58,1	44,2	58,6		

Źródło: Dane GUS.

W maju 2017 r., w porównaniu kwietniem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny marchwi (o 11%), buraków ćwikłowych (o 31%), kapusty białej (o 95%), a niższe były ceny pieczarek (o 3%) i pomidorów szklarniowych (o 50%). W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 4%), a stabilne były ceny skupu cebuli obieranej, marchwi na kostkę i buraków. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 6%), selerów (o 2%) i cebuli (o 13%). Obniżyły się ceny eksportowe ziemniaków (o 7%) i buraków ćwikłowych (o 2%), a nie zmieniły się ceny marchwi. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 13%), kapusty białej (o 84%), cebuli (o 17%) i marchwi (o 8%).

W relacji do maja 2016 r. na rynku produktów świeżych, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny buraków (o 23-40%), cebuli (o 43-52%), kapusty białej (o 7-72%) i marchwi (o 13-53%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 13%), marchwi (o 36%), cebuli (o 35%) i kapusty białej (o 11%).

W kwietniu 2017 r., w stosunku do marca 2017 r., obniżyły się ceny detaliczne kalafiorów, cebuli i buraków ćwikłowych (po 1%), papryki (o 8%), marchwi i kapusty białej (po 2%), porów (o 14%) oraz papryki (o 14%). Wzrosły ceny detaliczne pomidorów (o 14%), selerów (o 2%) i pieczarek (o 1%). W relacji do cen detalicznych z kwietnia 2016 r. wzrosły ceny porów (o 12%), pomidorów (o 18%) i pieczarek (o 3%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 39%), buraków ćwikłowych (o 12%), cebuli (o 22%), selerów (o 20%), kalafiorów (o 25%), marchwi (o 33%) i papryki (o 12%).

W marcu 2017 r., w stosunku do marca 2016 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja soku pomidorowego (o 17%) i marynat (o 3%), a wzrosła produkcja konserw warzywnych (o 13%) i warzyw mrożonych (o 23%).

Eksport warzyw świeżych w marcu 2017 r. wyniósł 37,3 tys. t, a jego wartość 17,1 mln EUR. W porównaniu z marcem 2016 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 14%, a jego wartość o 4%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży marchwi (o 128%), kapusty (o 30%), pomidorów (o 29%), kalafiorów (o 43%) i cebuli (o 2%). W tym samym czasie wyeksportowano 64,9 tys. t przetworów warzywnych o wartości 46,7 mln EUR. Wolumen eksportu przetwo-

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

rów warzywnych wzrósł o 10%, a jego wartość o 9%. Zwiększono sprzedaż mrożonek (o 10%), marynat (o 5%) oraz konserw i kapusty kwaszonej (po 23%).

W analizowanym miesiącu zaimportowano 73,9 tys. t warzyw świeżych o wartości 82,9 mln EUR. W relacji do marca 2016 r. import warzyw świeżych wzrósł o 2%, a jego wartość o 21%. Przyrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem się przywozu pomidorów i czosnku (po 2%), ogórków (o 38%) i papryki (o 19%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 28,4 tys. t o wartości 29,3 mln EUR. W stosunku do marca 2016 r. wolumen importu przetworów warzywnych wzrósł o 20%, a jego wartość o 28%. Więcej zaimportowano koncentratu pomidorowego (o 7%), konserw (o 55%) w tym kukurydzy konserwowej (o 71%), marynat (o 43%), mrożonek (o 18%) i koncentratu pomidorowego (o 7%).

Saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 48,4 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (65,8 mln EUR), a dodatkowo w obrocie przetworami warzywnymi (17,4 mln EUR). W stosunku do marca 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami pogłębiło się o 16,2 mln euro, z 32,2 mln euro w marcu 2016 r. Wartość eksportu zwiększyła się o 8% do 63,8 mln euro, a importu o 23% do 112,2 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2016 V	1,26	1,94	0,84	1,35	0,82	-	-	-	3,30	-	4,63
VI	1,35	2,21	0,83	1,38	0,90	-	-	-	2,32	-	4,92
VII	1,18	2,37	0,50	1,09	0,78	1,53	0,88	-	2,39	2,13	4,78
VIII	0,74	2,10	0,30	0,64	0,55	1,55	0,92	-	2,45	2,16	5,45
IX	0,59	1,73	0,34	0,57	0,50	-	1,64	-	2,21	1,67	5,08
X	0,41	1,46	0,28	0,53	0,48	-	-	-	3,17	1,74	5,23
XI	0,40	1,36	0,25	0,52	0,45	-	-	-	3,86	2,90	4,93
XII	0,39	1,37	0,28	0,51	0,45	-	-	-	-	-	5,01
2016 I-XII	0,87	1,84	0,61	0,97	0,67	1,54	1,15	-	4,12	2,12	4,87
I	0,51	1,39	0,30	0,55	0,45	-	-	-	-	-	5,40
II	0,55	1,39	0,37	0,63	0,46	-	-	-	-	-	5,14
III	0,53	1,32	0,41	0,62	0,52	-	-	-	-	-	5,04
IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	-	8,06	-	5,18
V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	-	4,06	-	5,03
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	113	106	195	111	131	x	x	x	50	x	97
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	48	73	93	52	77	x	x	x	123	x	109

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłożenia ^a
2016 V	1,14	0,94	0,30	0,45	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,11	-	-	-	1,14	-	1,80	1,35	1,90	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,77	-	-	0,25	-	0,76	1,72	1,23	1,32	0,58	0,37
IX	0,61	0,20	0,27	0,25	-	0,73	1,67	1,18	-	0,58	0,30
X	0,63	0	0,25	-	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,62	0,25	0,25	0,25	-	-	1,74	1,15	-	-	-
XII	0,60	0,25	0,26	0,25	-	-	1,80	1,21	-	-	-
2016 I-XII	0,95	0,47	0,27	3,69	1,18	0,75	1,75	1,24	1,70	0,59	0,34
2017 I	0,61	0,25	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,62	0,27	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,60	0	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	100	104	100	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	53	28	87	60	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemiaki
2016 III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,0	2,20	0	2,75	0	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
VI	2,50	1,00	1,01	0,66	0,80	-	1,16	-	-	0,99	-	-	-
VII	2,17	0,94	1,45	0,40	0,80	6,50	0,80	-	-	1,18	-	0,59	-
VIII	2,84	1,01	1,41	0,38	0,70	4,31	0,70	-	-	0,80	-	-	-
IX	2,41	1,05	0,93	0,34	0,80	2,86	0,51	1,00	0,98	0,39	-	0,40	0,50
X	2,98	-	0,61	0,31	0,80	3,44	0,47	1,07	0,89	0,38	-	0,35	0,42
XI	-	-	0,61	0,31	0,68	-	0,49	1,01	0,90	0,37	1,34	0,35	0,43
XII	-	-	0,69	0,30	0,68	-	0,50	1,00	0,90	0,37	1,65	0,35	0,38
2017 I-XII	3,02	1,00	1,18	0,59	1,08	4,28	0,85	2,01	1,54	0,74	2,25	0,52	0,52
I	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
Wskaźnik zmian w %													
<u>V 2017</u> IV 2017	x	x	106	x	x	x	100	x	102	113	x	98	93
<u>V 2017</u> V 2016	98	x	182	164	x	x	47	x	x	57	x	65	63

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty	
2016 III		3 531	36 935	15 576	3 355
IV		2 902	34 163	13 534	2 954
V		3 168	27 167	12 758	1 934
VI		2 444	43 901	15 321	2 816
VII		2 497	56 217	16 625	12 125
VIII		3 100	74 658	26 099	13 101
IX		2 778	89 439	26 297	6 750
X		2 033	83 657	22 107	4 966
XI		2 281	68 937	25 038	3 995
XII		2 316	50 404	20 209	3 192
2016 I-XII		32 626	647 208	224 477	60 494
2017 I		2 334	48 773	14 609	2 170
II		2 603	41 190	14 026	2 281
III		2 945	45 320	17 618	3 260
Wskaźnik zmian w %					
III 2017 III 2015		83	123	113	97

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												2017			III 2017 III 2016 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Warzywa ogółem	30851	32509	32647	30468	36950	48795	41296	51555	45997	42538	31908	32846	458361	33997	36148	37286	114
Cebula	11351	13741	11903	10120	9472	5863	6290	8965	7892	10675	10366	10062	116699	10003	11337	12199	102
Kapusta	3263	3331	4076	3588	2753	1662	1325	2041	2604	3221	4151	4231	36244	5459	5636	5309	130
Marchew	1849	1038	1560	1752	1718	1192	1744	1433	1824	2468	2661	3573	22813	3905	3739	3556	228
Ogórki	520	280	639	713	1608	2839	3319	2191	1418	349	183	896	14954	551	421	411	64
Pomidory	1162	898	598	4553	11089	22232	13760	13884	11785	10226	3724	1028	94939	514	768	774	129
Kalafiorzy	514	509	406	319	709	5293	5683	4213	4360	4099	1242	380	27727	191	439	578	143
Przetwory ogółem	52084	60235	58846	57377	47029	49940	46015	50332	55479	61998	65172	50107	654614	58836	56801	64928	110
Susze	3101	3557	2979	2740	2673	2850	2334	3196	2720	5218	4730	3146	39246	2499	2272	2815	94
Marynaty	3621	4113	4529	4288	3806	4046	3589	3942	4025	4685	5212	4189	50045	3444	3578	4736	105
Konserwy	3591	3973	4778	4070	4000	4170	3526	3784	4583	5106	6258	5194	53032	4150	4807	5892	123
-kapusta kwasz.	682	718	726	614	648	586	379	415	646	827	1144	1099	8484	801	740	895	123
Mrożonki	34431	40293	38460	38045	28717	29906	28861	32794	37799	39708	40709	31302	421024	41897	38766	42395	110
Pieczarki i ich przetwory	25056	26112	30063	29508	26906	25544	22101	23108	24679	25736	27815	27569	314196	27913	26831	30798	102
Warzywa ogółem	15795	15844	16455	17728	26556	30518	26350	30966	27388	23763	14902	15238	261502	13699	14622	17101	104
Cebula	4426	5317	4680	4140	5117	2847	2842	3257	2933	3830	3687	3484	46561	3365	3677	4840	103
Kapusta	1167	1200	1486	1254	1055	590	360	463	622	686	915	970	10768	1144	1341	1434	96
Marchew	736	386	614	694	640	458	634	427	488	627	629	855	7189	854	917	933	152
Ogórki	471	323	734	830	1388	1765	1924	1370	951	367	232	1379	11735	950	757	657	89
Pomidory	1131	868	658	4251	8196	13328	9254	10013	8525	8534	3291	1000	69046	472	575	776	118
Kalafiorzy	433	403	341	350	593	3076	4433	2831	2786	2422	922	294	18885	233	381	365	107
Przetwory ogółem	39932	42768	42824	41637	37830	39538	34082	37082	40619	44448	45875	38020	484656	41343	40715	46744	109
Susze	5357	5832	5279	4663	4732	4599	4169	5174	5315	6803	6535	5398	63855	5994	5975	6739	128
Marynaty	3291	3474	3975	3839	3313	3368	2925	3327	3723	4449	4768	3891	44344	3038	3102	4285	108
Konserwy	4028	4273	5166	4684	4573	4982	3969	4196	4858	5584	5938	5415	57668	4253	5033	5997	116
-kapusta kwasz.	487	564	554	472	485	454	285	280	467	559	817	794	6218	513	509	595	107
Mrożonki	19747	21050	19896	20441	16881	17361	15491	17878	20330	20238	20159	15881	225353	21120	18746	20357	102
Pieczarki i ich przetwory	36593	34804	40377	39361	37177	34862	29959	31296	34542	36022	39432	39270	433695	39717	37835	43609	108

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016			IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	2017			III 2017 III 2016 (%)
	I	II	III											I	II	III	
Warzywa ogółem	60284	63434	72295	82639	56835	37084	19437	14 005	11477	24140	41677	46616	529921	53403	58148	73917	102
Cebula	4150	5489	7648	6858	8636	10902	5294	2 655	3169	2793	1320	1189	60103	2803	4015	6036	79
Kapusta	436	798	1868	12130	1796	50	17	20	10	22	75	10	17232	15	259	1828	98
Marchew	4055	4388	7167	8126	7709	7918	511	121	69	188	349	455	41056	1171	1804	4407	61
Ogórki	7803	6897	5332	2978	1701	1732	2340	3 126	1485	4638	7139	7492	52663	7968	6863	7360	138
Pomidory	18989	17715	20327	18901	14494	6816	4440	4 042	3148	3803	11975	17638	142288	18119	18723	20796	102
Papryka	5027	5400	5081	7165	6928	4608	2675	536	383	2879	5122	5862	51666	6758	5238	6047	119
Czosnek	415	593	710	1311	1034	659	347	479	438	579	578	479	7623	508	532	728	102
Przetwory ogółem	18245	25901	23744	23514	22102	20300	19135	21 024	23161	20083	21357	24674	263240	20431	21481	28389	120
Mrożonki	4691	4872	4943	4684	4057	4610	4319	4 331	4425	3878	4185	3631	52624	4531	4741	5821	118
Susze	1394	1527	1588	2141	2263	1963	2009	1 158	1616	1169	2086	2623	21536	1438	1324	1422	90
Marynaty	1084	1070	1264	1115	1229	1221	1015	1 010	1253	1877	1732	2006	15877	1055	1388	1813	143
Konserwy	2606	3764	3529	4356	3380	3364	3536	3 579	4185	4191	5579	5570	47638	2508	3233	5454	155
-kukurydza konserw.	939	1761	1397	1287	1113	795	1222	1 608	1890	1816	2733	2051	18613	502	1152	2384	171
Koncentrat pomid.	5225	10983	7969	6484	6332	5479	4737	7 059	7247	5160	4462	6834	77973	6614	6471	8554	107
Warzywa ogółem	52197	56362	68680	76768	53786	25369	16030	12 521	9415	23896	44986	57641	497652	77802	80278	82937	121
Cebula	1207		2879	1995	2074	2449	1154	643	490	466	375	418	16159	681	1324	2359	82
Kapusta	161	243	994	4656	751	19	5	9	3	15	13	9	6878	5	140	773	78
Marchew	1493		2613	2296	2739	2449	247	101	157	188	345	357	14497	572	786	1441	55
Ogórki	5703	6425	4631	2485	1276	798	1144	1 542	666	3562	6881	9583	44695	11212	10032	8639	187
Pomidory	18195		22234	22908	15022	5858	4215	4 431	4015	6095	14553	22088	157369	28194	27776	28132	127
Papryka	7528	9462	10771	13582	13035	7671	5133	950	409	2916	6051	8201	85709	11857	11372	12283	114
Czosnek	904	1	1395	2065	1787	873	783	1 490	880	1395	1411	1391	15716	1412	1260	1823	131
Przetwory ogółem	17967	24524	22846	24511	23060	22581	19943	20 446	24094	20902	22467	25754	269095	21724	21765	29264	128
Mrożonki	3323		3445	3501	3149	3406	3187	3 169	3238	2820	3310	3017	38803	3635	3713	4707	137
Susze	2532	3154	3712	5606	4800	4376	3881	2 824	4193	3263	4262	4644	47246	4680	3707	4352	117
Marynaty	1237		1237	1216	1381	1426	1199	1 229	1382	1894	1954	2454	17841	1188	1507	2071	167
Konserwy	3503	4149	3629	4960	4619	5531	5136	4 852	5590	5472	6489	6880	60811	3499	4035	6660	183
-kukurydza konserw.	937	1590	1257	1320	1092	749	1269	1 516	1801	1949	2660	2014	18155	515	1065	2287	182
Koncentrat pomid.	4619	9631	7119	5279	4992	4500	3589	5 217	5691	3932	3256	5018	62843	5040	5336	6667	94

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,91	0,97	0,84	1,46	0,84	0,71	0,47
II	0,39	0,36	0,37	1,16	0,97	0,79	1,33	0,79	0,79	0,37
III	0,39	0,36	0,39	1,15	1,10	0,84	1,34	0,80	0,76	0,34
IV	0,41	0,35	0,40	1,16	0,93	1,10	1,33	0,82	0,77	0,37
V	0,54	0,38	0,37	0,86	0,74	0,84	1,38	0,80	0,75	0,51
VI	0,49	0,35	0,38	0,62	0,60	0,58	1,36	0,73	0,77	0,42
VII	0,45	0,27	0,36	0,58	0,67	0,78	1,36	0,73	0,75	0,35
VIII	0,36	0,23	0,30	0,63	0,72	0,67	1,35	0,77	0,67	0,47
IX	0,37	0,24	0,27	0,67	0,72	0,64	1,40	0,82	0,72	0,41
X	0,36	0,21	0,25	1,05	0,83	0,59	1,40	0,85	0,68	0,45
XI	0,36	0,22	0,24	1,26	0,88	0,74	1,42	0,83	0,71	0,41
XII	0,35	0,23	0,24	1,54	0,97	0,77	1,42	0,81	0,72	0,37
2016 I-XII	0,40	0,30	0,33	0,97	0,84	0,77	1,38	0,80	0,73	0,41
2017 I	0,34	0,21	0,22	1,72	0,92	1,22	1,42	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,24	0,25	1,80	0,75	0,87	1,41	0,81	0,69	0,38
III	0,40	0,27	0,26	1,60	1,00	0,63	1,42	0,85	0,66	0,38
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	125	113	104	89	133	72	101	105	96	100
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	103	75	67	139	91	75	106	106	87	112

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
VI	1,46	1,12	1,51	1,19	1,65	-	1,65	2,88	2,47
VII	1,40	1,00	1,23	1,03	1,42	-	1,09	2,67	2,97
VIII	1,03	0,83	0,95	0,79	1,56	1,64	1,39	2,50	2,93
IX	0,80	0,66	0,81	0,76	-	1,22	1,75	2,62	2,78
X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	2,48
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	117	184	108	113	x	x	x	x	x
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	65	89	64	87	x	x	x	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczap	Sok pomidorowy ^a
2016 IV	3,73	9,81	3,20	3,15	3,48	4,63	2,06
V	3,71	9,76	3,21	3,16	3,48	4,69	2,03
VI	3,68	9,80	3,29	3,20	3,55	4,65	2,03
VII	3,67	9,73	3,23	3,31	3,56	4,60	2,01
VIII	3,63	9,76	3,24	3,32	3,57	4,67	2,02
IX	3,58	9,73	3,38	3,38	3,59	4,69	2,03
X	3,54	9,70	3,32	3,31	3,60	4,80	2,21
XI	3,59	9,80	3,40	3,36	3,61	4,82	1,89
XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
2017 I	3,44	9,47	3,31	3,20	3,52	4,75	1,91
II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	100	101	99	100	98	101	100
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	92	97	103	100	98	103	96

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
V	2,46	2,02	2,58	1,93	5,75	6,44	13,01	6,37	6,10	7,55	7,34
VI	2,87	1,97	2,74	2,55	6,67	6,82	12,43	4,47	4,11	3,87	7,43
VII	3,04	1,89	2,59	2,30	6,66	6,42	12,34	4,13	2,98	3,90	7,44
VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	99	98	98	99	102	86	92	114	x	99	101
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	78	61	67	88	80	112	88	118	x	75	103

* cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
V	6,01	15,15	8,46	9,74	8,56	10,75	3,74	6,35	9,00	4,05
VI	5,99	15,00	8,48	9,78	8,54	10,75	3,73	6,38	9,06	4,02
VII	5,96	15,00	8,42	9,68	8,56	10,80	3,74	6,33	9,06	4,04
VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2017</u> <u>III 2016</u>	97	100	99	100	99	100	100	96	97	100
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	98	102	99	99	99	98	99	97	97	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

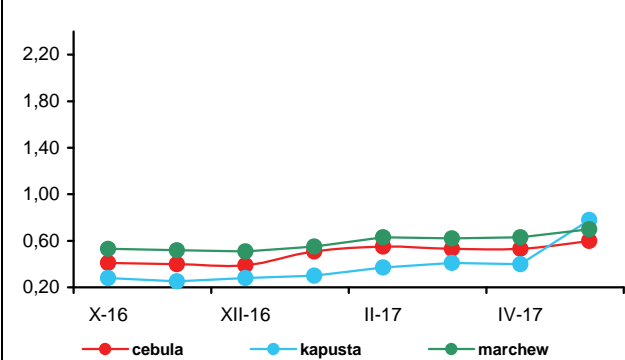
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

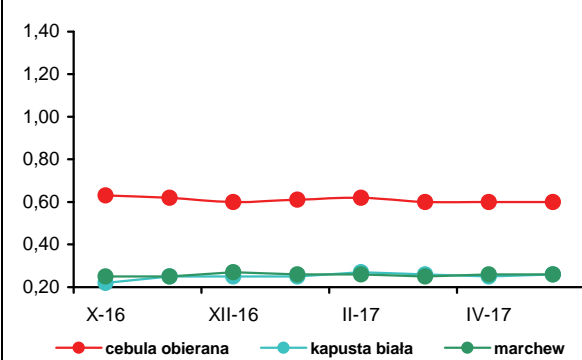
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2015 XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-
IV	91	87	85	56	75	69
V	89	79	78	54	69	59
VI	92	81	81	49	70	55
VII	90	78	77	50	70	57
VIII	85	80	80	54	-	-
IX	87	75	76	55	-	-
X	85	74	75	58	-	-
XI	79	68	72	55	-	-
XII	73	65	70	46	-	-
2017 I	72	56	65	50	-	-
II	65	50	55	51	-	-
III	60	48	50	50	-	-
IV	63	51	52	49	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

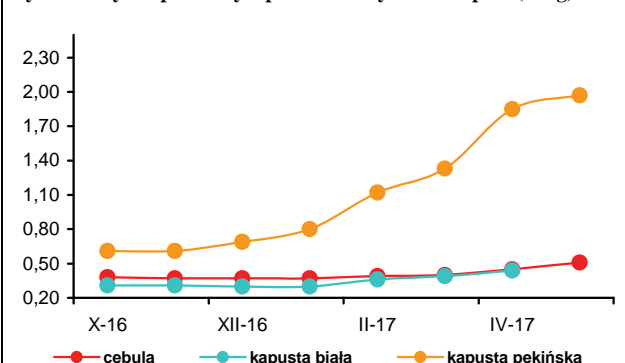
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

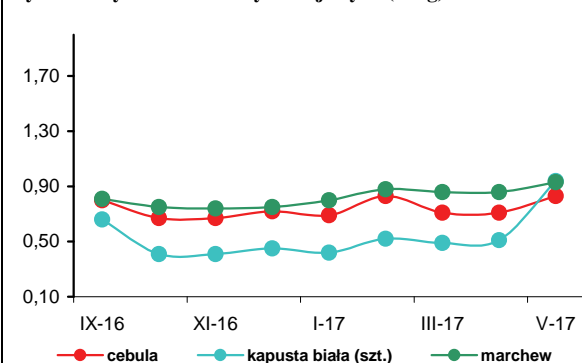
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

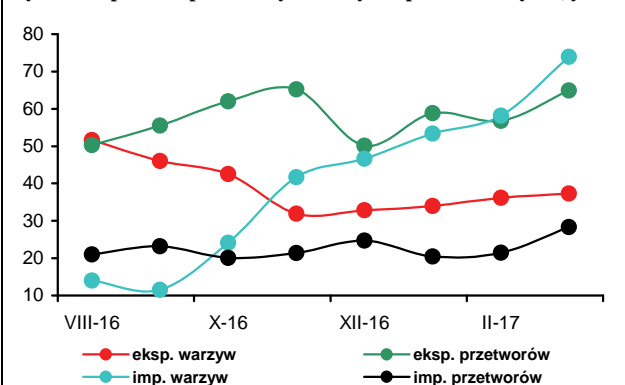
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

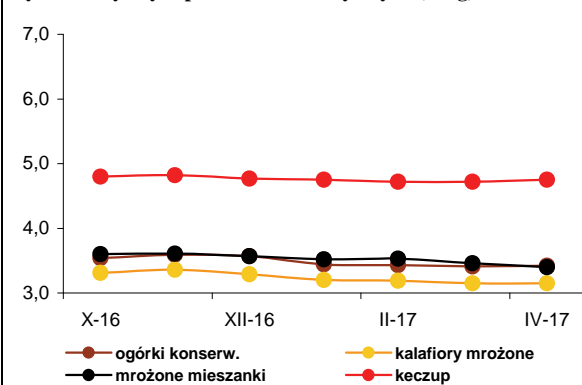
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

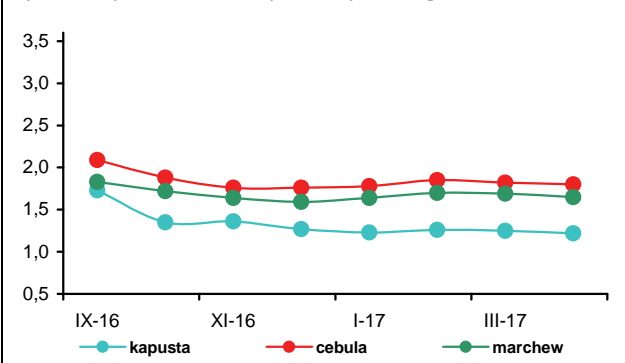
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

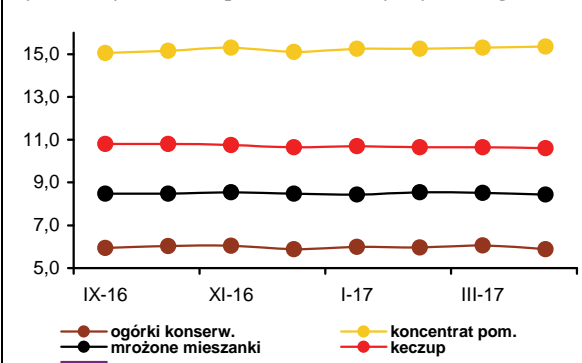
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W maju 2017 r., w porównaniu z majem 2016 r., średnie ceny oferowane za jabłka w firmach eksportujących wzrosły o 65%, w spółdzielniach ogrodniczych o 56%, a na rynkach hurtowych o 35%. Do tak dużego wzrostu cen w br. wobec 2016 r. przyczyniły się mniejsze o 2,5% zapasy jabłek w Polsce, jak podaje WAPA¹ na dzień 1 kwietnia wynosiły one 2 mln ton. Do wzrostu cen przyczyniły się również prognozowane

spadki produkcji owoców, po mrozowych uszkodzeniach kwiatów jabłoni i wielu innych gatunków owoców w kwietniu i maju. W skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki deserowe podrożały o 57%, a truskawki o 83%, natomiast na rynku hurtowym odpowiednio o 47 i o 40%. Na rynkach hurtowych podrożały mandarynki (o 33%), pomarańcze (o 11%), a także banany (o 9%). Potaniały natomiast cytryny (o 28%) oraz winogrona (o 6%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,38 zł/kg (więcej o 58%). W maju 2017 r. w porównaniu z kwietniem br. ceny jabłek oferowane przez firmy eksportujące wzrosły o 47%, płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 37%, a na rynkach hurtowych o 26%. Wzrosła też cena skupu jabłek w zakładach przetwórczych (o 3%). W skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki podrożały o 7%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny cytryn (o 40%), gruszek (o 21%), mandarynek (o 12%), a także bananów (o 2%). Potaniały winogrona (o 8%). Nie zmieniła się cena pomarańczę.

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w kwietniu 2017 r. w relacji do kwietnia 2016 r. zwiększyły się o 2,4%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,8%. Najbardziej wzrosły ceny owoców cytrusowych (o 5,5%), owoców jagodowych (o 3,6%) oraz owoców pestkowych (o 2,9%). Przetwory owocowe były droższe o 3,7%. Obniżyły się ceny bananów (o 2,8%), jabłek (o 2,5%), owoców suszonych i orzechów o 1,5%, a także owoców mrożonych o 3,3%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2017 r. w relacji do marca 2016 r. była o 3% większa. Produkcja soków pitnych z jabłek wzrosła o 65%, pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 8%, a z owoców cytrusowych zmniejszyła się o 5%. Mniejsza o 56% była produkcja soków zagęszczonych oraz o 4% kompotów i owoców pasteryzowanych. Zwiększyła się natomiast produkcja mrożonek (o 35%). Nie zmieniła się produkcja dżemów. W marcu 2017 r. w re-

lacji do lutego br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 29% do 67,9 tys. ton. Wzrosła produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 34%), soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 31%), pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 25%), a obniżyła się soków zagęszczonych (17%). Większa była produkcja owoców mrożonych (o 21%), dżemów (o 14%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 13%). W I kwartale br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu 2016 r. o 12% do 168,7 tys. ton. Większa była produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 46%), z owoców cytrusowych (o 8%), a pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych nie zmieniła się. Zwiększyła się produkcja dżemów (o 34%) i owoców mrożonych (o 21%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 45%, a kompotów i owoców pasteryzowanych (o 4%). Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w kwietniu 2017 r. zmniejszyły się o 1% wobec kwietnia 2016 r., a pitnych soków pomarańczowych wzrosły o 7%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek były niższe o 10%, a produkowanych z truskawek o 18%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w marcu 2017 r. wobec marca 2016 r. był mniejszy o 4%, a przetworów owocowych większy o 11%. O spadku eksportu owoców świeżych zadecydowało zmniejszenie zagranicznej sprzedaży jabłek (o 6%), a o wzroście eksportu przetworów, większa zagraniczna sprzedaż mrożonek (o 2%) i dżemów (o 10%). W wyniku wzrostu cen eksportowych jabłek wpływ ze sprzedaży owoców świeżych zwiększył się o 5% do 57,4 mln euro. Z powodu spadku cen eksportowych zagęszczonego soku jabłkowego (o 19%), wpływ z eksportu przetworów owocowych wzrosły mniej niż wolumen (o 3%) do 100,1 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 2% do 111,4 tys. ton, przy mniejszych zakupach owoców cytrusowych (o 15%). Import przetworów owocowych był większy o 28% (38,0 tys. ton). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 13,1 mln euro, wobec ujemnego 6,3 mln euro w marcu 2016 r. W I kwartale 2017 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 42,8 mln euro, wobec ujemnego 19,5 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zwiększyła się o 2% do 431,6 mln euro, a importu zwiększyła się o 7% do 474,4 mln euro.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2016 III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
VI	0,99	2,85	4,40	-	-	-	-
VII	0,97	1,80	7,43	3,38	5,86	2,83	2,5
VIII	1,20	1,83	10,17	3,25	4,71	2,23	1,68
IX	0,91	1,78	8,75	-	3,08	-	1,29
X	0,78	2,02	-	-	-	-	2,01
XI	0,88	2,34	-	-	-	-	-
XII	0,93	2,37	-	-	-	-	-
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	137	107	x	x	x	x	x
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	156	157	183	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2016 III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,23	3,49	2,16	1,69	0,69	5,32	-	-	-	-
VII	0,33	4,30	-	1,80	0,64	5,44	-	1,76	1,31	-
VIII	0,25	-	-	-	-	4,94	0,76	1,24	0,83	1,24
IX	0,26	-	-	-	-	4,65	0,62	-	-	0,82
X	0,25	-	-	-	-	4,53	-	-	-	0,72
XI	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	158	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2016 III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
VI ^a	0,90	1,23	1,15	0,76	0,77	0,82	0,84	-	-	5,00	5,50	-
VII ^a	0,84	1,12	1,13	0,73	0,68	0,73	0,81	-	-	5,25	4,47	-
VIII	0,84	-	-	0,82	0,65	0,83	0,83	1,78	-	8,67	4,50	1,30
IX	0,65	1,13	1,00	-	-	-	0,63	1,89	1,82	8,50	-	1,04
X	0,64	1,07	0,94	0,64	0,61	0,62	0,61	2,03	1,90	-	-	2,20
XI	0,76	1,21	1,16	0,74	0,76	0,76	0,76	2,18	2,06	-	-	-
XII	0,84	1,24	1,22	0,76	0,80	0,81	0,82	2,20	2,20	-	-	-
2016 I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
VI ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	147	124	135	160	161	159	155	x	x	x	x	x
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	165	141	161	200	193	188	190	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owoce i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2016 II	13 843	8 477	21 669	8 578	16 818	1 666	4 666
III	12 520	14 312	31 050	7 915	16 080	3 672	5 014
IV	12 056	12 112	29 131	9 733	16 287	3 090	5 326
V	12 367	10 460	26 269	9 652	14 281	2 468	5 478
VI	10 012	10 209	28 753	15 368	69 036	3 218	4 928
VII	8 855	11 014	62 661	16 213	102 369	2 409	5 929
VIII	74 408	13 073	36 269	24 442	60 536	3 031	5 732
IX	18 232	12 896	38 092	50 793	36 903	2 783	4 971
X	21 731	10 235	30 280	77 046	19 849	3 330	4 751
XI	20 111	11 068	27 873	58 226	19 324	3 674	4 590
XII	17 794	18 455	26 975	17 087	17 286	3 224	4 031
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	302 790	403 096	34 192	59 643
2017 I	13 245	10 730	24 075	4 771	17 445	2 459	3 944
II	15 778	10 095	26 861	4 197	17 953	3 225	4 404
III	20 668	13 554	33 659	3 475	21 778	3 669	4 985
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	131	134	125	83	121	114	113
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	165	95	108	44	135	100	99

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016*												2017*			III 2017 III 2016 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
	tony																
Owoce świeże	111 327	151 098	163 319	176 563	145 469	119 004	75 518	46 193	50 490	75 474	107 397	137 108	1 358 959	154 109	157 328	156 559	96
Jabłka	90 182	131 660	147 018	163 793	134 544	95 033	40 085	18 453	28 741	58 776	81 762	103 085	1 093 132	129 814	136 514	137 626	94
Gruszki	6 497	6 298	5 037	3 456	1 916	417	431	855	4 381	5 705	6 520	8 740	50 254	6 133	7 041	6 019	120
Truskawki	140	305	356	879	2 123	8 952	683	600	356	191	137	147	14 868	48	157	1 208	340
Śliwki	9	22	19	14	10	4	280	3 371	4 402	672	181	183	9 167	52	29	34	181
Maliny	179	124	98	255	133	949	3 927	4 897	4 541	1 004	318	79	16 505	7	374	280	285
Wiśnie	126	198	167	163	47	581	5 863	1 747	81	86	134	43	9 238	26	95	18	11
Przetwory owocowe	67 087	70 956	81 548	87 213	82 306	84 268	87 182	91 553	87 995	90 198	95 191	67 740	993 236	70 696	74 604	90 242	111
Zagęszczony sok jabłkowy	19 046	18 071	20 526	24 139	26 664	26 509	22 705	23 858	26 658	31 965	34 853	16 772	291 766	16 483	17 584	19 930	97
Truskawki w puszkach	702	607	961	887	983	929	1 071	1 065	680	912	669	531	9 996	586	779	810	84
Wiśnie w puszkach	347	279	670	456	398	407	676	547	455	464	353	293	5 346	404	245	687	103
Dżemy	2 200	2 505	2 944	2 761	2 978	2 867	2 678	2 663	2 905	3 298	2 607	2 440	32 845	2 645	2 750	3 224	110
Mrożonki	27 658	29 771	32 366	34 707	29 634	29 986	35 420	34 907	31 874	28 166	29 633	24 368	368 490	27 822	31 428	32 951	102
Owoce świeże	41 740	52 907	54 809	57 293	50 439	50 305	56 498	50 303	40 338	31 454	43 939	53 312	583 337	53 960	55 214	57 393	105
Jabłka	26 707	38 395	41 638	46 658	40 362	27 716	12 058	5 949	8 098	16 665	23 913	30 052	318 210	37 000	39 576	42 225	101
Gruszki	2 734	3 089	2 490	1 477	885	205	242	514	2 228	2 680	3 082	4 132	23 759	2 960	3 558	2 595	104
Truskawki	161	317	345	356	1 606	9 285	1 200	1 369	712	399	212	278	16 239	140	165	443	128
Śliwki	18	34	32	22	15	4	191	1 668	2 228	404	63	40	4 718	45	33	54	166
Maliny	631	372	278	590	346	1 745	6 082	7 547	7 932	2 275	1 531	487	29 817	23	946	667	240
Wiśnie	116	174	140	160	46	499	4 137	1 148	80	71	110	45	6 725	23	84	15	11
Przetwory owocowe	88 476	90 104	96 913	105 293	103 070	101 133	112 362	117 985	111 931	110 677	111 431	79 045	1 228 420	79 854	85 066	100 089	103
Zagęszczony sok jabłkowy	22 627	20 743	23 614	28 077	30 649	29 621	24 376	25 823	28 403	29 670	34 239	16 879	314 721	15 744	17 117	18 568	79
Truskawki w puszkach	985	903	1 264	1 275	1 390	1 330	1 594	1 495	896	1 286	949	760	14 129	834	1 187	1 184	94
Wiśnie w puszkach	405	339	770	614	502	480	766	624	548	544	510	373	6 474	474	340	817	106
Dżemy	4 024	3 508	4 082	3 877	4 864	5 165	4 430	3 985	4 470	5 232	4 316	4 294	52 246	3 680	4 172	5 101	125
Mrożonki	35 988	36 498	37 245	41 560	36 724	33 702	41 292	42 473	41 064	36 711	37 525	29 618	450 401	33 263	35 574	39 820	107

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016*												2017*			III 2017 III 2016 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR	tys. EUR		tys. EUR
Owoce świeże	120 127	115 670	113 488	111 705	117 118	109 237	131 806	139 758	106 745	112 354	130 190	144 177	1 452 376	138 364	110 834	111 440	98
Banany	26 944	35 836	35 077	37 987	35 339	25 396	25 529	26 700	25 504	34 835	33 869	26 924	369 940	38 350	34 807	40 430	115
Owoce cytrusowe	69 991	56 140	49 266	34 776	27 202	15 278	14 576	14 582	17 827	32 779	59 136	87 772	479 325	74 010	52 746	42 121	85
Brzoskwinie i nekt.	13	88	101	203	4 043	15 598	30 162	31 966	16 587	2 090	744	1 185	102 779	62	118	232	230
Winogrona	3 890	2 765	3 822	5 849	4 501	1 992	6 587	17 108	18 179	17 137	9 881	3 488	95 200	3 017	2 938	4 683	123
Arbuzy	329	352	1 801	4 963	17 102	30 014	33 935	28 866	10 988	1 215	930	754	131 251	960	707	756	42
Jabłka	642	570	987	948	1 073	1 407	1 718	1 573	560	865	1 036	567	11 947	725	592	624	63
Przetwory razem	32 748	24 689	29 727	30 138	26 267	26 799	33 763	30 862	33 124	34 731	36 495	31 575	370 920	31 071	29 470	38 019	128
Soki zagęszczone	18 884	9 220	12 450	13 021	12 136	14 271	13 150	12 233	14 509	14 991	15 845	13 800	164 510	15 049	10 185	15 544	125
-sok pomarańczowy	2 082	2 367	3 401	3 198	2 620	2 343	2 200	2 655	2 635	2 156	2 473	4 208	32 339	2 242	1 890	3 088	91
Mrożonki	3 395	3 699	4 698	4 912	3 565	3 507	10 070	8 140	6 319	6 458	6 467	5 139	66 367	4 656	5 518	6 360	135
Susze	784	848	892	913	682	828	989	1 268	2 015	2 331	2 070	1 261	14 882	1 364	1 343	1 280	143
Dżemy	995	1 009	911	871	1 060	944	1 071	826	1 154	1 132	1 151	1 103	12 227	812	1 471	1 581	174
Przetwory puszkow.	8 497	9 832	10 602	10 215	8 717	7 171	8 374	8 261	8 897	9 641	10 813	10 007	111 026	8 837	10 749	13 071	123
-ananasy	1 459	906	1 856	1 157	1 419	1 033	1 201	1 589	1 377	1 219	1 219	1 436	15 869	1 803	1 576	2 110	114
-brzoskwinie	1 008	2 068	2 279	1 500	1 497	1 110	1 144	1 353	2 068	1 706	2 839	2 057	20 629	1 327	2 281	3 041	133
Owoce świeże	97 179	97 311	102 175	114 115	122 229	98 341	108 990	112 135	93 441	100 809	110 433	117 874	1 275 031	114 490	101 855	114 757	112
Banany	17 974	25 501	26 239	28 886	24 582	17 178	16 573	16 401	14 537	16 564	16 630	14 057	235 122	20 306	20 218	27 345	104
Owoce cytrusowe	45 212	35 103	33 339	27 281	27 531	20 589	21 417	18 264	17 246	26 008	40 001	57 718	369 710	49 671	38 972	33 908	102
Brzoskwinie i nekt.	16	139	186	365	4 830	14 207	22 912	23 330	12 078	1 540	624	1 002	81 228	112	283	427	230
Winogrona	6 347	4 912	6 650	9 762	7 446	3 588	8 333	15 162	15 425	16 192	11 709	6 230	111 756	6 596	5 985	7 914	119
Arbuzy	236	297	1 040	2 798	8 215	9 200	8 002	5 334	1 659	784	614	456	38 634	713	666	814	78
Jabłka	545	482	759	923	910	933	1 021	801	525	672	1 009	742	9 322	733	522	617	81
Przetwory razem	52 410	39 501	55 850	51 729	41 744	38 918	49 833	46 386	49 826	49 489	53 989	52 632	582 308	43 644	43 789	55 834	100
Soki zagęszczone	21 043	11 942	15 488	16 155	15 245	16 045	16 367	14 858	16 706	14 947	18 379	18 500	195 675	15 765	13 364	18 984	123
-sok pomarańczowy	3 814	3 924	5 739	5 581	4 537	3 827	3 697	4 238	4 601	3 614	4 879	7 896	56 348	4 029	3 531	5 956	104
Mrożonki	6 194	6 795	8 581	8 448	5 956	5 849	16 278	12 739	9 645	9 558	10 151	8 097	108 291	7 208	8 026	9 831	115
Susze	2 883	3 286	2 799	3 552	2 861	3 077	2 873	3 828	5 587	6 484	6 312	4 416	47 960	4 205	4 109	4 527	162
Dżemy	1 265	1 337	1 537	1 370	1 696	1 769	1 957	1 655	2 368	2 408	2 338	2 235	21 936	1 639	2 453	2 430	158
Przetwory puszkow.	20 522	15 930	27 021	21 798	15 782	11 975	12 087	12 925	14 992	15 672	16 391	18 798	203 892	14 115	15 453	19 669	73
-ananasy	1 640	1 075	2 105	1 315	1 671	1 210	1 309	1 807	1 570	1 675	1 520	1 792	18 688	2 179	1 959	2 593	123
-brzoskwinie	841	1 606	1 789	1 260	1 236	861	910	1 034	1 732	1 349	2 506	1 836	16 960	1 056	1 789	2 484	139

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2016 II	0,29	0,49	1,04	0,43	2,99	-	1,19	0,71	1,15	1,49	1,21
III	0,28	0,49	0,97	0,41	2,83	-	1,09	0,62	1,15	1,31	1,15
IV	0,28	0,43	0,40	0,41	2,31	-	1,10	0,70	1,16	1,44	1,35
V	0,30	0,46	0,76	0,48	2,60	-	1,12	0,78	1,15	1,41	1,26
VI	0,29	0,49	1,04	0,40	1,84	0,86	1,05	0,72	1,12	1,43	1,18
VII	0,30	0,56	1,76	0,39	1,55	0,71	1,19	0,69	1,07	1,49	1,13
VIII	0,32	0,60	2,28	0,44	1,54	0,66	1,23	0,64	1,08	1,40	1,14
IX	0,28	0,51	2,00	0,43	1,75	0,99	1,33	0,63	1,07	1,32	1,20
X	0,28	0,47	2,08	0,46	2,27	0,82	1,31	0,66	0,93	1,41	1,17
XI	0,29	0,47	1,55	0,43	4,81	0,82	1,36	0,63	0,98	1,42	1,45
XII	0,29	0,47	1,89	0,43	6,15	1,04	1,37	0,64	1,01	1,43	1,28
2016 I-XII	0,29	0,47	0,43	0,51	1,81	1,19	0,68	1,08	1,08	1,41	1,22
2017 I	0,29	0,48	2,94	0,37	3,33	0,90	1,29	0,68	0,96	1,42	1,17
II	0,29	0,51	1,05	0,86	2,53	0,89	1,27	0,64	0,97	1,52	1,39
III	0,31	0,43	0,37	0,44	2,39	0,83	1,34	0,68	0,93	1,46	1,19
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	107	84	35	51	94	93	106	106	96	96	86
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	111	88	38	107	84	x	123	110	81	111	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2016 III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
VI	1,46	1,44	1,47	1,48	1,46	3,18	4,61	5,83	7,92	-	4,75	11,2	5,27	4,72	12,29
VII	1,52	-	-	-	-	2,92	9,07	3,40	6,51	2,74	4,71	11,9	7,91	6,35	9,18
VIII	1,49	-	-	-	-	2,94	9,36	-	8,14	2,21	4,47	11,4	7,08	6,33	7,08
IX	1,47	1,39	1,55	1,57	1,55	2,83	9,48	2,13	-	1,85	4,04	8,43	6,79	5,79	5,86
X	1,29	1,25	1,32	1,38	1,31	2,62	11,75	-	-	2,84	3,83	5,61	5,91	5,63	5,69
XI	1,20	1,16	1,25	1,23	1,20	2,72	-	-	-	3,36	3,71	5,42	4,85	5,64	7,02
XII	1,20	1,15	1,23	1,24	1,21	3,01	-	-	-	-	3,73	4,78	4,31	4,78	9,74
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	5,05	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	126	129	124	124	125	121	x	x	x	x	102	140	112	100	92
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	135	128	133	130	132	147	140	x	x	x	109	72	133	111	94

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2016 I	8,30	8,60	2,22	2,59
II	8,20	9,03	2,27	2,60
III	8,03	9,23	2,25	2,59
IV	7,97	9,47	2,26	2,59
V	7,90	9,47	2,30	2,60
VI	7,90	9,53	2,31	2,65
VII	7,93	9,43	2,31	2,61
VIII	7,97	9,50	2,29	2,63
IX	8,00	9,67	2,31	2,64
X	8,00	9,70	2,27	2,64
XI	7,93	9,87	2,27	2,53
XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016 I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
2017 I	7,40	7,70	2,24	2,65
II	7,30	7,77	2,24	2,72
III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	99	99	98	102
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	90	82	99	107

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2016 II	2,65	5,09	-	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68
III	2,62	5,21	-	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18
IV	2,60	5,29	-	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30
V	2,58	5,47	-	-	14,72	-	12,59	5,31	5,08	10,94	6,06
VI	2,62	5,70	-	15,91	6,43	39,40	13,80	5,27	5,42	12,95	6,68
VII	2,76	6,09	6,14	10,41	11,28	21,42	12,03	5,19	5,77	13,54	8,17
VIII	2,78	5,89	3,81	-	13,48	20,28	8,04	4,97	5,86	14,06	8,76
IX	2,52	4,97	3,24	-	-	20,06	6,57	4,81	5,75	12,01	8,74
X	2,32	4,55	4,32	-	-	-	6,94	4,62	6,01	7,99	8,00
XI	2,35	4,68	-	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81
XII	2,36	4,91	-	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90
2016 I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71
2017 I	2,37	5,11	-	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13
II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	102	105	x	x	x	x	82	105	100	101	108
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	96	114	x	x	x	x	91	96	107	80	110

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2016 II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
V	13,14	3,62	4,27	15,88	8,40	6,21
VI	13,17	3,63	4,22	15,76	8,46	6,25
VII	13,08	3,67	4,29	15,76	8,52	6,25
VIII	13,19	3,71	4,34	15,60	8,56	6,24
IX	13,17	3,64	4,38	15,62	8,64	6,27
X	13,17	3,61	4,22	15,46	8,72	6,31
XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2015 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	100	98	100	98	99	100
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	100	96	98	97	106	105

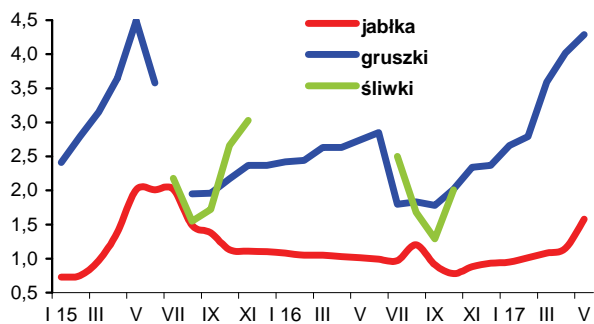
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

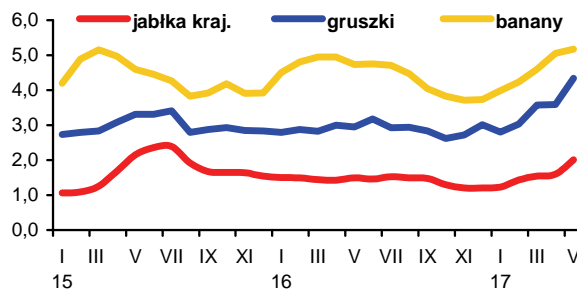
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2015 X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-
VI	53	75	81	75	90	-
VII	56	78	86	77	91	49
VIII	61	77	-	79	96	56
IX	64	78	-	81	94	44
X	66	81	-	85	92	45
XI	59	80	-	86	94	49
XII	61	83	-	88	95	-
2017 I	62	85	-	89	94	-
II	64	86	-	90	95	-
III	63	87	-	89	94	-
IV	61	88	-	88	93	-
V	68	89	-	89	90	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

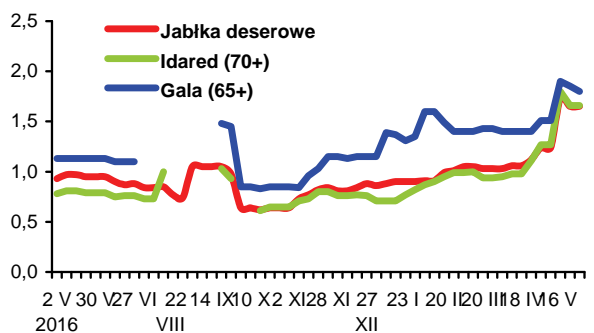
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2015 - 2017 r. (zł/kg)

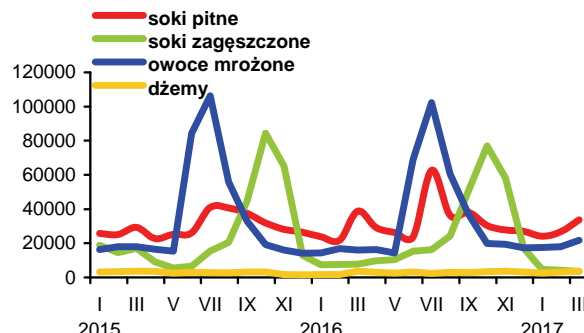
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2015 - 2017 (zł/kg)

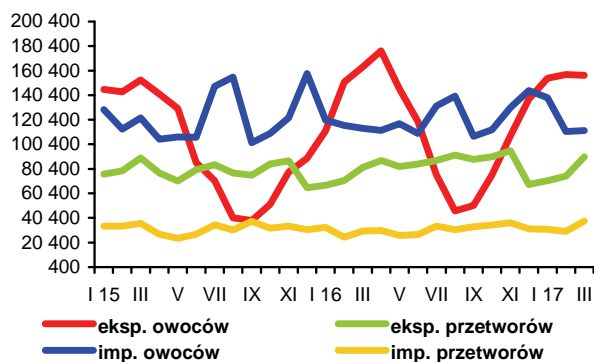
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V. 2016 r. do V. 2017 r. (zł/kg)

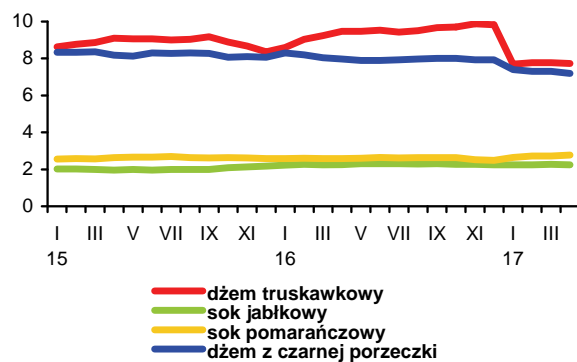
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2015 - 2017 r. (tony)

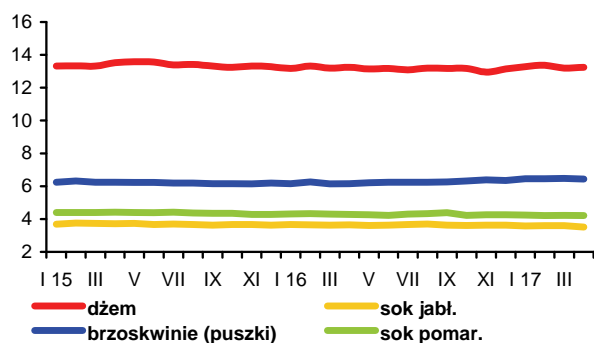
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2015 - 2017 r. (tony)

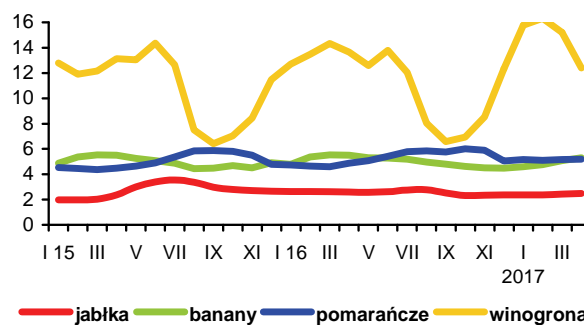
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Poprawia się koniunktura na światowym rynku mleka, czego wyrazem jest wzrost cen podstawowych artykułów mlecznych na międzynarodowych giełdach towarowych. W maju na giełdach europejskich ceny masła i suszonej serwatki były rekordowe. Masło podrożało do 4826 EUR/t, a suszona serwatka do 1087 EUR/t, tj. odpowiednio o 8 i 11% w porównaniu z kwietniem i prawie dwukrotnie w relacji rocznej. Ponownie zaczęło drożeć mleko w proszku. Ceny chudego i pełnego proszku mlecznego wzrosły po 5% (odpowiednio do 1829 i 2853 EUR/t). Na giełdzie w Chicago ceny sera Cheddar wzrosły o 8% do 3315 EUR/t.

Na krajowym rynku mleka w kwietniu dominowały obniżki cen. Średnia cena skupu mleka spadła do 130,93 zł/hl, tj. o 0,4% w porównaniu z marcem, mimo zmniejszenia skupu o 1,4% do 954,4 mln l. Ceny mleka surowego są znacznie wyższe niż przed rokiem. W okresie styczeń-kwiecień br. ich przeciętny poziom wyniósł 131,73 zł/hl i był o 22,6% wyższy niż w takim samym okresie 2016 r., przy zwiększeniu dostaw mleka o 3,3% do prawie 3,7 mld l.

Zmiany cen bydła mlecznego są różnokierunkowe. Targowiskowe ceny krów dojnych wzrosły o 0,5% w porównaniu z marcem (do 2946 zł/szt.), ale ich przeciętny poziom w pierwszych czterech miesiącach br. był o 4,8% niższy niż w analogicznym okresie ub. roku. Natomiast ceny jałówek 1-rocznych spadły w kwietniu o 2,8% w skali miesiąca (do 2056 zł/szt.), lecz pod wpływem wzrostu cen skupu i poprawy opłacalności produkcji mleka ich średni poziom w pierwszych czterech miesiącach br. był o 19,4% wyższy niż przed rokiem.

Z danych GUS wynika, że w kwietniu ceny zbytu przetworów mlecznych były średnio o 0,2% niższe niż w marcu, głównie z powodu obniżek cen mleka w proszku (chudego o 3,0% i pełnego o 2,4%), mleka dla niemowląt (o 1,9-2,5%), serków homogenizowanych smakowych, półtłustego mleka UHT, śmietany o zawartości 12% tłuszczu, mleka skondensowanego (o 0,9-1,1%) oraz serów dojrzewających (o 0,5-0,8%). Natomiast pod wpływem wzrostu cen na rynkach światowych podniosły się ceny zbytu masła, głównie masła w blokach, w dużej części kierowanego na eksport (o 2,3%), przy wzroście cen masła konfekcjonowanego o 1,7% i masła z dodatkiem oleju o 0,4%. Podrożały również jogurty (o 2,1-2,7%), a także świeże mleko tłuste w kartonie, chude mleko UHT oraz śmietana kremówka (o 0,9-1,4%). Zmiany cen zbytu innych przetworów mlecznych wynosiły od 0,6% do +0,1%.

W okresie styczeń-kwiecień br., pod wpływem poprawy koniunktury na światowym rynku mleka, przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ok. 12% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 r. Zdecydował o tym przede wszystkim wzrost cen masła (w blokach o 43%, konfekcjonowanego o 35% i z dodatkiem oleju o 25%), serów dojrzewających (o 30-32%), mleka w proszku (pełnego o 27% i chudego o 18%) oraz mleka UHT (o 9-11%).

Ceny detaliczne nabiału, po trwających od sierpnia ub. roku do marca br. zwykach, w kwietniu spadły średnio o 0,2% w skali miesiąca. Potaniały wszystkie grupy przetworów mlecznych, z wyjątkiem jogurtów i świeżego mleka płynnego, które podrożały odpowiednio o 0,5 i 0,2%. Najbardziej spadły ceny twarogów i śmietany (o 0,7-0,8%), a najmniej mleka zagęszczonego i w proszku (o 0,1%). Sery dojrzewające i topione potaniały o 0,3%, a napoje i inne produkty mleczne o 0,2%. W tym czasie ceny masła obniżyły się o 2,2%. W pierwszych czterech miesiącach br. przeciętny poziom cen detalicznych nabiału i masła był odpowiednio o 3,3 i 19,8% wyższy niż w takim samym okresie ub. roku.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

Pod wpływem wzrostu cen zbytu i poprawy opłacalności eksportu, a także zwiększonego spożycia krajowego, w ciągu pierwszych trzech miesięcy 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., przemysł mleczarski zwiększył produkcję wielu grup przetworów mlecznych. Sprzyjał temu 3% wzrost skupu mleka. Przede wszystkim wzrosła produkcja fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty, a także serów twardych, pleśniowych i proszkowanych (o 12%), przy wzroście produkcji serów dojrzewających i topionych oraz twarogów o 3-5%. Równocześnie wyprodukowano ponad dwa razy więcej wyrobów seropodobnych wytwarzanych z białka mleka z dodatkiem tłuszczów roślinnych. Zwiększono również produkcję śmietany (o 7%) oraz przetworzonego mleka płynnego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” odsprzedawanym innym mleczarniom do dalszego przerobu (o 4%). Produkcja pozostałych przetworów mlecznych zmniejszyła się, przy czym najgłębszy był spadek produkcji mleka zagęszczonego (o 20%), chudego mleka w proszku (o 13%) oraz jogurtów (o 10%). Produkcja masła i tłuszczów mlecznych, pełnego mleka w proszku oraz suszonej serwatki spadła w tym okresie o 3-5%.

Wzrost cen uzyskiwanych w eksporcie sprawił, że w I kwartale br., w porównaniu z I kwartałem 2016 r., wyraźnie wzrosła wartość dodatniego salda handlu zagranicznego przetworami mlecznymi. Przy zwiększeniu wolumenu eksportu o 9% do 1,01 mld l w ekwiwalencie mleka surowego, wpływy z eksportu wzrosły o 37% do 492,3 mln EUR, w wyniku znaczącego wzrostu cen transakcyjnych suszonej serwatki (o 55%), mleka płynnego i śmietany (o 52%), masła (o 46%), mleka w proszku (o 23%), serów i twarogów (o 16%) oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 12%). Tylko ceny eksportowe lodów i kazeiny były o 1-6% niższe niż w I kwartale ubiegłego roku.

Import w analizowanym okresie zmniejszył się o 10% do 405,5 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, ale z powodu wyższych cen jego wartość wzrosła o 7% do 212,0 mln EUR. Zatem ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w I kwartale br. zwiększyła się do ok. 605 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 26% w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego. Natomiast dodatnie saldo wymiany w ujęciu wartościowym poprawiło się aż o 72% do 280,3 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2015 I-XII	10 567,4	113,40	.
2016 I-XII*	10 809,6**	110,76**	.
2016 III	921,5	105,89	110,45
IV	916,4**	102,35	105,16
V	981,5	100,19	102,76
VI	927,5	99,97	101,75
VII	937,3	101,28	102,42
VIII	920,4	104,88	107,26
IX	871,7	111,81	114,21
X	866,1	120,29	121,95
XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	98,6	99,6	99,2
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	104,1	127,4	123,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne GUS, ** korekta GUS

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2015 I-XII	3 123,0	161,6	46,0	412,5	359,2	191,4	429,9	309,5
2016^a I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2016 ^a II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
IV	267,3	17,5	3,0	32,6	28,5	19,0	35,8	24,6
V	262,1	18,2	3,8	32,7	31,7	19,2	37,7	26,2
VI	246,7	15,6	2,6	34,4	31,2	15,0	35,0	26,4
VII	267,1	13,7	2,1	32,8	30,4	16,5	34,4	26,1
VIII	265,8	12,1	2,3	31,3	29,8	16,5	36,7	27,6
IX	260,0	9,1	2,8	30,2	27,5	14,3	38,2	25,3
X	258,7	7,8	2,3	29,3	28,1	16,0	37,8	27,6
XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
2017 I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	111,7	118,5	64,8	120,0	119,1	111,8	123,4	112,4
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	100,7	83,8	64,5	99,0	109,9	94,5	110,8	108,3

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2016 II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V	1,86	1,78	7,30	10,08	12,13	13,71	0,89	5,36	9,83	10,38
VI	1,85	1,76	7,32	10,15	12,93	14,30	0,88	5,39	9,81	11,04
VII	1,85	1,78	7,50	10,24	14,14	15,48	0,89	5,38	9,77	11,77
VIII	1,86	1,81	7,76	10,31	14,97	16,33	0,88	5,45	9,78	12,84
IX	1,87	1,87	8,20	10,73	16,66	17,81	0,88	5,53	9,86	13,91
X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V ^a	1,87	1,97	7,53	11,63	18,62	19,42	.	5,44	8,98	13,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	100,0	99,5	97,0	97,6	102,3	101,7	102,1	99,5	99,6	99,2
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	99,5	111,1	113,4	129,1	151,0	141,8	112,5	106,1	102,3	133,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 22-28 V 2017 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2016 II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
V	2,48	2,72	17,00	3,37	3,82	0,72	1,19	1,63	13,69	17,11
VI	2,48	2,69	16,84	3,35	3,83	0,72	1,18	1,63	13,83	17,02
VII	2,47	2,69	16,89	3,34	3,89	0,72	1,16	1,63	13,67	17,32
VIII	2,49	2,70	16,95	3,35	4,03	0,72	1,16	1,63	13,63	17,75
IX	2,49	2,70	16,62	3,34	4,19	0,72	1,16	1,63	13,62	18,45
X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	0,74	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	0,74	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	0,75	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	0,75	1,26	1,68	13,93	20,55
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	100,8	100,0	99,5	100,0	99,8	100,0	100,0	100,0	99,8	99,7
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	103,6	100,7	96,7	101,8	129,7	104,2	106,8	102,4	100,7	118,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

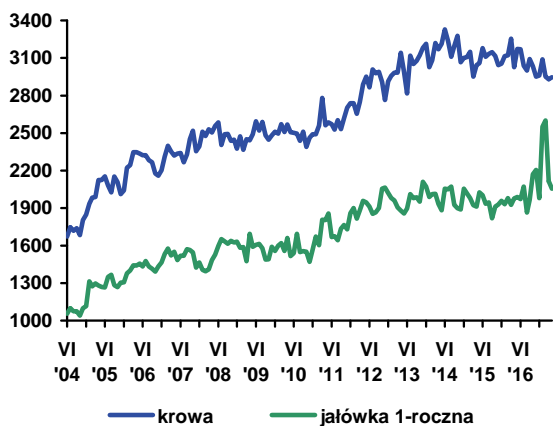
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	142,4	223,2	41,3	525,8	101,5	238,5	106,4	76,2	13,7	212,4	38,7	72,6
2016 I-XII	109,9	233,4	45,1	603,2	91,8	221,6	114,1	85,0	16,3	252,9	63,2	60,8
2016 II	8,2	17,9	4,9	48,2	8,0	19,4	11,5	6,0	1,1	10,1	3,6	4,1
III	8,7	19,7	4,3	51,7	8,9	18,1	12,7	6,8	0,8	16,5	6,6	4,4
IV	11,5	18,2	5,2	53,7	6,9	19,6	10,7	6,9	0,9	17,9	6,5	4,4
V	10,0	21,3	5,5	54,3	7,1	16,9	8,8	7,9	1,0	23,0	5,9	4,0
VI	9,6	20,0	4,1	51,0	7,9	18,7	9,2	7,2	1,0	24,5	5,8	4,0
VII	9,8	19,1	3,1	55,8	7,4	17,2	7,5	7,1	1,9	26,9	4,2	6,7
VIII	8,7	20,8	3,4	48,9	7,5	19,1	8,5	7,4	1,7	34,4	4,3	9,4
IX	8,9	20,6	3,8	54,5	7,9	20,8	7,8	8,0	1,9	24,6	4,0	9,2
X	8,1	19,8	3,5	56,5	8,1	17,3	8,9	6,8	1,5	21,6	6,8	4,1
XI	7,6	20,9	2,3	53,2	7,5	16,9	8,8	7,0	2,1	16,7	5,8	3,5
XII	7,8	17,9	2,4	42,8	6,6	18,6	7,2	7,9	1,5	17,6	6,4	3,0
2017 I	7,2	18,0	3,8	43,8	7,8	19,8	11,0	6,6	1,8	17,8	6,3	4,0
II	12,6	19,6	5,2	44,0	8,1	17,6	6,9	7,1	1,4	12,4	6,0	4,3
III	12,8	19,7	4,2	44,2	8,0	18,6	6,8	8,0	1,3	12,5	6,8	6,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	101,6	100,5	80,5	100,5	98,8	105,5	98,6	112,0	92,0	100,9	113,0	146,9
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	146,8	100,2	99,2	85,5	89,3	102,8	53,3	116,7	154,6	75,9	102,9	144,7

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

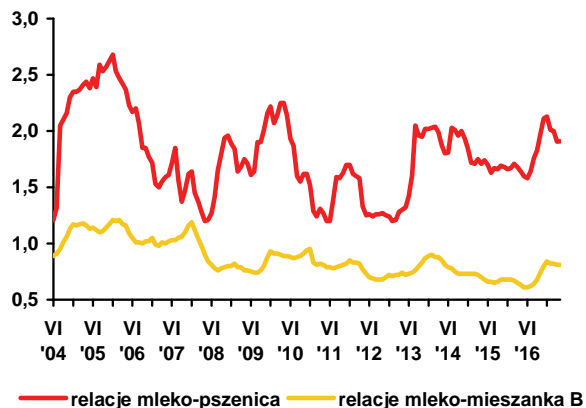
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	1 972	2 677	2 924	506	1 098	719	2 289	3 442	3 531	409	1 330	433
2016 I-XII	1 738	2 672	2 892	457	1 114	674	2 023	3 260	3 698	497	1 146	493
2016 II	1 939	2 500	2 617	426	1 061	626	1 869	3 045	3 345	517	1 228	536
III	1 790	2 478	2 544	360	1 077	629	1 638	2 945	3 480	466	1 144	537
IV	1 691	2 460	2 470	353	1 164	585	1 867	3 307	3 453	378	1 175	583
V	1 352	2 517	2 519	382	1 128	573	1 982	3 166	3 216	511	1 145	526
VI	1 616	2 451	2 626	431	1 088	606	2 224	3 076	3 191	370	1 157	625
VII	1 752	2 484	2 587	437	1 089	628	1 999	3 135	3 355	598	1 133	414
VIII	1 725	2 627	3 143	442	1 083	671	1 967	3 279	3 417	410	1 125	301
IX	1 574	2 709	2 968	507	1 119	765	2 327	3 408	3 690	508	1 144	349
X	1 580	2 897	3 559	522	1 117	778	2 439	3 524	4 040	585	1 056	569
XI	1 851	3 273	3 801	587	1 144	841	2 333	3 566	4 301	570	1 112	713
XII	2 230	2 986	4 201	583	1 199	809	2 288	3 453	4 488	590	1 116	620
2017 I	2 370	2 977	3 964	581	1 179	895	1 763	3 589	4 522	611	1 128	682
II	2 236	2 904	3 759	623	1 184	990	1 761	3 254	4 526	640	1 144	677
III	2 299	2 978	3 912	671	1 308	965	1 725	3 407	4 287	563	1 059	558
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	102,8	102,5	104,1	107,7	110,5	97,5	98,0	104,7	94,7	88,0	92,6	82,4
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	128,4	120,2	153,8	186,4	121,4	153,4	105,3	115,7	123,2	120,8	92,6	103,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

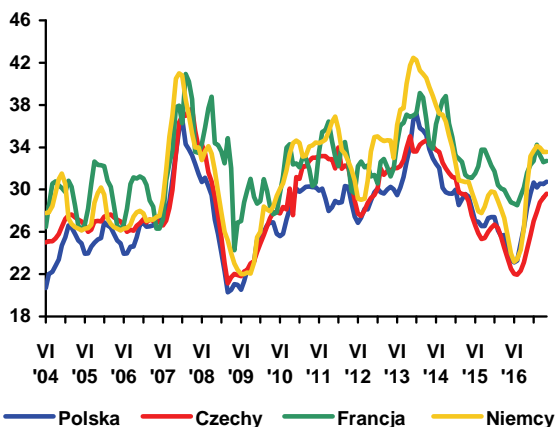
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

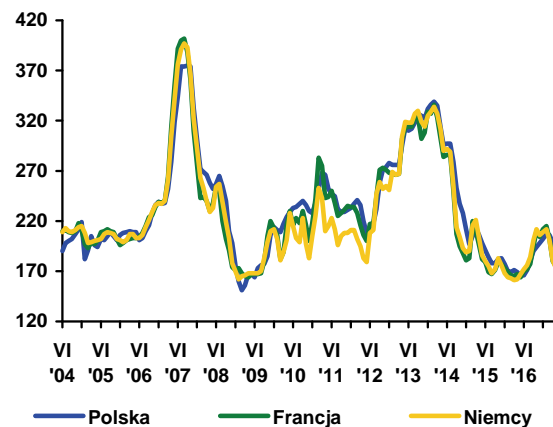
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

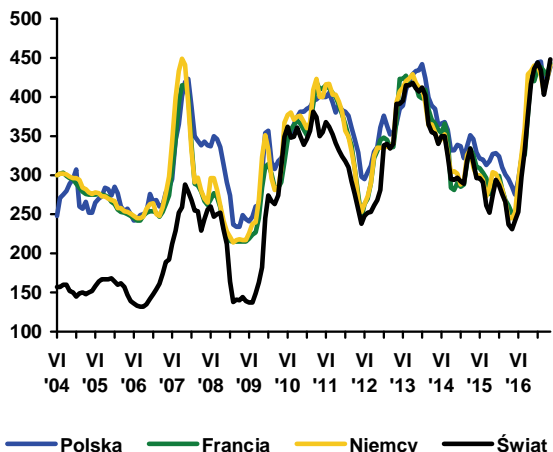
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

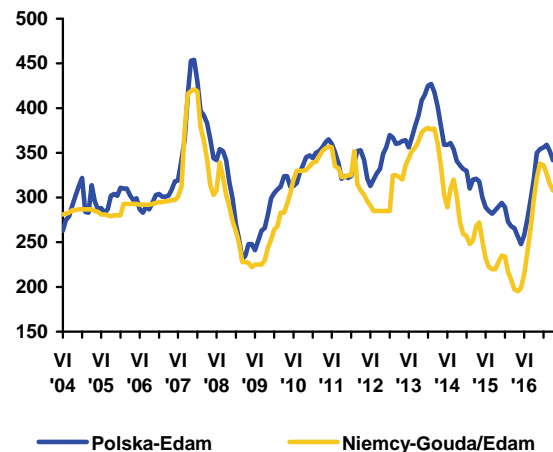
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

**Dorota
Pasińska**

W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. skupiono o 1,8% więcej bydła w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (134,4 tys. ton ż. w.), a w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 63,5 tys. ton wołowiny, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu bydła była wyższa niż w pierwszych czterech miesiącach 2016 r. o około 6,5% i wynosiła 6,23 zł/kg, a w kwietniu o 5,1% - wyższa niż przed rokiem (6,24 zł/kg). Średnie ceny skupu młodego bydła wzrosły w analizowanym miesiącu o 3,4% do 6,44 zł/kg w. ż. Zwiększenie cen skupu żywca wołowego, przy niskich cenach pasz doprowadziło do poprawy relacji cen żywca: mieszanka B2 dla opasów. Relacja ta była korzystniejsza w pierwszych czterech miesiącach br. niż w analogicznych miesiącach 2016 r.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu maja 2017 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu bydła zanotowano w regionie północnym (5,73 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,42 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (10578 zł/tonę), a byków w regionie centralnym (12539 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (12 947 zł/tonę i 11 031 zł/tonę).

Na poziomie detalu od stycznia do kwietnia 2017 r. mięso wołowe zdrożało średnio o 2,0%, a cielęce o 1,6%. W kwietniu 2017 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętne ceny detaliczne wołowiny i cielęciny były wyższe średnio o 0,6%. Mięso wieprzowe zdrożało o 3,3%, natomiast drobiowe staniało o 0,6%. Ceny detaliczne przetworów mięsnych zmieniły się nieznacznie. Spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 18,85 do 19,04 zł/kg, rostbef i antrykot z 26,81 do 27,04 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 32,88 do 33,24 zł/kg, mięsa cielęcego z kością z 28,57 do 28,65 zł/kg, podczas gdy ceny mięsa cielęcego bez kości spadły z 47,39 do 47,32 zł/kg.

Polska wołowina nadal jest konkurencyjna cenowo. W okresie 15-21.05.2017 przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z klasy R3 była w Polsce o ok. 14% niższa niż

średnio w UE (319,36 i 372,63 EUR/dt), tusz młodego bydła w wieku 8-12 miesięcy (kategorii Z klasy U+R+O) o 15% niższe (324,54 i 380,77 EUR/dt), a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 13% niższa (319,33 i 366,66 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 19%), Niemczech (o 11%), Hiszpanii (o 16%), Francji (o 5%) i Wielkiej Brytanii (o 25%).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w pierwszych czterech miesiącach 2017 r. o prawie 1% (do 593,4 tys. szt.), na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 2,9%, jałówek o 6,9% oraz spadek ubojów krów o 2,7% i cieląt o 17,8%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (50,2%), a następnie krowy (ok. 30,3%), choć udział tych ostatnich zmalał o 1 pkt proc., co może zwiastować spowolnienie przeciętnej stopy redukcji pogłowia krów mlecznych. Większy udział w ubojach miały jałówki (16%), a mniejszy cielęta (3,6%).

W maju 2017 r. podczas sesji generalnej Światowej Organizacji ds. Zdrowia Zwierząt, Polska uzyskała status kraju o znikomym ryzyku wystąpienia BSE u bydła. Posiadanie takiego statusu sprzyja eksportowi produktów wołowych, a także ograniczeniu wydatków ponoszonych na kontrolę i monitorowanie BSE. Ponadto umożliwia ono pozyskiwanie przez przemysł mięsny w Polsce dodatkowych produktów wołowych, które mogą zostać spożyte przez ludzi, a do tej pory musiały być utylizowane [GIW].

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złoży tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2015	I-XII	832,1	410,4	19,2	370,0	56,3	31,8	22,6
2016	I-XII	589,7	398,1	16,4	359,4	69,1	40,1	26,9
2016	III	37,5	35,1	1,5	31,7	5,7	3,0	2,5
	IV	32,7	34,8	1,4	31,4	6,2	4,2	1,9
	V	31,2	31,0	1,3	27,9	5,8	3,4	2,2
	VI	33,8	35,6	1,8	31,8	5,2	2,8	2,3
	VII	30,8	34,2	1,6	30,8	4,9	2,9	1,8
	VIII	30,5	32,2	1,3	28,7	5,4	3,2	2,0
	IX	31,2	33,7	1,1	30,8	5,7	3,2	2,3
	X	30,6	34,2	1,3	31,1	6,6	3,6	2,9
	XI	33,3	34,0	1,3	30,9	6,9	4,2	2,4
2017	XII	31,2	32,3	1,2	29,0	5,7	3,3	2,3
	I	32,5	30,1	0,9	27,3	5,6	3,2	2,1
	II	32,0	33,0	1,2	29,8	5,4	3,2	2,1
	III	39,0	35,3	1,6	31,7	6,4	3,7	2,5
w % skupu	sprzed roku	94,5	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	79,2	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2015	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38
	V	6,09	9,33	25,02	25,93	4,11	4,26
	VI	6,11	9,17	25,02	25,94	4,09	4,25
	VII	5,96	10,72	25,10	26,12	4,21	4,38
	VIII	6,08	9,10	25,11	26,18	4,13	4,31
	IX	6,07	9,11	25,12	26,24	4,14	4,32
	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,3	4,49
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
	2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97
II		6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
III		6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
IV		6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
w % ceny	sprzed roku	105,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,8	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2016	IX 2016	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,08	6,22	6,04	6,21	6,38	6,37	6,34	6,25	6,21	6,28
Byki (12-24 miesiące)	7,05	7,16	7,00	7,14	7,29	7,32	7,21	7,04	7,01	7,02
Krowy	4,47	4,60	4,49	4,63	4,75	4,81	4,86	4,92	5,00	5,04
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,40	11,67	11,80	11,76	12,00	11,64	12,19	12,07	12,17	13,00
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12708	13103	12759	13208	13266	12853	12657	12295	12254	12632
ćwierci z krów rzeźnych	9218	9631	9435	9708	10237	10273	10124	10146	10328	10823
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	361,16	363,98	359,35	367,38	373,89	374,98	374,63	372,39	370,16	372,63
Polska	315,16	316,65	312,39	306,82	312,90	318,55	319,74	312,38	314,29	319,36

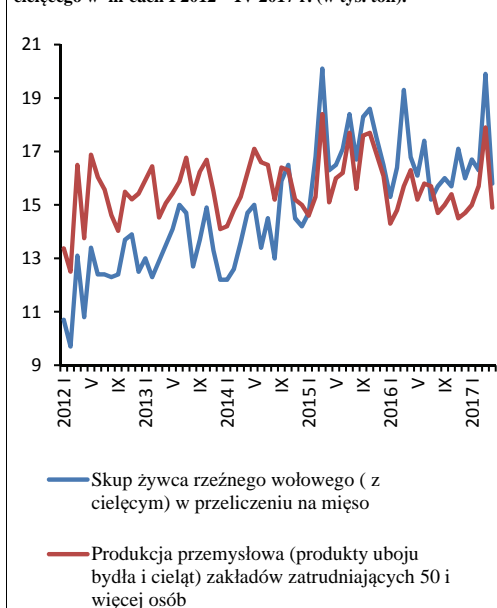
Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

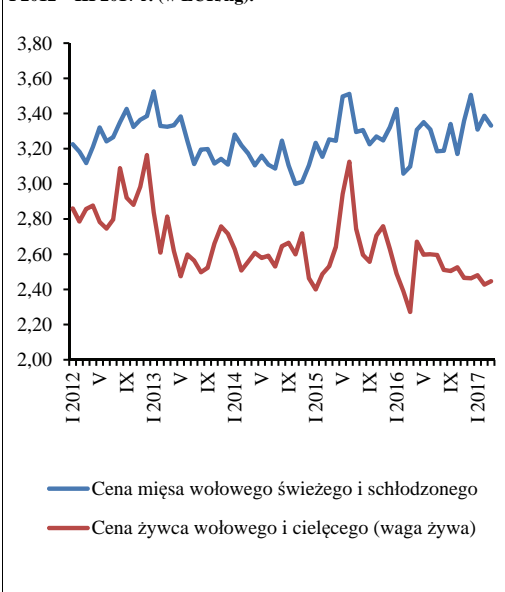
Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU
2016 I	393,62	383,83	382,81	336,14	406,86	310,78	455,09	381,35
II	383,78	383,79	383,88	334,82	403,66	301,07	439,22	376,92
III	368,48	384,27	382,40	335,15	405,79	307,26	428,89	374,22
IV	372,93	402,02	390,36	339,40	401,54	313,42	422,05	378,92
V	332,52	385,02	360,93	310,74	366,81	290,73	405,58	350,07
VI	342,87	402,81	372,98	321,22	377,01	304,04	424,16	362,21
VII	338,49	384,61	369,58	322,92	374,00	299,59	409,46	357,08
VIII	353,31	379,26	368,79	325,50	376,85	313,43	418,37	361,47
IX	359,84	373,29	369,51	322,02	378,52	314,21	430,90	363,35
X	364,85	361,71	370,85	322,99	372,33	310,88	409,77	360,23
XI	373,60	357,92	377,23	326,64	384,51	309,92	419,31	366,72
XII	395,31	379,65	394,70	344,58	410,48	325,25	444,63	385,38
2017 I	366,77	362,87	371,96	324,06	388,56	309,29	408,05	374,40
II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,30
III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,11

Źródło: Dane KE.

Rys. 1. Produkcja przemysłowa i skup żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2012 – IV 2017 r. (w tys. ton).

Rys. 2. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego świeżego i schłodzonego oraz żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2012 – III 2017 r. (w EUR/kg).

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

**Danuta
Zawadzka**

W Według wstępnych danych GUS, w marcu 2017 r. pogłowie trzody wyniosło 11 107 tys. sztuk i było o 7,6% większe niż w marcu 2016 r. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się w skali roku o 0,9%, co może wydawać się zastanawiające w świetle wysokiej stopy wzrostu pogłowia macior prośnych w grudniu 2016 r. Pogłowie warchlaków wzrosło o 10,2%, a trzody na chów o wadze 50 kg i więcej o 6,4%, w tym loch prośnych o 7,7%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej wzrosło o 11,6%.

Nieco większy wzrost pogłowia macior prośnych, a zwłaszcza warchlaków, niż ogólnego pogłowia trzody pozwala sądzić, że pogłowie to będzie nadal rosnąć. Tym bardziej, że warunki chowu są wyjątkowo dobre. Od połowy 2016 r. rosną ceny trzody w Unii Europejskiej, w tym także w Polsce. W I kwartale 2017 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 153,51 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 20% wyższa niż w I kwartale 2016 r. Cena polskiej trzody wyniosła 150,82 EUR/100 kg i była o 19% wyższa niż przed rokiem. Nieco mniejszy wzrost ceny polskiej trzody niż średniej ceny w UE-28 przyczynił się do 2% obniżenia ceny polskiej trzody, względem przeciętnej ceny w UE-28. W I kwartale 2016 r. cena polskiej trzody była o 1% niższa od średniej ceny unijnej.

W kwietniu i w maju przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 odpowiednio 168,85 i 174 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem o 32% i 27%. Cena polskiej trzody wyniosła w tych miesiącach 169,22 i 176,00 EUR/100 kg, a ich roczny wzrost odpowiednio 33% i 29%. W kwietniu spowodowało to zrównanie cen polskiej trzody ze średnimi cenami unijnymi, a w maju cena polskiej trzody była o 1% wyższa od średniej ceny w UE-28. Większy wzrost cen polskiej trzody niż średnich cen w UE-28 wynika z wysokiego popytu ze strony Niemiec, będącego skutkiem spadku ubojów na tamtejszym rynku. W rezultacie, w I kwartale br. eksport wieprzowiny z Polski do Niemiec był o 24% większy niż rok wcześniej.

W Polsce sytuacja jest wyjątkowa, gdyż wzrostowi produkcji towarzyszy wzrost cen żywca. Dzieje się tak dlatego, że w większości krajów Unii Europejskiej (w tym w Niemczech), na skutek zbyt niskiej opłacalności chowu, trwającej od początku drugiej połowy 2014 r.

do końca pierwszej połowy 2016 r., doszło do spadku pogłowia i produkcji trzody, w rezultacie czego ceny trzody są wysokie. Uwidacznia to zależność cen w Polsce od popytu i podaży na całym rynku Unii Europejskiej, a nie tylko od popytu i podaży na rynku polskim. Istotnym parametrem wpływającym na polskie ceny jest także kurs złotego względem euro. Deprecjacja złotego względem euro podnosi bowiem wzrost cen lub osłabia ich spadek, a aprecjacja obniża wzrost lub pogłębia spadek cen.

W I kwartale br. przeciętna cena skupu trzody w Polsce wyniosła 4,91 zł/kg i była o 20% wyższa niż w I kwartale 2016 r. W kwietniu osiągnęła ona 5,39 zł/kg i była o 31% wyższa niż rok wcześniej. W maju wyniosła ona prawdopodobnie ok. 5,60 zł/kg i była o 24% wyższa niż w maju 2016 r.

Wysokie ceny trzody w połączeniu z relatywnie niskimi cenami zbóż i pasz wpływają na wysokość relacji, wyrażających opłacalność chowu. W I kwartale 2017 r. relacja cen trzody do cen żyta wyniosła 1:8,2, a relacja cen trzody do cen jęczmienia 1:7,0. Relacje te były odpowiednio o 17% i 20% szersze niż rok wcześniej. W kwietniu relacja cen trzoda:żyto rozszerzyła się do 1:8,8, a relacja cen trzoda:jęczmień do 1:7,5. Zmiany relacji cen żywca wieprzowego do cen zbóż w skali roku były podobne jak w I kwartale.

W związku z powyższym ocenia się, że w czerwcu pogłowie trzody może wynieść ok. 11,5 mln sztuk i będzie o ok. 6% większe niż rok wcześniej. Jeśli po tegorocznych żniwach opłacalność chowu świń nie ulegnie istotnemu pogorszeniu, w wyniku wzrostu cen zbóż, to w końcu roku pogłowie trzody może wynieść ok. 11,5 mln sztuk, a więc byłoby większe niż rok wcześniej o 3-4%. W przeciwnym przypadku stopa wzrostu pogłowia w grudniu 2017 r. może być mniejsza, a w czerwcu 2018 r. może uwidocznić się spadek pogłowia

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2015	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	58,9	97,0	52,8	98,7	6,1
	II	126,5	125,3	65,9	118,7	53,9	106,7	12,0
	III	131,7	97,8	63,2	99,5	68,1	103,3	-4,9
	IV	119,9	112,8	67,0	120,1	56,2	104,5	10,8
	V	122,5	105,0	66,5	111,6	57,1	100,5	9,4
	VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
	VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
	VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	65,1	110,5	52,8	100,0	12,3
	II	119,0	94,0	69,0	104,7	53,0	98,1	16,0
	III	137,8	104,7	77,4	122,5	66,6	97,8	10,8
	IV	120,8	100,6	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2015	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
	III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
	IV	4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147
	V	4,50	7,6	6,4	136,59	3,3	252,96	1,8	153
	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

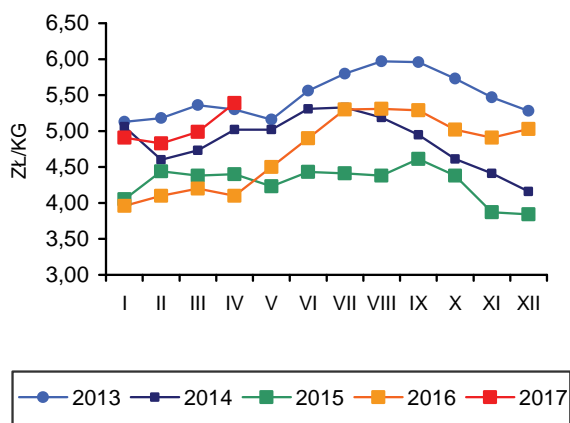
Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2015	VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8
	VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3
	VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0
	IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8
	X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4
	XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0
XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
2016	I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
	II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
	III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
	IV	5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,0
	V	5,89	12,56	19,76	12,28	13,62	24,04	15,09	108,4	121,7	122,9
	VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1
	VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5
	VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4
	IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
	X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
	XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
	XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017	I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
	II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	x	x
	III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	x	x
	IV	70,5				x	25,12	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

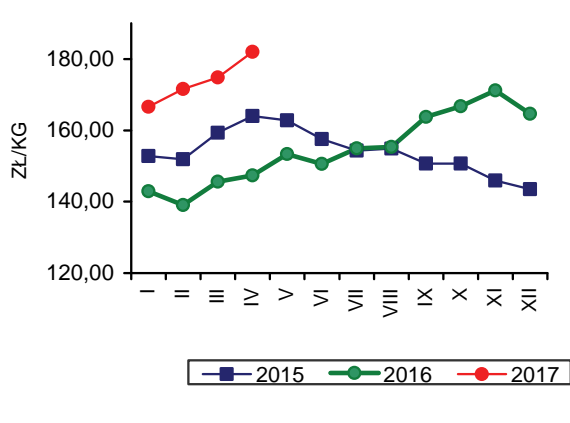
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2015	VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
	VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1
	IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
	X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
	XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
	XII	126,18	119,77	128,77	123,47	94,9	93,0	97,0
2016	I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,6	91,9	100,2
	II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
	III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
	IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
	V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
	VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
	VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
	VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
	IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
	X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
	XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
	XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017	I	151,20	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
	II	153,25	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
	III	158,63	153,49	161,92	143,98	97,9	94,8	106,6
	IV	171,39	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

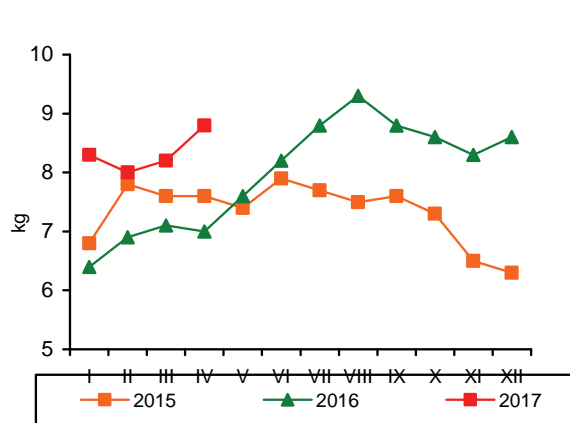
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

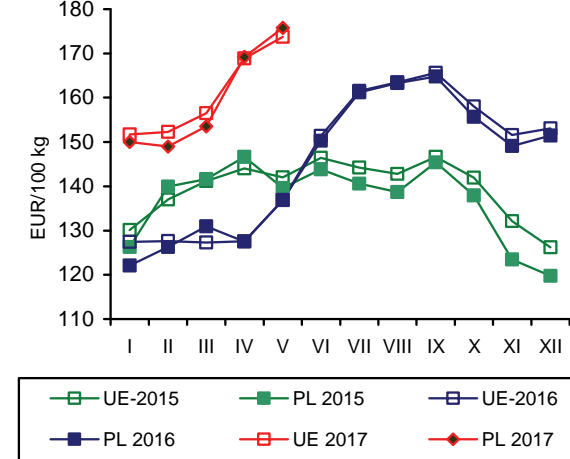
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

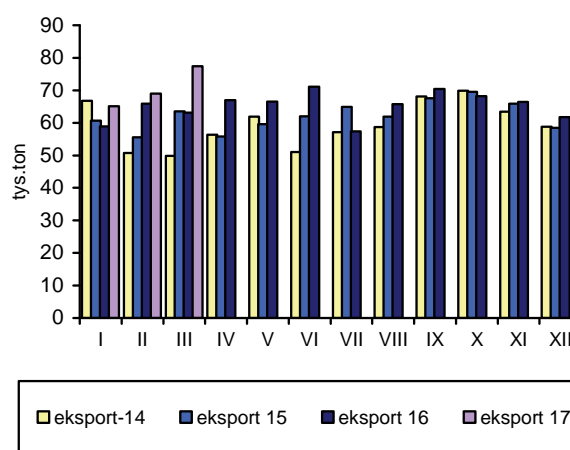
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

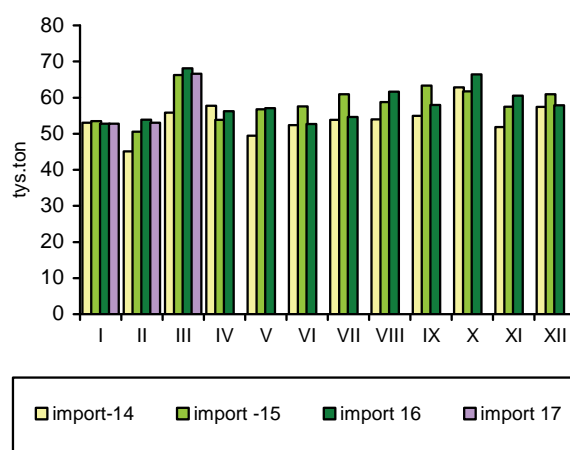
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w kwietniu 2017 r. ok. 209 tys. ton mięsa drobiowego. Jest to poziom o 9,2% niższy niż przed miesiącem. W kwietniu br. nastąpił również spadek produkcji mięsa drobiowego w dużych zakładach przemysłowych w relacji rok do roku – o 4,1%. W pierwszych czterech miesiącach br. produkcja była jednak o 6% wyższa niż przed rokiem. Dynamika ta jest jednak znacząco wolniejsza niż w roku poprzednim kiedy wskaźnik wzrostu wyniósł 17,8%. Jest to w dużym stopniu następstwem występowania w Polsce ognisk wirusa grypy ptaków w okresie od grudnia ubiegłego do kwietnia bieżącego roku.

Skutki wirusa dały również o sobie znać spowolnieniem obrotów handlu zagranicznego. Sprzedaż zagraniczna w pierwszym kwartale była tylko o 10%, tj. o ponad 23 tys. ton większa niż przed rokiem. Jest to skutek restrykcji importowych wprowadzonych przez wiele państw spoza UE będących odbiorcami polskiego drobiu. W marcu eksport był o 6% większy niż przed miesiącem i 7,3% większy niż przed rokiem. Stanowił ok. 42% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach przemysłowych. Import tego mięsa zwiększył się w pierwszym kwartale br. o ok. 60%, tj. o ponad 1,8 tys. ton w relacji do analogicznego okresu 2016 roku.

W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. nieznacznie obniżyły się przeciętne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały o 0,2% w relacji rok do roku. Pasze dla indyków były natomiast o 1,3% droższe. W kwietniu 2017 r., w porównaniu z marcem, pasze dla kurcząt były średnio droższe o 0,3%, a dla indyków o 0,5%. Ceny skupu kurcząt do kwietnia wykazywały wzrost. W maju ich poziom obniżył się o 2,5% w relacji miesiąc do miesiąca i o 8% w relacji rok do roku. Ceny skupu indyków rzeźnych wzrosły w maju w relacji do kwietnia o 1,4%, ale były o 1,6% niższe niż w roku poprzednim. W okresie pięciu miesięcy 2017 r. średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,55 wobec 2,51 przed rokiem, a na rynku indyków 3,75 wobec 4,21. Opłacalność produkcji kurcząt i indyków uległa więc dalszemu pogorszeniu.

Przeciętna cena zbytu tuszki kurcząt w zakładach przemysłu drobiarskiego była w maju br. o 0,7% niższa niż przed miesiącem, ale o 3,3% wyższa niż przed rokiem. Cena zbytu indyków obniżyła się w relacji do kwietnia o 0,5% i była o 1,6% niższa niż w maju 2016 r. Średnia miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła w pierwszych czterech miesiącach 2017 r. 6,77 zł/kg i była o 0,4% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim utrzymały się. W kwietniu 2017 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 52,9% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 52,5%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE wzrosła w tym czasie o 1,7%, podczas gdy cena polska o 0,3%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE spadek cen kurcząt patroszonych notowano w Czechach, Holandii i na Węgrzech, a wzrost w Hiszpanii, Niemczech i we Francji. W relacji do stycznia 2017 r. w kwietniu przeciętna unijna cena kurczęcia wzrosła o 2,7%, a cena polska o 7,9%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosła średnio w czwartym kwartale 2016 r. 1,67 kg, a wędlin drobiowych 0,19 kg. Było to odpowiednio o 3,7% i 11,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W całym roku konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiowego była wyższa o 2,6%, a wędlin drobiowych o 4,3% niż w 2015 r.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
I	146,0	162,0	174,0	195,0	212,0
II	131,0	142,0	159,0	188,0	196,0
III	148,0	157,0	174,0	198,0	230,0
IV	157,0	169,0	171,0	218,0	209,0
V	151,0	163,0	182,0	196,0	
VI	144,0	145,0	173,0	206,0	
VII	157,0	169,0	174,0	201,0	
VIII	151,0	154,0	165,0	206,0	
IX	150,0	171,0	172,0	211,0	
X	175,0	179,0	201,0	217,0	
XI	162,0	163,0	189,0	220,0	
XII	155,0	156,0	190,0	207,0	
RAZEM	1827,0	1930,0	2124,0	2463,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017
I	2958	4179	72222	82545
II	2743	4616	76211	82987
III	2612	4476	81296	87226
IV	3143		86933	
V	4120		85630	
VI	2965		86315	
VII	4402		83359	
VIII	4009		81933	
IX	4748		90229	
X	5014		97592	
XI	4614		97405	
XII	5222		84670	
RAZEM	46550		1023795	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Źywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1318	1281	3,14	3,12	6,63	6,76	6,82	6,60
II	1310	1302	3,27	3,28	6,58	6,26	6,64	6,66
III	1290	1300	3,38	3,41	6,55	6,17	6,84	6,94
IV	1278	1304	3,28	3,28	6,45	6,02	6,67	6,89
V	1264		3,48	3,20	6,92	5,82	7,05	
VI	1293		3,44		6,55		6,96	
VII	1313		3,55		6,97		7,12	
VIII	1300		3,53		6,83		7,23	
IX	1288		3,37		6,33		7,06	
X	1269		3,18		6,68		6,74	
XI	1253		3,10		6,49		6,67	
XII	1265		3,08		6,09		6,45	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków

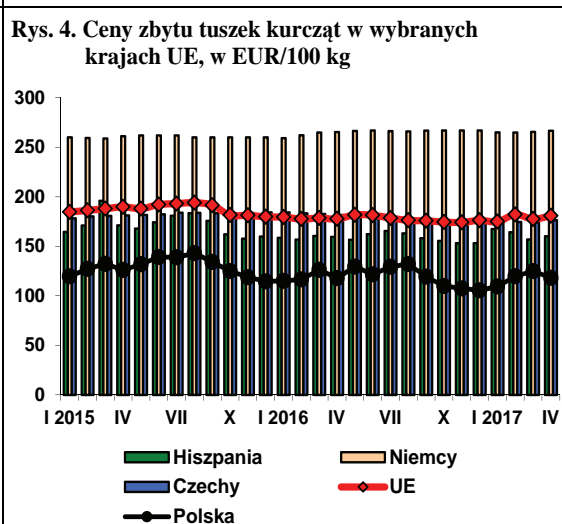
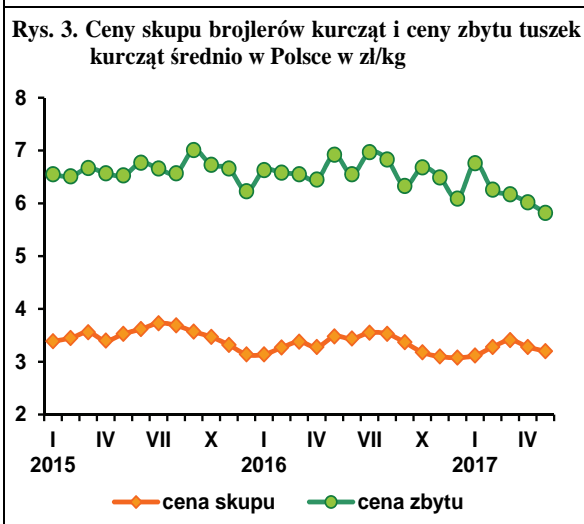
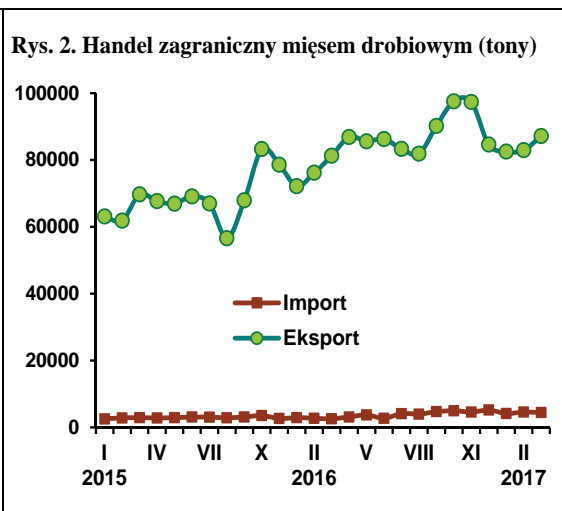
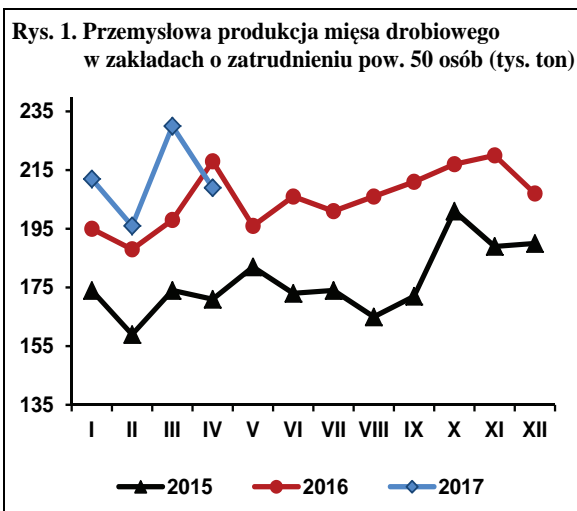
Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków niełononorciove			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1377	1350	1343	6,02	5,91	4,94	8,85	8,83	7,90
II	1395	1331	1369	6,02	5,73	5,05	8,74	8,73	8,20
III	1393	1347	1351	5,97	5,65	5,05	9,68	9,78	8,44
IV	1361	1325	1358	5,99	5,48	5,14	8,75	8,50	8,75
V	1342	1328		5,97	5,38	5,21	8,86	8,85	8,71
VI	1337	1332		5,99	5,36		8,94	8,67	
VII	1343	1355		5,99	5,17		8,86	8,10	
VIII	1339	1336		5,96	5,09		8,97	8,19	
IX	1325	1317		5,94	5,03		8,96	8,06	
X	1333	1300		5,98	4,97		8,96	7,91	
XI	1338	1290		5,97	5,01		8,81	8,68	
XII	1350	1311		5,94	5,00		9,84	9,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca)

Kwartał	Mięso			Wędliny		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1,49	1,54	1,55	0,20	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,51	0,18	0,17	0,18
III	1,47	1,47	1,55	0,19	0,18	0,18
IV	1,63	1,61	1,67	0,19	0,17	0,19

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014	I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
	II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
	III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
	IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
	V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
	VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
	VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
	VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
	IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
	X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
	XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
	XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015	I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
	II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
	III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
	IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
	V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
	VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
	VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
	VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
	IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
	X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
	XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
	XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	171,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	171,00	160,21	180,74

Źródło: Dane MRiRW.

W maju 2017 r. średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 31,25 zł za 100 sztuk i była o 13,5% niższa niż w kwietniu, ale o 4,6% wyższa niż w roku poprzednim. W relacji rok do roku silnie, bo aż o 23,9% podrożały jaja bardzo duże, klasy XL. To zdecydowało o wzroście przeciętnej ceny ponieważ jaja duże, klasy L były tańsze o 3,5%, jaja średnie, klasy M o 4,9%, a ceny jaj małych, klasy S nie zmieniły się. W okresie pięciu miesięcy br. przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych była o 3,3% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r.

Przeciętne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek w okresie pierwszych czterech miesięcy 2017 r. były o 2% niższe niż w takim samym okresie w roku poprzednim, a ceny jaj sprzedawanych przez fermy produkcyjne wzrosły o ok. 15%. Ceny producenta kształtowały się na poziomie ok. 0,31 zł. za sztukę, wobec

0,27 zł w 2016 r. Opłacalność produkcji jaj, która w 2016 r. kształtowała się na bardzo niskim poziomie, pod koniec ubiegłego i w pierwszych czterech miesiącach bieżącego roku uległa znaczącej poprawie.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego były w maju 2017 r. o 3,4% wyższe niż przed miesiącem i aż o ok. 52% wyższe niż przed rokiem. Na rynku jaj przerobowych występuje silna wahlność cen skupu. Ceny te kształtowały się w 2016 r. w przedziale od 2150 do 3650 zł. za tonę. W okresie od stycznia do maja br. przedział zmienności cen wynosił od 2970 do 3269 zł za tonę.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w 2016 r. była o ok. 2% niższa niż w 2015 r. W kwietniu br. jaja w detalu sprzedawane były średnio po 0,52 zł za sztukę - podobnie jak w całym pierwszym kwartale 2017 r. Średnia cena detaliczna jaj z czterech miesięcy br. była o ok. 3% wyższa niż w analogicznym okresie przed rokiem.

W 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 1,2%, a import o 16,1% większy niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 30,2%, natomiast import o 33,8%. W pierwszym kwartale 2017 r. sprzedano za granicą o 24,3% mniej jaj w skorupkach, ale o 13,2% więcej przetworów z jaj niż w roku przednim. Zmniejszenie eksportu jaj świeżych to efekt grypy ptaków. Niektórzy importerzy nie objęli natomiast restrykcjami produktów poddanych obróbce termicznej, stąd wzrost eksportu przetworów z jaj. Import jaj świeżych zwiększył się o 45,1%, a przetworzonych o 52,3%.

W pierwszym półroczu 2016 r. bezpośrednie spożycie jaj w gospodarstwach domowych wyniosło 11,7 sztuk na mieszkańca, tj. było o 2,4% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r. W okresie trzech kwartałów 2016 r. łącznie miesięczna konsumpcja bezpośrednia jaj zwiększyła się w relacji rok do roku nieznacznie, bo tylko o 0,3%. W czwartym kwartale konsumpcja bezpośrednia była o 0,7% mniejsza niż przed rokiem, ale w całym 2016 r. nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim. Jest to jednak poziom o 2,2% niższy niż w 2014 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1403	2269	24131	19141	383	588	1655	2330
II	1097	1824	22617	16901	530	766	2224	2207
III	1646	1923	22399	16308	396	640	2271	2572
IV	1704		19164		382		2062	
V	1590		21546		603		2836	
VI	1776		18793		554		2313	
VII	1921		18576		707		1631	
VIII	1762		18420		637		1997	
IX	1307		16709		818		2125	
X	1445		18178		769		2445	
XI	1853		17930		493		2629	
XII	1985		18434		426		2310	
RAZEM	19489		236897		6698		26498	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

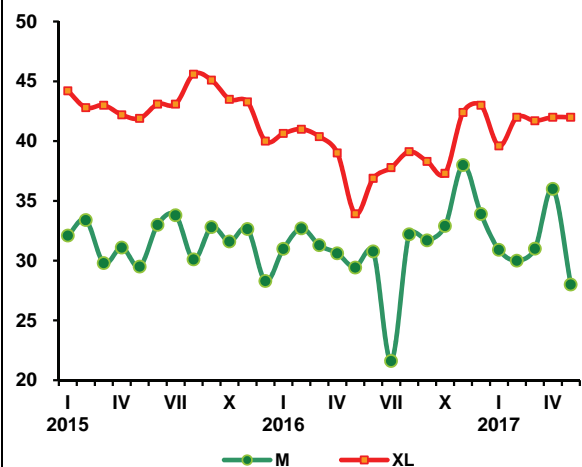
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	40,64	39,60	34,64	34,90	30,99	30,90	30,06	24,00
II	41,00	42,00	36,69	34,00	32,70	30,00	23,66	25,00
III	40,38	41,70	35,23	33,00	31,29	31,00	28,62	30,00
IV	39,01	42,00	33,13	40,50	30,61	36,00	26,01	26,00
V	33,91	42,00	33,13	32,00	29,42	28,00	23,03	23,00
VI	36,88		31,29		30,77		24,90	
VII	37,78		29,42		21,61		18,92	
VIII	39,12		33,14		32,20		24,30	
IX	38,30		36,50		31,70		25,70	
X	37,30		34,10		32,90		20,40	
XI	42,40		38,40		38,00		28,99	
XII	43,00		35,70		33,90		30,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Według nieostatecznych danych GUS, w grudniu 2016 r. pogłowie owiec wyniosło 244,2 tys. sztuk i było o 29,1 tys. sztuk, tj. o 13,5% większe niż w grudniu 2015 r. Liczba maciorek owczych zmniejszyła się do 141,3 tys. sztuk, a więc o 4 tys. sztuk (o 2,8%). Był to trzeci, kolejny wzrost pogłowia owiec, ale drugi któremu towarzyszył spadek pogłowia maciorek. W grudniu 2015 r. pogłowie owiec wzrosło w skali roku o 6,9%, a maciorek o 8,1%. W czerwcu 2016 r. wzrost pogłowia owiec był mniejszy i wyniósł 3,9%. Pogłowie maciorek owczych zmniejszyło się wówczas o 4,1%. Zasadniczym powodem wzrostu pogłowia owiec jest w miarę stabilna opłacalność chowu, wsparta płatnością do owiec. W 2016 r. przeciętna cena skupu owiec była ekwiwalentem 4,2 kg mieszanki dla jagniąt, wobec 4,3 kg w 2015 r. Płatność do owiec pojawiła się w nowym systemie płatności bezpośrednich, obowiązujących w latach 2015-2020. Przysługuje ona tym rolnikom, którzy posiadają co najmniej 10 sztuk maciorek owczych w wieku powyżej 12 miesięcy, ale przyznawana jest do wszystkich owiec w gospodarstwie. Zmniejszenie pogłowia maciorek owczych trzeba traktować, jako zapowiedź nadchodzącej ponownie tendencji spadkowej pogłowia.

W I kwartale 2017 r., w UE-28 przeciętna cena jagniąt wyniosła 527 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 10% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu cena jagniąt wyniosła 516 EUR/100 kg, a w maju 517 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej o 8% i 5%. Przeciętna cena owiec ciężkich w I kwartale 2017 r. wyniosła w UE-28 457,02 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 12% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu cena owiec wyniosła 491,5 EUR/100 kg i była o 7% niższa niż w kwietniu 2016 r. W maju wyniosła ona 523 EUR/100 kg i była taka sama jak rok wcześniej. Oznaczać to może, że w II kwartale 2017 r. roczne stopy spadku cen owiec i jagniąt będą mniejsze niż w I kwartale, co może sugerować nadcho-

dzącą zmianę tendencji spadkowej na wzrostową. W Polsce przeciętna cena owiec w I kwartale 2017 r. wyniosła 357,5 EUR/100 kg i była o 2,6% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu cena polskich owiec ciężkich wyniosła 363 EUR/100 kg, a w maju 367 EUR/100 kg. W kwietniu 2017 r., w odniesieniu do kwietnia 2016 r., cena owiec była niższa o 1%, a w maju o tyle samo wyższa.

Cena skupu żywca baraniego wyniosła w I kwartale 2017 r. 6,62 zł/kg i była o 6% niższa niż w I kwartale 2016 r. W kwietniu wyniosła ona 7,45 zł/kg i była o 27% wyższa niż przed rokiem. Tak wysoki jej wzrost może wynikać z późniejszej w tym roku Wielkanocy. W kwietniu cena jagniąt we Włoszech, a więc na największym rynku zbytu polskich owiec była o 18,4% wyższa niż rok wcześniej.

W marcu Komisja Europejska przewidywała, że w 2017 r. przeciętna cena owiec ciężkich w UE-28 może wynieść 457,3 EUR/100 kg wagi poubojowej. W Polsce cena ta może pozostać na ubiegłorocznym poziomie. Jeśli tak będzie to główną determinantą jej poziomu będzie kurs złotego względem euro. Ewentualna aprecjacja złotego będzie oddziaływała niekorzystnie na te ceny, powodując ich niewielki spadek.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	664	109
II półrocze	876	478	526	110
Rok	1 804	1 087	1 190	109,5

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	130,5	94,2	284,5	178,7	150,8	135,5	125,5	78,9	66,2	62,1	68,6	147,6	1523^{a)}
2016	73,3	86,9	114,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	56,2	92,3	40,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	41,5	108,9	131,1	143,2	110,8	115,9	123,2	40,9	86,4	41,4	75,3	44,0	1063^{a)}
2016	103,3	107,9	139,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	250,1	83,2	106,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2015/2016	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01	6,48	5,97	8,59	5,86
2016/2017	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26	7,39	7,45
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,6	94,5	108,9	88,7	104,4	95,7	100,3	94,4	95,7	104,9	86,0	127,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2016	8,1	17,6	1,67	3,56
V	8,1	17,6	1,83	3,89
VI	7,9	17,2	1,80	3,83
VII	7,7	16,7	1,76	3,74
VIII	7,7	16,7	1,78	3,78
IX	7,6	16,5	1,76	3,74
X	7,6	16,5	1,76	3,74
XI	7,5	16,3	1,70	3,61
XII	8,3	18,0	1,90	4,12
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92
IV	8,1	17,6	1,67	4,13

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2015/2016	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51	54,90	55,73
2016/2017	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10	53,55
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,4	105,0	103,2	104,6	102,3	104,9	102,0	100,9	99,7	99,7	96,7	96,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2015/2016	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	635,5	619,3	604,4	575,8	578,8	562,1
2016/2017	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	623,7	619,1	570,3	522,8	483,6	515,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,5	95,9	94,1	95,7	94,1	97,1	98,1	100,0	94,4	90,8	83,6	91,7
Włochy												
2015/2016	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	663,9	657,5	596,3	552,3	594,0	530,1
2016/2017	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	616,0	588,8	527,2	492,3	513,7	627,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,7	92,8	95,1	94,7	93,9	96,1	92,8	89,6	88,4	89,1	86,5	118,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2015/2016	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	495,1	498,9	508,3	520,2	531,7	526,2
2016/2017	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	461,1	455,3	470,6	491,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,3	97,4	102,4	103,6	100,7	98,3	94,7	96,0	90,7	87,5	88,5	93,4
Wielka Brytania												
2015/2016	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,9	500,6	511,8	536,7	546,6	529,6
2016/2017	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	466,5	484,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,8	96,2	103,7	103,6	99,9	94,6	90,4	90,9	86,1	83,5	85,3	91,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	69,49	75,40	70,20	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93	48,81	48,55
2016/2017 NZD/szt. 15 kg	62,40	61,03	61,15	61,34	63,26	65,85	63,26	58,10	62,49	54,82	57,59	57,19
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,8	80,9	87,11	90,09	94,00	99,9	102,6	102,4	104,1	109,8	118,0	117,8

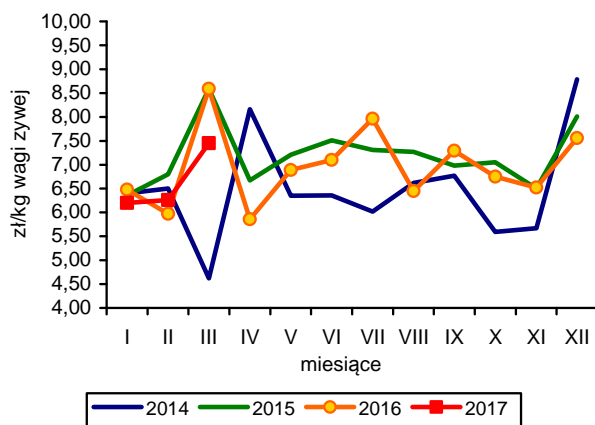
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

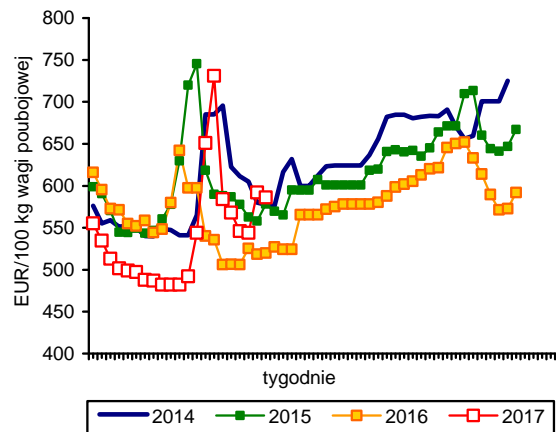
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016 AUD/100 kg cwe	586	586	484	549	495	511	516	526	538	515	538	555
2016/2017 AUD/100 kg cwe	613	626	614	608	693	537	510	599	634	622	663	647
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,6	106,8	126,9	110,7	140,0	105,1	98,8	113,9	117,8	120,8	123,2	116,6

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

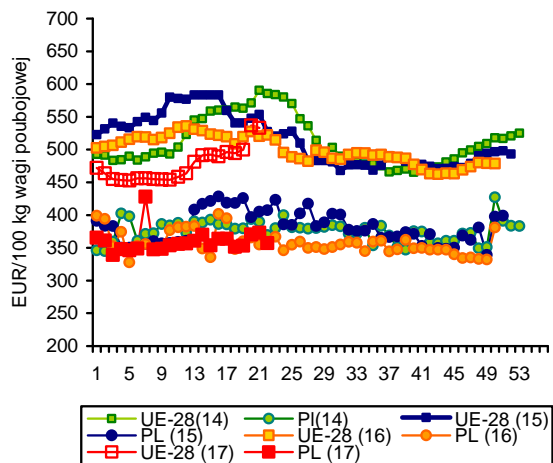
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

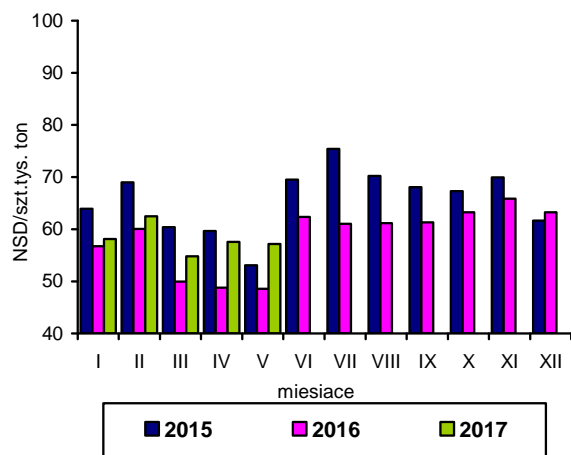
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

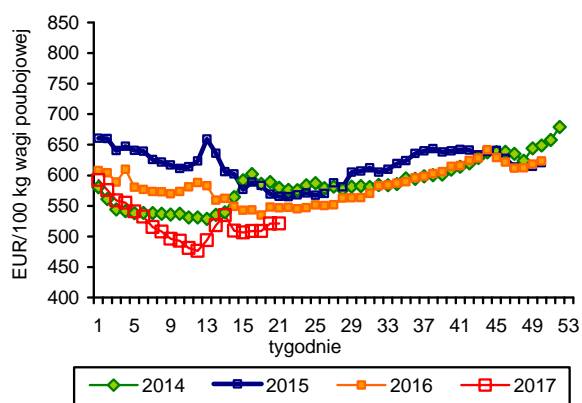
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

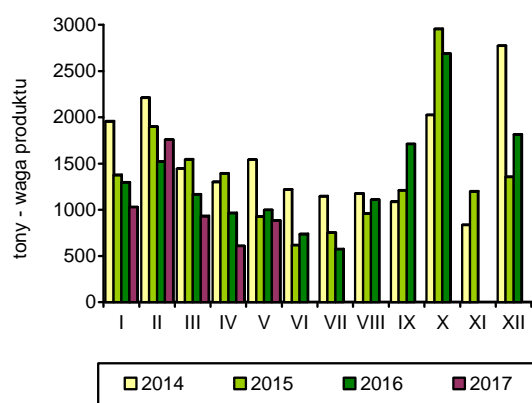
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28.

W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 74,8 tys. ton i były o 3,2% wyższe niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Wzrost połowów dotyczył przede wszystkim szprotów, których wyłowiono w portach o 22,1% więcej (52,5 tys. ton). Połowy pozostałych najważniejszych gatunków ryb były niższe niż przed rokiem. Największy regres wystąpił w połowach dorszy (spadek o 44,6% do 2,3 tys. ton) oraz storni (o 29,6% do 7,0 tys. ton), a w mniejszym stopniu dotyczył śledzi (spadek o 17,6% do 11,8 tys. ton).

W I kwartale 2017 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w średnich i dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 113,1 tys. ton i była o 1,3% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek produkcji widoczny był przede wszystkim w asortymencie ryb wędzonych. Produkcja wędzonych łososi obniżyła się o 21,3% do 11,7 tys. ton, a wędzonych ryb pozostałych aż o 41,6% do 5,1 tys. ton. W przypadku łososi decydowały o tym przede wszystkim wysokie ceny. Mniejsza niż przed rokiem była także produkcja marynat (o 3,3% do 21,3 tys. ton) oraz świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 5,5% do 13,3 tys. ton). Wyraźny wzrost wystąpił natomiast w produkcji mrożonych ryb morskich (o 35,8% do 7,3 tys. ton), mrożonych filetów z ryb morskich (o 18,6% do 9,0 tys. ton) oraz konserw rybnych (o 13,6% do 17,8 tys. ton).

Tendencje w eksporcie podstawowych grup produktów sektora rybnego były zróżnicowane (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia analizę eksportu ogółem). Ekspert ryb wędzonych, solonych i suszonych był mniejszy o 14,4% i wyniósł 12,0 tys. ton (w wadze produktu). Wywóz filetów i mięsa z ryb zwiększył się o 3,1% do 20,1 tys. ton, a na poziomie roku poprzedniego utrzymała się sprzedaż przetworów i konserw z ryb (36,1 tys. ton). Jednocześnie wraz ze wzrostem cen transakcyjnych zwiększyła się wartość eksportu we wszystkich grupach wyrobów, w tym najbardziej wędzonych łososi (o 21,3% do 65,10 zł/kg).

Import ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł w okresie styczeń-marzec 2017 r. 141,1 tys. ton o wartości 2,16 mld zł i był odpowiednio o 3,7% mniejszy i o 5,9% większy niż przed rokiem. Utrzymywało się wysokie tempo wzrostu wolumenu przywozu ryb mrożonych (o 11,7% do 31,2 tys. ton), przy mniejszym imporcie ryb świeżych i chłodzonych (o 18,5% do 36,5 tys. ton), filetów i mięsa z ryb (o 4,3% do 51,6 tys. ton) oraz przetworów i konserw (o 5,5% do 10,7 tys. ton). Zwiększony import dotyczył głównie makreli (o 15,0% do

15,2 tys. ton), mintajów (o 10,6% do 11,8 tys. ton) i tuńczyków (o 10,6% do 2,7 tys. ton), przy mniejszym niż w I kwartale 2016 r. przywozie śledzi (o 21,3% do 22,7 tys. ton), dorszy (o 12,5% do 12,4 tys. ton) i łososi (o 3,3% do 35,1 tys. ton). Ceny zakupu wszystkich wymienionych gatunków ryb (poza mintajami) były w analizowanym okresie wyższe niż rok wcześniej.

W kwietniu 2017 r., drugi miesiąc z rzędu, obniżyły się ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów (o 0,4% w porównaniu z marcem br.), ale nadal były wyraźnie wyższe niż przed rokiem (o 3,9% w porównaniu z kwietniem ub.r.). Wzrost cen w okresie styczeń-kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, wyniósł 4,9% i był zdecydowanie wyższy niż głównych substytutów, tj. mięsa (wzrost o 4,0%) oraz nabiału (wzrost o 3,3%). Średniorocznie największy wzrost cen wystąpił w asortymencie ryb i owoców morza wędzonych, suszonych i solonych (o 8,3%) oraz ryb świeżych i chłodzonych (o 8,2%). Owoce morza mrożone podrożały o 3,4%, ryby mrożone o 2,0%, świeże lub chłodzone owoce morza o 1,9, a pozostałe przetwory z ryb i owoców morza o 2,1%.

Według badań budżetów gospodarstw domowych prowadzonych przez GUS wydatki na zakup ryb i owoców morza wyniosły w 2016 r. średnio 9,04 zł/osobę/miesiącnie i były o 6,1% większe niż przed rokiem. Największe wydatki gospodarstwa ponosiły na zakup przetworów i konserw (2,81 zł/osobę, wzrost o 10,2%), ryb i owoców morza suszonych, wędzonych i solonych (2,13 zł/osobę, wzrost o 13,3%), ryb świeżych i chłodzonych (2,07 zł/osobę, spadek o 1,0%) oraz ryb mrożonych (1,90 zł/osobę, wzrost 3,3%). Badania wielkościowego spożycia nie obejmują wszystkich kategorii produktów (brak danych o konsumpcji przetworów i konserw). Spożycie ryb świeżych i chłodzonych obniżyło się o 9,1% do 0,10 kg/osobę miesięcznie, ryb i owoców morza suszonych, wędzonych lub solonych zwiększyło się o 10,0% do 0,11 kg/osobę miesięcznie, a ryb mrożonych pozostało na poziomie roku poprzedniego (0,11 kg/osobę miesięcznie).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2016 IV	14 196	4 905	1 147	748	787	21 783	12 270	648
V	7 306	3 840	1 053	744	1 207	14 150	5 574	340
VI	2 400	5 061	885	753	1 582	10 681	135	2
VII	562	2 562	236	511	1 534	5 405	1 944	4
VIII	563	2 427	143	377	1 870	5 380	1 801	23
IX	1 785	5 193	780	649	1 003	9 410	476	37
X	1 230	3 133	865	645	486	6 359	232	14
XI	1 617	4 351	1 103	780	219	8 070	1 002	103
XII	1 584	3 192	1 095	727	161	6 759	1 827	1 573
2017 ^{a,b} I	7 179	2 600	637	1 997	201	12 614	4 411	380
II	10 763	1 770	368	2 104	105	15 110	6 037	404
III	22 945	5 106	753	2 192	303	31 299	9 787	605
IV	11 622	2 303	568	671	599	15 763	9 259	1 014
Wskaźnik zmian (%)								
IV 2017 IV 2016	81,9	47,0	49,5	89,7	76,1	72,4	75,5	156,5
I-IV 2017 I-IV 2016	122,1	82,4	55,4	70,4	109,8	103,2	100,3	157,4

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 06.06.2017 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	śledzie	w tym sardynki i szproty	makrele	
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2016 III	5 262	6 326	10 527	20 509	9 858	1 277	1 389	42 624
IV	4 784	5 590	8 004	16 961	7 501	1 221	1 187	35 339
V	4 094	4 857	7 470	16 080	7 294	1 228	912	32 501
VI	4 613	4 867	7 523	17 309	7 332	1 189	1 075	34 312
VII	4 353	4 315	6 395	14 397	6 975	1 020	944	29 460
VIII	4 762	4 874	7 479	17 469	8 323	863	1 124	34 584
IX	5 337	6 052	7 424	19 134	9 207	1 162	1 332	37 947
X	5 890	5 580	8 287	20 699	10 173	1 214	1 314	40 456
XI	6 022	6 312	9 563	21 457	10 820	1 195	1 259	43 354
XII	5 371	6 333	11 437	22 222	12 293	1 280	1 563	45 363
2017 I	4 424	5 237	6 175	17 903	7 774	1 247	1 432	33 739
II	4 119	5 099	6 405	20 235	10 051	1 305	1 470	35 858
III	4 759	8 318	7 046	23 365	10 824	1 331	1 584	43 488
Wskaźnik zmian (%)								
III 2017 III 2016	90,4	131,5	66,9	113,9	109,8	104,2	114,0	102,0
I-III 2017 I-III 2016	94,5	120,9	73,4	105,5	99,7	111,3	122,8	98,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 ^b I-XII	476,9	140,5	78,6	56,4	85,3	564,1	199,6	102,3	45,3	174,5
2016 ^b III	45,2	12,1	6,9	5,8	5,6	51,4	17,4	10,8	3,8	16,1
IV	43,1	10,9	6,3	4,4	5,2	44,2	14,7	8,4	2,8	14,5
V	46,6	12,1	6,9	4,6	8,8	39,8	12,0	7,7	3,1	13,8
VI	41,7	13,3	6,7	4,4	10,2	35,7	12,8	8,2	3,4	8,3
VII	32,8	9,3	5,4	4,0	8,5	34,2	10,8	5,8	3,2	11,8
VIII	28,9	10,5	5,5	4,5	3,0	43,3	13,9	7,0	3,5	15,6
IX	36,7	11,4	7,6	4,4	5,2	52,5	19,2	8,5	4,1	16,5
X	35,8	11,8	6,9	4,5	5,1	57,0	20,9	11,4	4,0	16,5
XI	43,1	12,3	7,2	5,0	9,4	60,2	22,2	9,5	4,9	19,0
XII	49,5	12,7	6,7	6,6	11,3	50,6	19,1	7,9	4,9	13,6
2017 ^{b,c} I	28,3	10,7	6,2	3,8	1,9	43,3	15,5	9,3	3,3	11,8
II	31,3	12,3	6,5	3,7	2,5	47,0	17,1	11,4	3,6	11,0
III	36,6	13,1	7,3	4,5	3,2	50,8	19,0	10,5	3,8	13,7
Wskaźnik zmian (%)^d										
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	81,0	108,1	105,7	76,7	58,0	98,9	109,3	97,4	99,0	85,0
<u>I-III 2017</u> <u>I-III 2016</u>	81,2	99,7	103,1	85,6	41,0	96,3	95,6	111,7	94,5	81,5

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego, ^d wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,66	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	12,06
2016 ^a I-XII	7,98	7,62	4,81	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	12,46
2016 ^a III	7,84	7,10	4,69	5,13	4,99	8,34	7,13	14,31	27,04	12,02
IV	7,81	6,72	4,75	5,00	4,72	8,13	6,83	13,68	26,33	11,65
V	7,79	7,21	4,50	5,20	4,92	8,73	6,48	13,47	28,86	11,81
VI	7,99	6,68	4,75	5,44	4,84	8,61	6,22	13,84	29,02	11,82
VII	7,73	8,12	4,69	5,90	5,12	7,60	6,84	13,92	29,42	11,98
VIII	7,92	7,76	4,54	5,68	4,93	8,15	5,77	14,24	25,69	12,17
IX	7,85	8,25	4,50	5,46	-	7,62	5,27	13,31	25,26	12,97
X	7,84	8,33	4,85	5,69	4,22	6,99	5,58	13,79	28,29	13,09
XI	8,51	8,31	5,18	5,75	5,34	6,28	5,39	13,58	29,16	13,91
XII	8,29	8,31	5,45	5,84	5,77	7,43	6,15	14,22	32,12	14,01
2017 ^a I	8,31	8,22	5,44	5,02	5,57	7,99	6,45	14,74	33,48	14,08
II	8,54	7,83	5,26	5,62	5,39	8,28	5,83	14,30	30,08	14,64
III	7,84	7,21	5,23	5,28	5,29	7,82	6,05	13,70	28,24	13,34
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	100,0	101,5	111,5	120,8	106,0	93,8	84,9	95,7	104,4	111,0
<u>I-III 2017</u> <u>I-III 2016</u>	102,4	116,2	112,1	99,4	108,8	94,3	87,4	98,9	120,0	113,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 ^a I-XII	11,10	27,52	24,47	25,75	57,55	55,52	96,73	2,58	1,19
2016 ^a III	9,85	26,69	22,84	25,10	52,80	49,80	117,88	2,54	1,21
IV	9,63	31,30	23,07	24,26	53,25	55,76	119,03	2,49	1,24
V	11,32	24,72	25,69	25,57	54,43	56,75	164,23	2,48	1,01
VI	11,33	27,85	26,04	24,94	56,43	57,55	134,69	2,58	1,19
VII	11,57	27,52	27,97	26,27	58,07	56,06	97,76	2,52	-
VIII	11,47	26,94	24,01	26,18	56,41	57,61	95,65	2,75	-
IX	11,20	31,30	27,89	26,65	57,61	56,57	76,89	2,60	1,05
X	11,56	27,14	27,98	26,44	61,49	59,89	82,78	2,86	1,85
XI	11,75	26,88	26,74	25,46	63,02	58,23	77,68	2,96	1,68
XII	11,97	29,26	23,86	27,91	65,63	59,22	86,57	-	1,84
2017 ^a I	11,70	24,03	18,03	23,19	62,95	55,84	109,06	-	b.d.
II	11,49	24,69	18,75	24,06	66,18	52,45	112,28	3,47	b.d.
III	11,45	24,37	25,78	24,22	66,06	54,20	120,75	3,46	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
III 2017 / III 2016	116,2	91,3	112,9	96,5	125,1	108,8	102,4	136,2	x
I-III 2017 / I-III 2016	111,0	88,2	91,0	96,2	121,3	107,1	110,0	136,8	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2016 IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
V	11,80	-	13,70	60%	15,13	63%	14,76	-	10,55	85%	11,22	74%
VI	11,80	-	13,70	61%	15,36	63%	14,85	-	10,60	85%	11,27	74%
VII	11,77	-	13,41	59%	15,25	63%	14,66	-	10,61	85%	11,42	74%
VIII	11,81	-	13,45	59%	15,68	65%	14,70	-	10,64	85%	11,53	74%
IX	11,70	-	13,50	59%	15,56	65%	14,89	-	10,65	84%	11,86	76%
X	11,76	-	13,78	59%	15,71	65%	15,15	-	10,67	83%	12,08	76%
XI	11,08	-	13,59	58%	15,72	64%	15,13	-	10,82	84%	12,25	75%
XII	11,10	-	13,91	60%	15,73	64%	15,25	-	10,85	84%	12,35	76%
2017 I	11,49	-	13,98	60%	15,67	64%	15,66	-	10,89	84%	12,45	76%
II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
Wskaźnik zmian (%)												
IV 2017 / IV 2016	106,3	x	108,0	x	107,2	x	123,9	x	107,4	x	114,3	x
I-IV 2017 / I-IV 2016	105,1	x	103,6	x	105,3	x	113,1	x	106,7	x	115,2	x

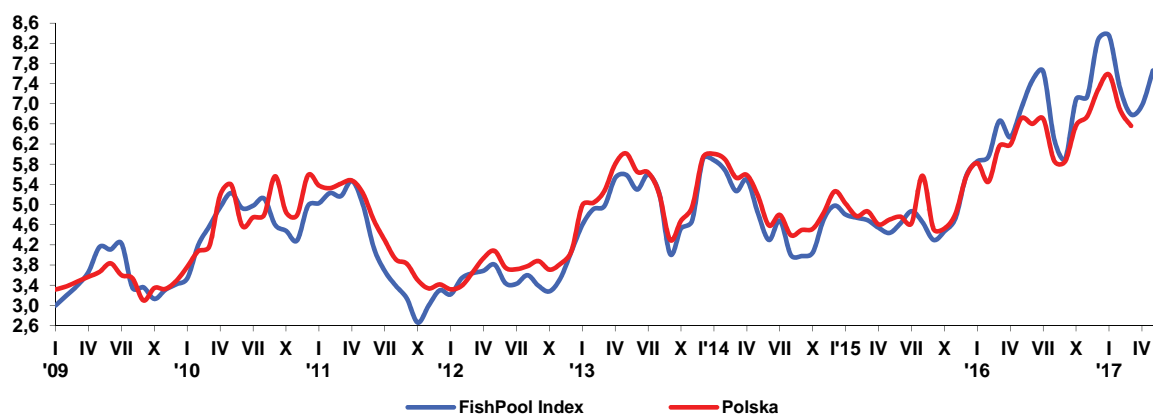
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

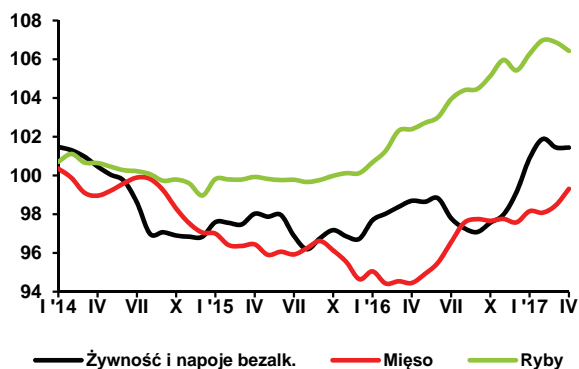
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2016 IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
V	24,09	32,35	80,90	32,81	15,53	25,26	27,75	33,24	15,19	-	22,98
VI	24,19	32,41	82,00	32,74	15,58	25,16	27,75	32,94	15,28	-	22,49
VII	24,09	32,42	85,00	33,09	15,57	25,19	28,00	33,18	15,40	-	22,78
VIII	24,15	32,48	87,40	33,24	15,54	25,06	28,19	33,29	15,47	-	22,89
IX	24,09	32,54	88,80	33,14	15,59	25,32	28,31	33,00	15,55	-	23,04
X	24,15	32,58	90,60	33,24	15,60	25,23	28,56	33,18	15,90	-	23,16
XI	24,36	32,74	94,50	33,84	15,73	25,39	28,81	33,00	16,21	14,80	23,25
XII	24,40	32,87	95,30	33,68	15,64	25,35	28,81	32,71	16,32	13,53	23,31
2017 I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
Wskaźnik zmian (%)											
IV 2017 IV 2016	101,3	100,8	128,0	101,8	103,0	99,6	102,9	96,8	109,0	x	102,1
I-IV 2017 I-IV 2016	102,7	102,3	128,8	102,5	103,4	100,7	103,5	98,1	109,8	102,9	103,6

Źródło: Dane GUS.

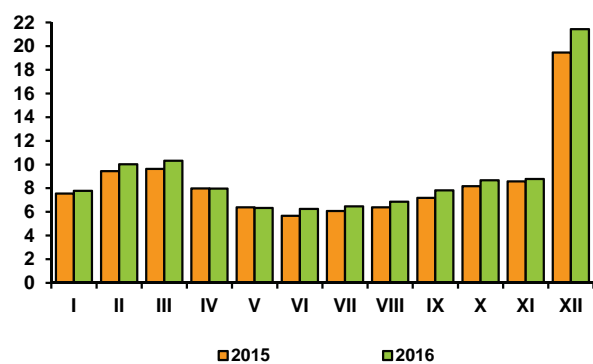
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

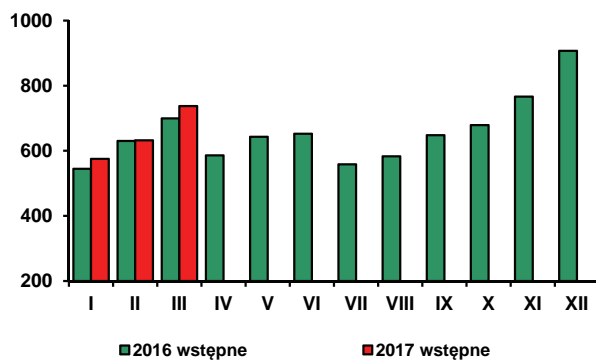
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013=100)

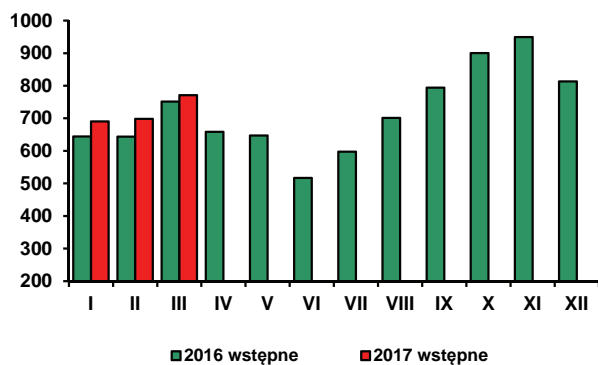
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2017 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W kwietniu 2017 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych utrzymały się na takim samym poziomie, jak w poprzednim miesiącu. Nie zmieniły się ceny żywności, przy spadku cen napojów bezalkoholowych o 0,2%. Wzrosły ceny artykułów mięsnych (o 0,9%), warzyw (o 0,1%) i wyrobów cukierniczych (o 0,2%). Przeciętne ceny pieczywa i produktów zbożowych były stabilne, a pozostałych grup żywności niższe niż przed miesiącem. Spośród artykułów mięsnych istotnie, bo o 3,3% podrożała wieprzowina. Ceny mięsa wołowego wzrosły o 0,6%, natomiast drobiu spadły o 0,6%. Zmiany cen poszczególnych rodzajów warzyw były różnokierunkowe. Znaczącej zwwyżce cen pomidorów (o 15,6%), kalafiorowatych (o 12,2%) i kapusty (o 4,6%) towarzyszył głęboki spadek cen ogórków (o 33,4%) i sałaty (o 12,3%). W dużo mniejszym stopniu, bo o 0,4-2,4% obniżyły się ceny marchwi, buraków i cebuli. Łączne ceny dżemów, marmolady, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych podniosły się o 0,4%, w tym wyrobów cukierniczych o 0,2%, a lodów o 2,8%, przy spadku cen czekolady o 0,3%. Wzrosły ceny ryżu i płatków śniadaniowych (po 0,4%) oraz pieczywa (o 0,3%), a zmalały – mąki (o 3,0%). Istotnie, bo o 1,9% obniżyły się ceny tłuszczów jadalnych, w tym masła o 2,2%, margaryn o 3,3%, a olejów roślinnych o 0,3%. Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili za jaja i owoce (po 0,9%), ryby i cukier (po 0,4%) oraz artykuły mleczarskie. O spadku cen owoców zadecydowała istotna redukcja cen owoców jagodowych (o 19,0%), której towarzyszył wzrost cen bananów, owoców cytrusowych i jabłek. W grupie produktów mlecznych potaniały głównie sery i twarogi, śmietana i napoje mleczne (o 0,2 – 0,8%). Obniżyły się ceny kakao i czekolady w proszku (o 1,3%), soków owocowych (o 1,1%) oraz wód mineralnych i źródlanych (o 0,2%). Nie zmieniły się ceny herbaty, wzrosły natomiast ceny kawy i soków warzywnych (po 0,2%).

W kwietniu 2017 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 2,8% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2016 r., przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 2,0%. Wzrost cen żywności wyniósł 3,0%, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych. Podrożały wszystkie podstawowe grupy artykułów żywnościowych, z wyjątkiem warzyw. Najbardziej, bo o 8,9% zwiększyły się ceny tłuszczów, głównie za sprawą wydatnej zwwyżki cen masła (o 18,6%). W kwietniu za artykuły mięsne i jaja konsumenci płacili po 5,1% więcej niż przed rokiem. Ceny mięsa wieprzowego podniosły się o 11,8%, wołowego o 2,7%, a drobiowego o 0,9%. Wzrost cen ryb i owoców morza (o 3,9%) był efektem wzrostu cen ryb wędzonych i solonych o 7,6% oraz świeżych o 7,3%. Artykuły mleczarskie podrożały o 3,8%, w tym jogurty o 6,5%, sery dojrzewające o 6,3%, śmietana o 3,8%, a mleko spożywcze o 2,4%. Wzrost cen cukru wyniósł 14,4%, dżemów, marmolady i miodu 1,5%, a wyrobów cukierniczych 0,7%. W kwietniu br. owoce były średnio o 2,4% droższe niż rok wcześniej. Wzrosły ceny cytrusów o 5,5%, owoców jagodowych o 3,6% i pestkowych o 2,9%, a spadły - jabłek o 2,5% i bananów o 2,8%. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili również za produkty zbożowe (przeciętnie o 1,4%), w tym za pieczywo o 2,2%, a za ryż oraz kasze i ziarna zbóż po 1,7% więcej. Tańsza niż w kwietniu ub. roku była natomiast mąka (o 2,3%). Łączne ceny warzyw zmalały o 1,0%. Zadecydował o tym spadek cen ziemniaków o 13,6% oraz warzyw gruntowych ze zbiorów ub. roku, w tym marchwi o 33,7% oraz buraków i cebuli o ok. 13,0%. Jednakże za pomidory i ogórki należało zapłacić odpowiednio o 17,6 i 11,3% więcej niż przed rokiem.

W kwietniu br., w ujęciu rocznym, bardziej niż żywność (3,0%) podrożały towary i usługi związane z transportem (o 8,7%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 14,4%. Wzrosły opłaty związanych z transportem i wyższe ceny żywności miały największy wpływ na ukształtowanie się wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych podnosząc go odpowiednio o 0,73 i 0,67 pkt. proc.

Poprawa sytuacji na rynku pracy, wzrost dochodów ludności oraz sezonowy wzrost popytu związany ze świętami wielkanocnymi przyczyniły się do przyspieszenia dynamiki sprzedaży detalicznej żywności. W kwietniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ było o 4,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,8% w kwietniu ub. roku), a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 17,7%. W końcu kwietnia stopa bezrobocia

rejestrowanego wyniosła 7,7% i była o 1,7 pkt. proc. niższa niż przed rokiem. W marcu br. płaca realna brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w skali roku o 2,1%, przy niewielkim wzroście realnej emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym (o 0,1%).

Z danych GUS wynika, że w kwietniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zwiększyła się o 9,4%, wobec wzrostu o 4,1% odpowiednio rok wcześniej. Można przypuszczać, że w II kwartale jej dynamika kształtowała się na poziomie ok. 4%, tj. zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyższym niż w I kwartale br. Na ożywienie popytu w maju i czerwcu br. wskazują wyniki badań koniunktury konsumenckiej i gospodarczej prowadzonych przez GUS i NBP. W maju br. jednostki z branży żywnościowej optymistycznie oceniały koniunkturę w handlu detalicznym. Odnotowano również wyraźną poprawę nastrojów zakupowych Polaków sygnalizowaną przez wyższe wartości wskaźników syntetycznych (tj. bieżącego i wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej – BWUK i WWUK), jak i wszystkich ich składowych. Wskaźnik BWUK był o 3,9 pkt. proc. wyższy niż przed miesiącem, o 9,8 pkt. proc. wyższy niż w maju 2016 r. i najwyższy w historii badania. Najbardziej poprawiły się oceny dotyczące możliwości dokonywania ważnych zakupów (wzrost o 8,2 pkt. proc.) oraz oceny przyszłej i obecnej sytuacji ekonomicznej kraju. Wskaźnik WWUK osiągnął wartość o 8,3 pkt. proc. wyższą, niż w analogicznym miesiącu 2016 r.

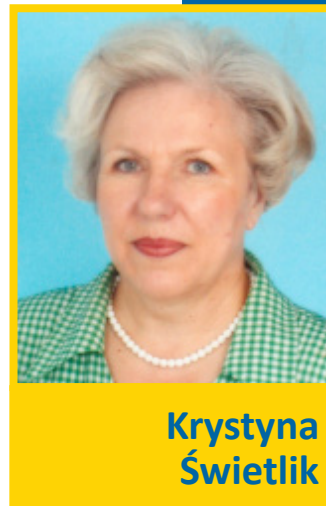
Według metodologii Eurostatu (HICP), w kwietniu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 0,4%, a w Polsce o 0,3%. W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 podniósł się o 2,0%, w strefie euro o 1,9%, a w Polsce o 1,8%.

Ceny żywności w kwietniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 spadły przeciętnie o 0,1%, a w strefie euro – o 0,2%. Żywność potaniała w 14 krajach, w tym najbardziej na Cyprze (o 2,3%), w Słowenii (o 1,3%) oraz w Czechach i we Włoszech (po 0,5%). W Polsce spadek cen żywności wyniósł 0,1%. W pozostałych krajach ceny żywności wzrosły: od 0,1% w Danii i Holandii do 0,6-0,8% - na Węgrzech, w Bułgarii, Chorwacji i na Litwie.

W kwietniu br. w UE-28 ceny żywności były o 1,6 % wyższe, a w strefie euro o 1,3% wyższe niż w analogicznym miesiącu roku ubiegłego. W 26 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w dwóch pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najwyższy ich wzrost odnotowano na Łotwie (o 5,3%), w Bułgarii (o 4,7%), Estonii (o 4,5%), Czechach (o 3,6%) i w Chorwacji (o 3,5%), a spadek – w Irlandii (o 2,7%) i Finlandii (o 1,8%). W Polsce, podobnie jak w Rumunii i na Węgrzech, wzrost cen żywności wyniósł 2,4%.

Według FAO, w kwietniu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 2,9%. Potaniały wszystkie monitorowane grupy artykułów rolno-spożywczych, z wyjątkiem produktów mięsnych. Ceny cukru spadły o 9,0%, olejów roślinnych o 3,9%, produktów mlecznych o 3,3%, a zbóż o 1,3%. Ceny mięsa zwiększyły się o 1,7%. Wzrosły głównie ceny wieprzowiny, przy stabilizacji cen wołowiny i drobiu. Do wzrostu cen wieprzowiny przyczynił się utrzymujący się wysoki popyt w UE oraz wzrost zapotrzebowania na ten rodzaj mięsa ze strony Chin i Korei. W kwietniu br. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 9,9% wyższy niż rok wcześniej. Zadecydował o tym wzrost cen produktów mlecznych (o 44,1%), mięsnych (o 11,4%) i cukru (o 8,4%). Niższe niż przed rokiem były ceny olejów roślinnych (o 2,0%) i zbóż (o 2,5%).

¹ W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2017 r.

Wyszczególnienie	IV 2017			I – IV 2017
	III 2017=100	IV 2016=100	XII 2016 = 100	I – IV 2016 = 100
O G Ó Ł E M	100,3	102,0	100,9	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,0	102,8	102,3	103,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	99,6	100,8	100,3	101,0
Odzież i obuwie	103,0	94,7	98,5	94,5
Mieszkanie	100,2	101,5	100,9	101,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	101,8	101,1	101,4
w tym nośniki energii	100,1	101,4	100,7	100,9
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	100,3	100,2	100,6
Zdrowie	100,2	101,2	101,1	101,0
Transport	100,7	108,7	99,8	109,5
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,1	114,4	98,5	117,5
Łączność	100,0	99,3	99,6	98,9
Rekreacja i kultura	100,3	102,4	101,5	100,4
Edukacja	100,0	100,9	100,2	100,8
Restauracje i hotele	100,2	101,8	100,8	101,9
Inne towary i usługi	100,2	103,1	101,0	103,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2017 r.

Wyszczególnienie	IV 2017			I-IV 2017
	III 2017 = 100	IV 2016=100	XII 2016=100	I-IV 2016=100
Żywność (bez napojów)	100,0	103,0	102,5	103,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,4	100,8	101,4
Pieczywo	100,3	102,2	101,2	101,9
Ryż	100,4	101,7	101,6	101,6
Makarony	100,0	100,8	101,0	101,1
Mięso i przetwory	100,9	105,1	101,8	104,0
Mięso wieprzowe	103,3	111,8	102,0	109,9
Mięso wołowe	100,6	102,7	101,9	102,0
Drób	99,4	100,9	105,3	99,5
Przetwory mięsne i wędliny	100,4	103,9	100,6	103,4
Ryby i owoce morza	99,6	103,9	101,0	104,9
Mleko, sery i jaja	99,7	104,0	101,5	103,4
Artykuły mleczarskie	99,8	103,8	101,2	103,3
Mleko	100,2	102,4	100,4	101,4
Sery twarogowe	99,3	100,7	100,4	101,2
Sery dojrzewające i topione	99,7	106,3	100,4	105,9
Jaja	99,1	105,1	103,7	104,2
Oleje i pozostałe tłuszcze	98,1	108,9	100,4	110,1
Masło	97,8	118,6	100,4	119,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,2	104,9	101,0	103,7
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	96,7	99,0	99,5	102,0
Oleje roślinne	99,7	102,1	101,3	101,8
Owoce	99,1	102,4	109,7	104,7
Jabłka	102,9	97,5	106,5	92,9
Owoce cytrusowe	104,1	105,5	113,6	104,0
Banany	104,3	97,2	118,5	94,0
Warzywa	100,1	99,0	107,6	103,2
Ziemniaki	100,3	86,4	114,5	86,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,3	103,0	100,5	103,9
Cukier	99,6	114,4	100,1	119,7
Napoje bezalkoholowe	99,8	100,5	100,8	100,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0								
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0								
Mięso	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9								
Ryby i owoce morza	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6								
Mleko, sery, jaja	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7								
Tłuszcze	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1								
Owoce	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1								
Warzywa	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1								
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3								
Cukier	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3								
III. Średnia płaca ^a	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8								
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4								
Mięso	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1								
Ryby i owoce morza	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9								
Mleko, sery, jaja	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0								
Tłuszcze	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9								
Owoce	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4								
Warzywa	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0								
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0								
Cukier	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0								
III. Średnia płaca ^a	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

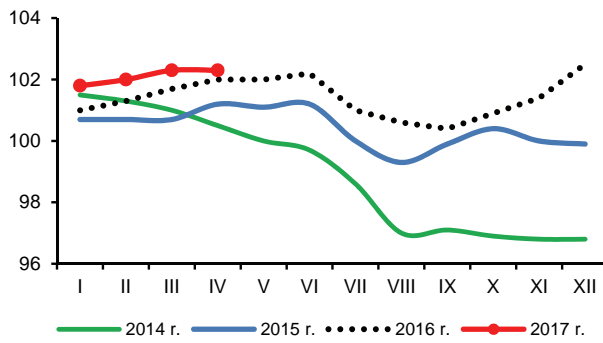
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

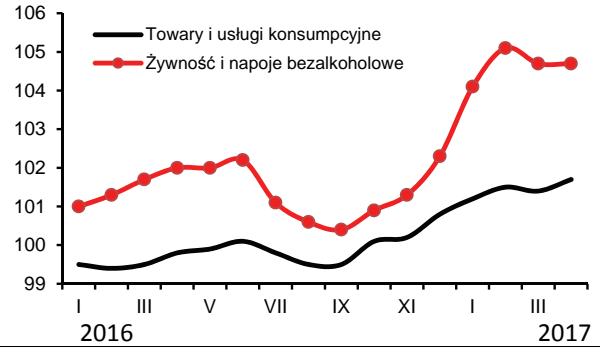
Wyszczególnienie a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
	b	3,86	3,88	3,86	3,84								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
	b	2,22	2,22	2,23	2,23								
Makaron – 250 g	a	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
	b	2,25	2,25	2,25	2,23								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
	b	2,50	2,52	2,53	2,46								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
	b	26,81	27,00	26,95	27,04								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
	b	32,88	32,56	32,91	33,24								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg ^a	a	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
	b	17,39	16,80	16,55	17,32								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
	b	6,60	6,66	6,94	6,89								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
	b	25,01	25,16	24,97	25,12								
Kielbasa „Toruńska” – 1kg ^b	a	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
	b	17,34	17,37	17,18	17,35								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
	b	24,58	24,54	24,65	24,45								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
	b	2,79	2,78	2,73	2,73								
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
	b	1,06	1,06	1,06	1,07								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
	b	13,41	13,37	13,30	13,21								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
	b	20,99	20,89	20,61	20,55								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
	b	6,07	6,13	6,10	6,03								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
	b	0,52	0,52	0,52	0,52								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
	b	5,02	5,03	4,99	4,98								
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
	b	3,87	3,86	3,87	3,91								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
	b	5,95	6,10	6,18	6,07								
Słonina – 1 kg	a	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
	b	5,68	5,67	5,72	5,78								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
	b	1,66	1,63	1,65	1,65								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
	b	3,17	3,18	3,19	3,17								
Jabłka – 1 kg	a	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36
	b	2,37	2,36	2,43	2,49								

^a od 2017 r. - bez kości, ^b od 2017 r. - „Podwawelska”. Źródło: Dane GUS

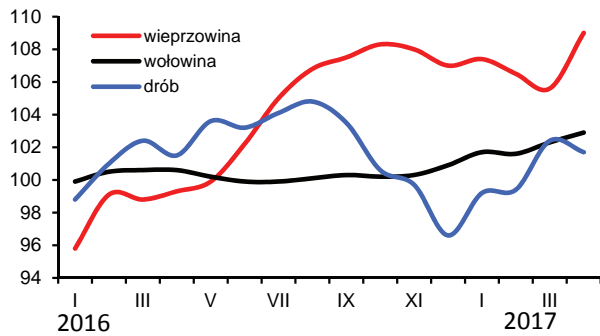
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

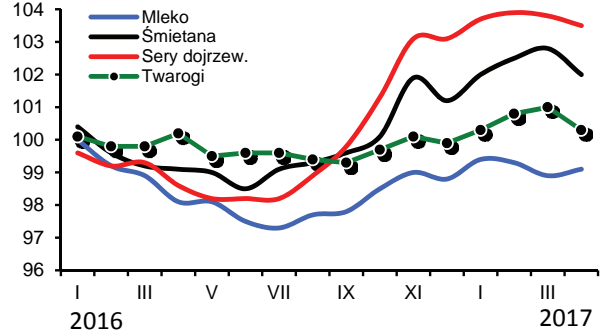
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015 = 100) (w %)

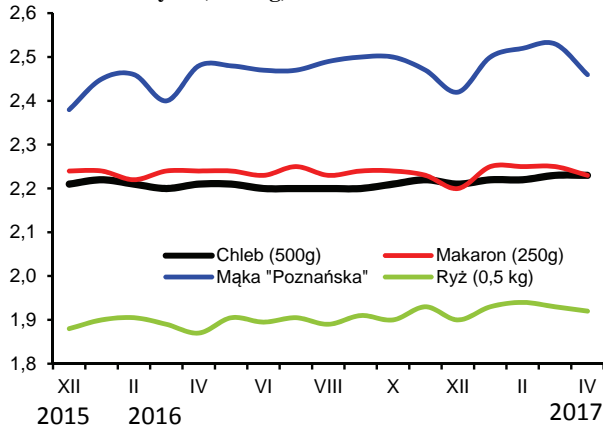
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2015 = 100) (w %)

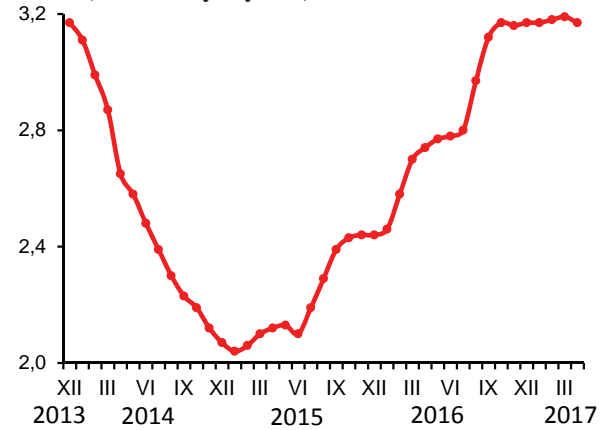
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2015 = 100) (w %)

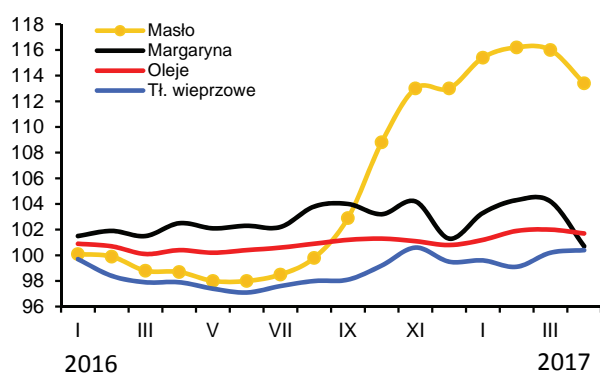
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

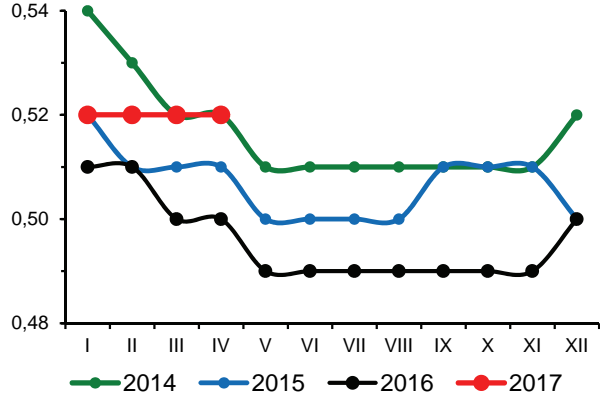
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2015 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2017 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało podwyżkami cen. Podrożały maszyny rolnicze, środki ochrony roślin oraz materiały budowlane. Droższe niż miesiąc wcześniej były również nawozy azotowe, na które popyt w pierwszych miesiącach roku jest zdecydowanie większy niż na inne nawozy mineralne. Potaniały natomiast bezpośrednie nośniki energii, w tym głównie gaz ziemny oraz paliwa ropopochodne. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były w styczniu nieco mniej korzystne w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Środki produkcji potaniały natomiast względem żywca wieprzowego.

W kwietniu 2017 r. średnie ceny nawozów mineralnych nie zmieniły się w porównaniu z marcem. Wzrost cen nawozów azotowych, został zniwelowany spadkiem cen nawozów wieloskładnikowych. Od początku roku nawozy azotowe, na które popyt w pierwszych miesiącach roku był zdecydowanie większy niż na inne nawozy mineralne, podrożały o 4,5%. W przypadku pozostałych nawozów obserwowano spadek ich cen, co mogło być spowodowane mniejszym od oczekiwań popytem przy stosunkowo wysokiej podaży nawozów importowanych, które są zwykle tańsze od nawozów wyprodukowanych w kraju. Nawozy mineralne, podrożały od początku roku średnio o 0,9%. Były jednak o 6,3% tańsze niż rok wcześniej. Obniżki cen wystąpiły głównie w przypadku nawozów wieloskładnikowych (przeciętnie o 10,4%). Sól potasowa potaniała o 7,7%, a superfosfaty, podobnie jak nawozy azotowe, średnio o 4,5%.

W drugiej połowie roku można się spodziewać wyraźnych posezonowych obniżek cen, co będzie spowodowane zarówno malejącym popytem, jak i spadkiem cen w handlu światowym w związku z brakiem poprawy koniunktury na światowym rynku zbóż i roślin oleistych. Dynamika spadku cen w drugim półroczu będzie prawdopodobnie zbliżona do tej, jaką obserwowano rok wcześniej. Pod koniec 2017 r. nawozy mineralne będą prawdopodobnie o około 6-7% tańsze niż rok wcześniej.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało w kwietniu 2017 r. przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o 0,9 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,5 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w kwietniu lepsze niż w marcu i nadal wyraźnie lepsze niż rok wcześniej. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 65 kg żywca wieprzowego, tj. o 5 kg mniej niż w poprzednim miesiącu i o 26 kg mniej niż rok wcześniej.

W kwietniu 2017 r. odnotowano kolejny spadek cen nawozów mineralnych w handlu światowym. W rezultacie ceny powróciły do długookresowego trendu spadkowego. O spadku cen w ostatnich miesiącach zdecydował mniejszy popyt pod wpływem utrzymujących się niskich cen zbóż i roślin oleistych. W kwietniu 2017 r. spadki cen wyniosły średnio 6,0%¹, przy czym mocznik² potaniał o 12,4%, fosforan amonu³ o 2,4%, a superfosfat potrójny⁴ o 0,7%. Ceny soli potasowej⁵ nie zmieniły się. Ceny nawozów na światowym rynku w kwietniu 2017 r. były przeciętnie o 7,7% niższe niż rok wcześniej.

Sól potasowa potaniała o 20,4%, fosforan amonu zdrożał o 2,2%, a zmiany cen superfosfatu potrójnego i mocznika były symboliczne. W kolejnych miesiącach ceny nawozów w handlu światowym pod wpływem słabnącego popytu prawdopodobnie będą jeszcze niższe.

Na rynku krajowym w kwietniu 2017 r. odnotowano kolejny spadek średnich cen bezpośrednich nośników energii, o czym zdecydowały obniżki cen niektórych paliw ropopochodnych oraz gazu ziemnego. Nośniki energii były w kwietniu przeciętnie o 0,4% tańsze niż miesiąc wcześniej. Gaz ziemny propan-butan potaniał o 2,3%, a olej napędowy o 1,3%. Pomimo obniżek cen obserwowanych w ostatnich miesiącach bezpośrednie nośniki energii były w kwietniu 2017 r. o 9,6% wyższe niż rok wcześniej. Droższe niż rok wcześniej były przede wszystkim paliwa ropopochodne (średnio o 17,5%) oraz gaz ziemny LPG (o 33,1%), co wynikało głównie z rosnących cen surowców energetycznych w handlu światowym w 2016 r.

W kwietniu 2017 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły średnio o 2,7%⁶. O wzroście cen zdecydowały podwyżki cen ropy naftowej, w tym ropy Brent o 1,9%, a także gazu ziemnego o 3,0%. Ropa Brent była o 28,0% droższa niż rok wcześniej. Wyższe ceny są m.in. konsekwencją porozumienia krajów zrzeszonych w OPEC w sprawie ograniczenia wydobycia surowca.

Na rynku maszyn rolniczych nadal odczuwalny jest brak środków na działania inwestycyjne w ramach PROW 2014-2020, co skutkuje niskim popytem. W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. liczba rejestracji nowych ciągników zmalała o 5,5% w porównaniu z analogicznym okresem bardzo słabego pod tym względem 2016 r.⁷ Można przypuszczać że tendencje w sprzedaży większości pozostałych środków mechanizacji rolnictwa były podobne. Niewielkiej sprzedaży maszyn towarzyszył jednak wzrost ich cen. Maszyny rolnicze podrożały w kwietniu średnio 0,6%, a w ciągu 12 miesięcy o 3,6%.

W kwietniu 2017 r. średnie ceny środków ochrony roślin oraz materiałów budowlanych wzrosły o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy środki materiały budowlane podrożały o 1,4%, a pestycydy o 1,1%.

**Arkadiusz
Zalewski**

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Gulf
- 4 Notowania fob US Tunis
- 5 Notowania fob Vancouver
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego na podstawie danych CEPIK

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2016	IV 2017	IV 2017 III 2017	IV 2017 IV 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	117,64	110,48	100,6	93,9	5,75	0,73
Saletra amonowa 34%N	„	135,76	125,84	100,1	92,7	5,39	0,69
Mocznik 46%N	„	152,00	152,04	100,8	100,0	4,81	0,61
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	92,52	89,60	100,7	96,8	6,52	0,83
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	164,96	155,44	99,7	94,2	5,66	0,72
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	224,04	199,60	99,4	89,1	4,54	0,58
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	168,80	155,84	100,1	92,3	3,78	0,48
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	193,60	174,48	99,3	90,1	4,54	0,58

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		IV 2016	IV 2017	IV 2017 III 2017	IV 2017 IV 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,43	45,11	100,4	101,5	65,68	8,37
Dursban 480 EC	1 l	51,90	49,66	98,8	95,7	72,31	9,21
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,24	36,37	100,2	100,4	52,96	6,75
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	40,53	41,25	100,7	101,8	60,06	7,65
Gwarant 500 SC	1 l	53,04	53,34	99,4	100,6	77,66	9,90
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,15	66,47	100,2	100,5	96,78	12,33
Roundup	1 l	36,16	36,99	101,0	102,3	53,86	6,86
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	78,19	81,88	101,4	104,7	119,22	15,19
Fusilade Forte	1 l	133,39	135,49	100,5	101,6	197,28	25,14
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,72	19,45	100,5	103,9	28,32	3,61
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,70	34,43	100,3	99,2	50,13	6,39

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		IV 2016	IV 2017	IV 2017 III 2017	IV 2017 IV 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	1 t	755,97	776,51	99,7	102,7	1130,62	144,06
Ekogroszek	1 t	779,90	793,96	100,1	101,8	1156,03	147,30
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,21	4,69	99,6	111,4	6,83	0,87
Olej napędowy	1 l	3,92	4,55	98,7	116,1	6,62	0,84
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,40	3,00	100,0	125,0	4,37	0,56
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,63	2,17	97,7	133,1	3,16	0,40
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,11	32,32	99,9	100,7	47,06	6,00
Olej silnikowy syntetyczny „Mobil 1 0W-40”	1 l	41,63	41,75	100,1	100,3	60,79	7,75
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,57	12,95	100,3	103,0	18,86	2,40
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,64	0,65	100,0	101,6	0,95	0,12

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2016	IV 2017	IV 2017 III 2017	IV 2017 IV 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,20	20,84	99,6	98,3	30,34	3,87
Wapno	1 t	582,74	593,27	100,8	101,8	863,82	110,07
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	153,13	163,46	101,5	106,7	238,00	30,33
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3251,99	3417,49	100,0	105,1	4975,96	634,04
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,00	13,35	100,5	102,7	19,44	2,48
Dwuteownik gruby	1 t	3313,31	3445,47	99,6	104,0	5016,70	639,23
Blacha dachowa	1 m ²	28,35	29,76	101,5	105,0	43,33	5,52
Tynk „Atlas”	25 kg	51,86	50,12	99,5	96,6	72,98	9,30
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,14	1,12	100,0	98,2	1,63	0,21
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	691,45	711,03	100,4	102,8	1035,28	131,92
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	731,00	745,78	100,0	102,0	1085,88	138,36
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	69,36	64,56	99,7	93,1	94,00	11,98
Okno drewniane szklone	1 szt.	1794,67	1877,55	100,6	104,6	2733,77	348,34
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1665,14	1633,20	100,1	98,1	2377,98	303,01

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

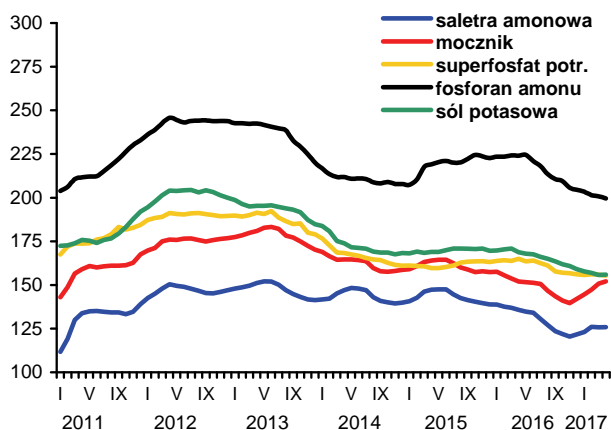
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	IV 2016	IV 2017	IV 2017 III 2017	IV 2017 IV 2016	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	565066,8	567965,9	100,0	100,5	8269,74	1053,74
Kombajn do ziemniaków	84203,8	86505,2	100,3	102,7	1259,54	160,49
Samochód dostawczy	102733,6	110814,5	100,5	107,9	1613,49	205,59
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	52305,8	53556,6	100,9	102,4	779,80	99,36
Siewnik poplonów	3425,2	3435,6	100,3	100,3	50,02	6,37
Ciągnik Ursus 11054	174995,4	179478,1	100,3	102,6	2613,25	332,98
Ciągnik 90 kW	209024,5	223476,9	101,1	106,9	3253,89	414,61
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	38125,9	39534,2	100,1	103,7	575,63	73,35
Kopaczka elewatorowa	15587,5	16123,9	99,9	103,4	234,77	29,91
Zestaw uprawowo-siewny	53136,0	54610,5	100,4	102,8	795,14	101,32
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7592,2	8077,2	100,6	106,4	117,61	14,99
Prasa zwijająca, stałokomorowa	64973,9	66706,9	101,0	102,7	971,27	123,76
Opryskiwacz 400 l	5291,5	6177,2	102,6	116,7	89,94	11,46
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8577,8	8403,1	100,2	98,0	122,35	15,59
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14785,7	14911,1	100,1	100,8	217,11	27,66
Plug 4-skibowy	12537,4	12252,9	100,6	97,7	178,41	22,73
Kultywator 2,1-2,8 m	4145,8	4816,6	103,7	116,2	70,13	8,94
Gleboğrafzarka	5981,74	6039,5	100,0	101,0	87,94	11,20
Rozsiewacz nawozów zawieszany	5525,62	6089,4	100,3	110,2	88,66	11,30
Dojarka 2 konwie ^a	7595,6	7099,4	100,1	93,5	103,37	54,22
Dojarka z rurociągami ^a	40751,8	41411,6	100,0	101,6	602,96	316,29
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18348,7	18529,3	100,0	101,0	269,79	141,52

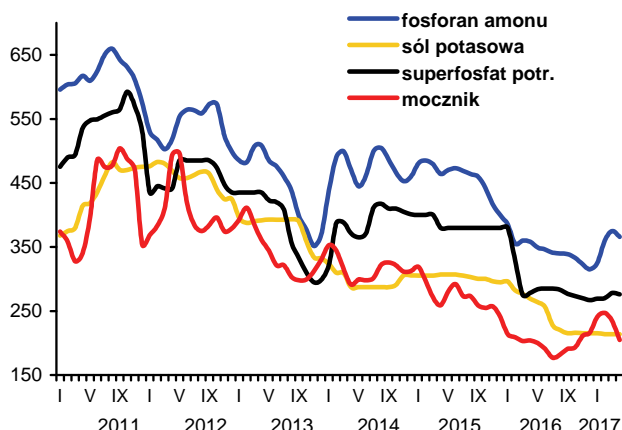
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

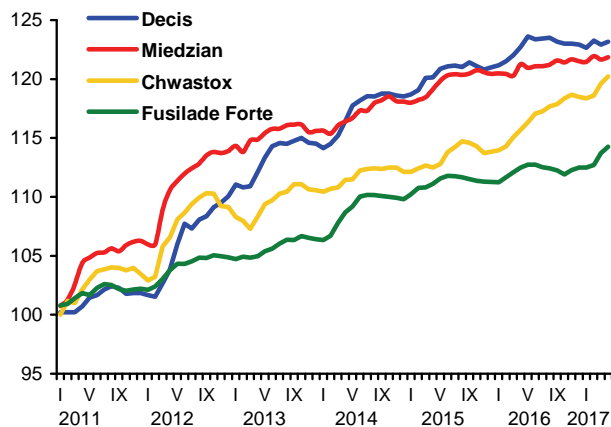
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

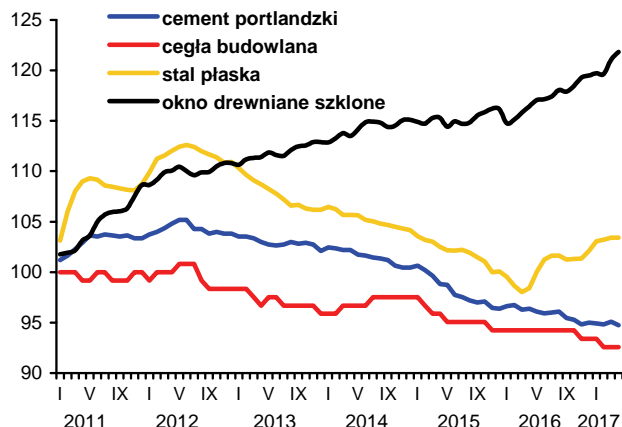
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

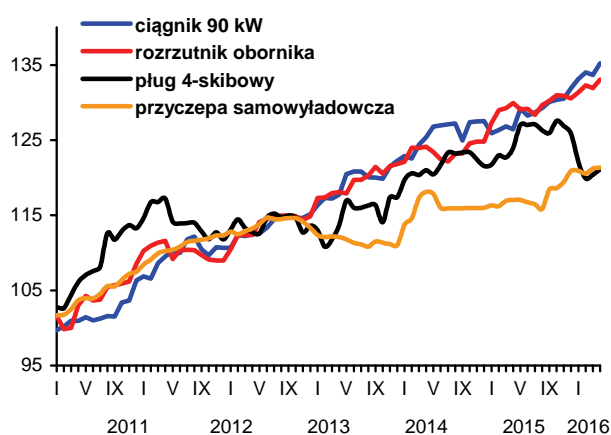
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

